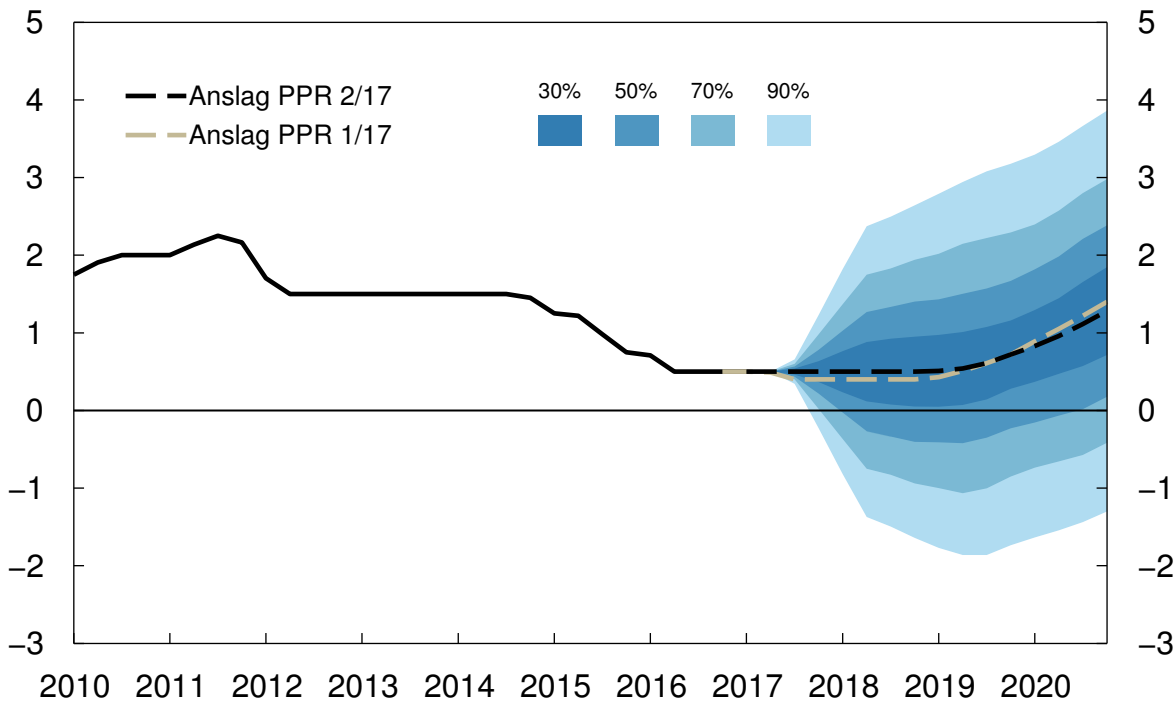

Figur 1.1a Anslag på styringsrenten med usikkerhetsvifte og anslag på styringsrenten fra PPR 1/17. ¹⁾ Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020²⁾

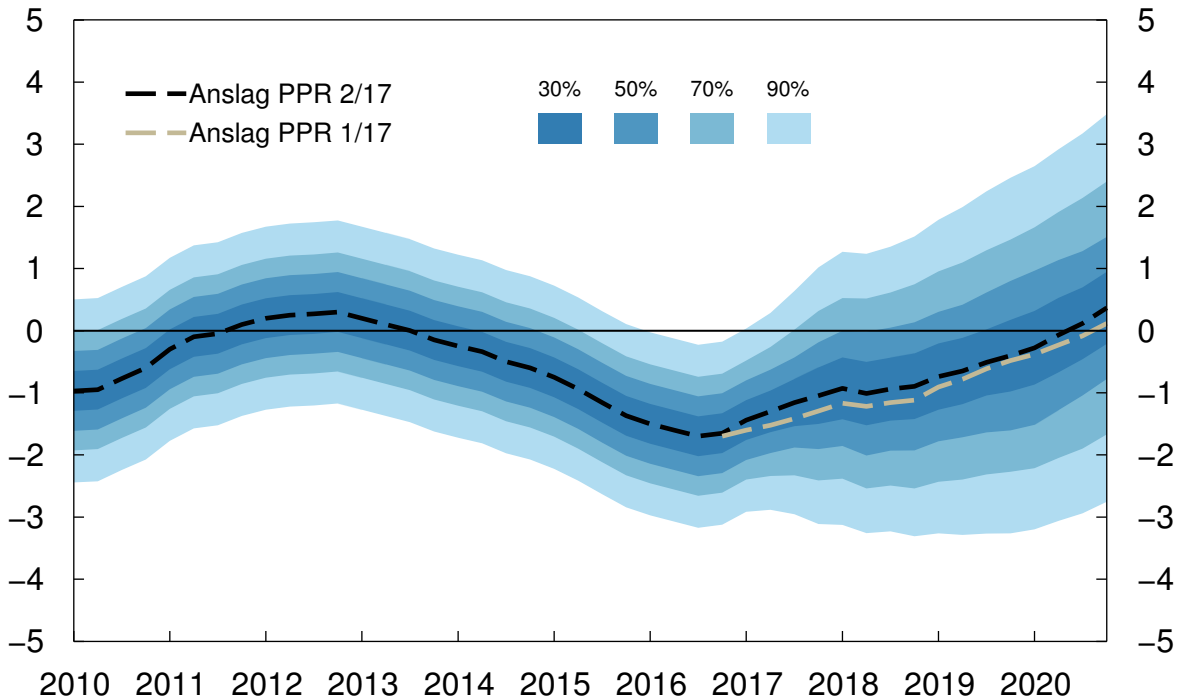

1) Usikkerhetsviftene er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Usikkerhetsviften for styringsrenten tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.

2) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilde: Norges Bank

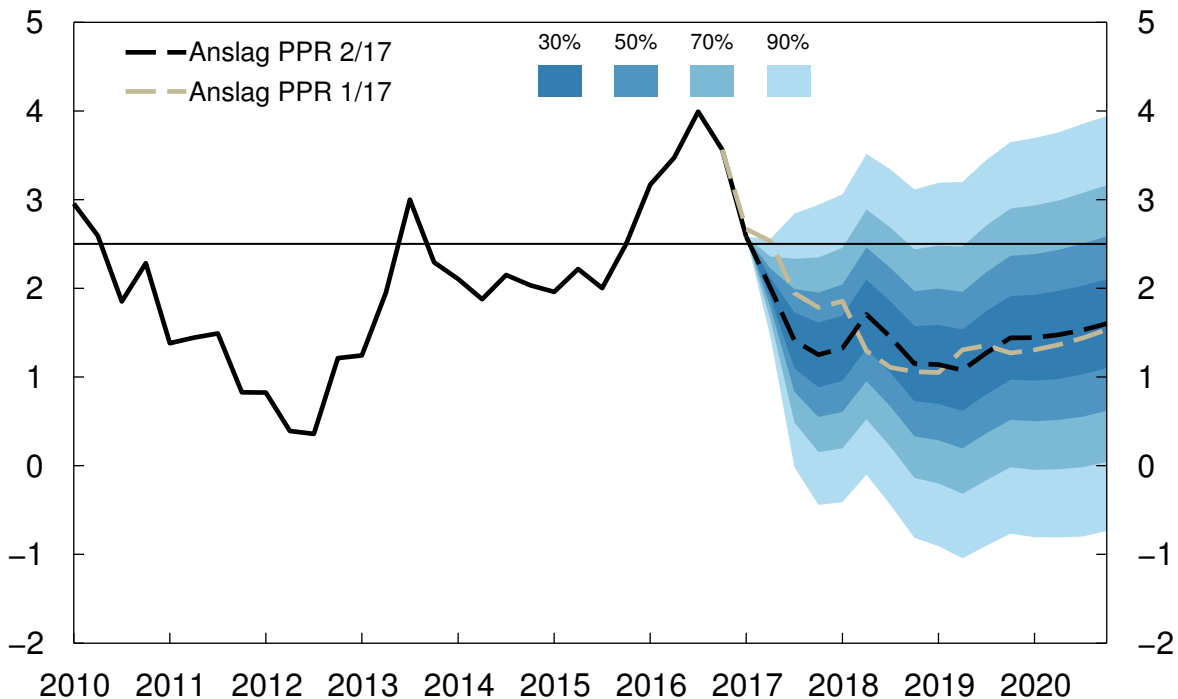
Figur 1.1b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ med usikkerhetsvifte og anslag på produksjonsgapet fra PPR 1/17. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge.

Kilde: Norges Bank

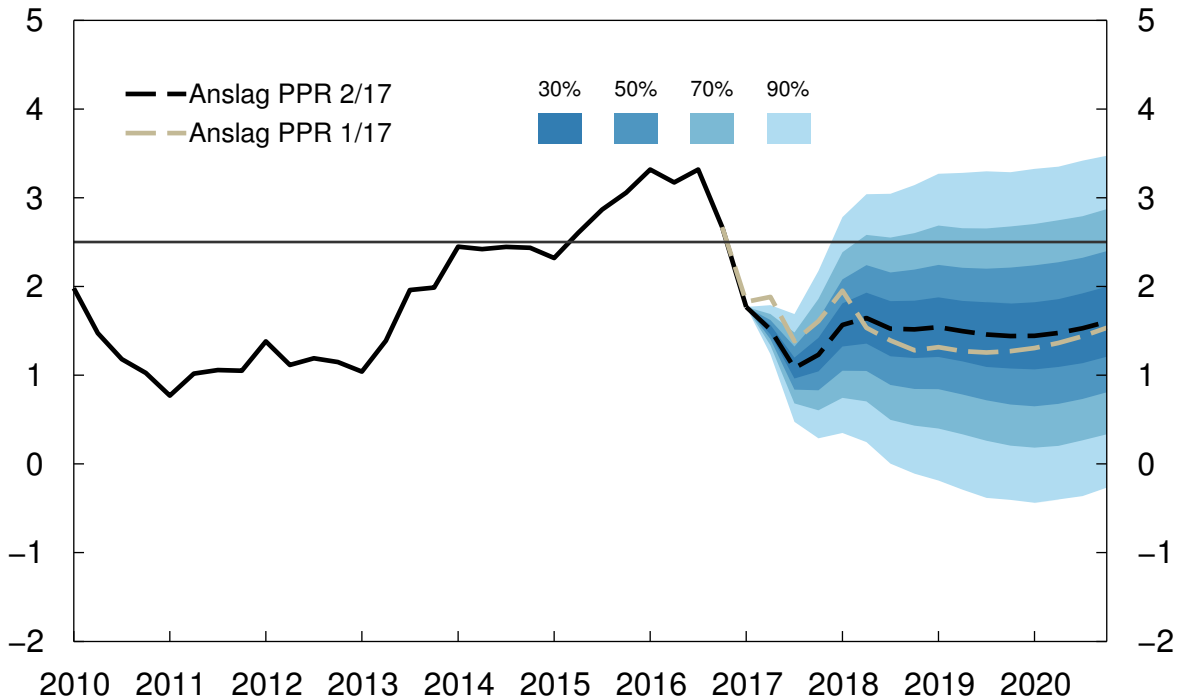
Figur 1.1c Anslag på KPI med usikkerhetsvifte og anslag på KPI fra PPR 1/17. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020¹⁾

1) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.1d Anslag på KPI-JAE¹⁾ med usikkerhetsvifte og anslag på KPI-JAE fra PPR 1/17. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020²⁾

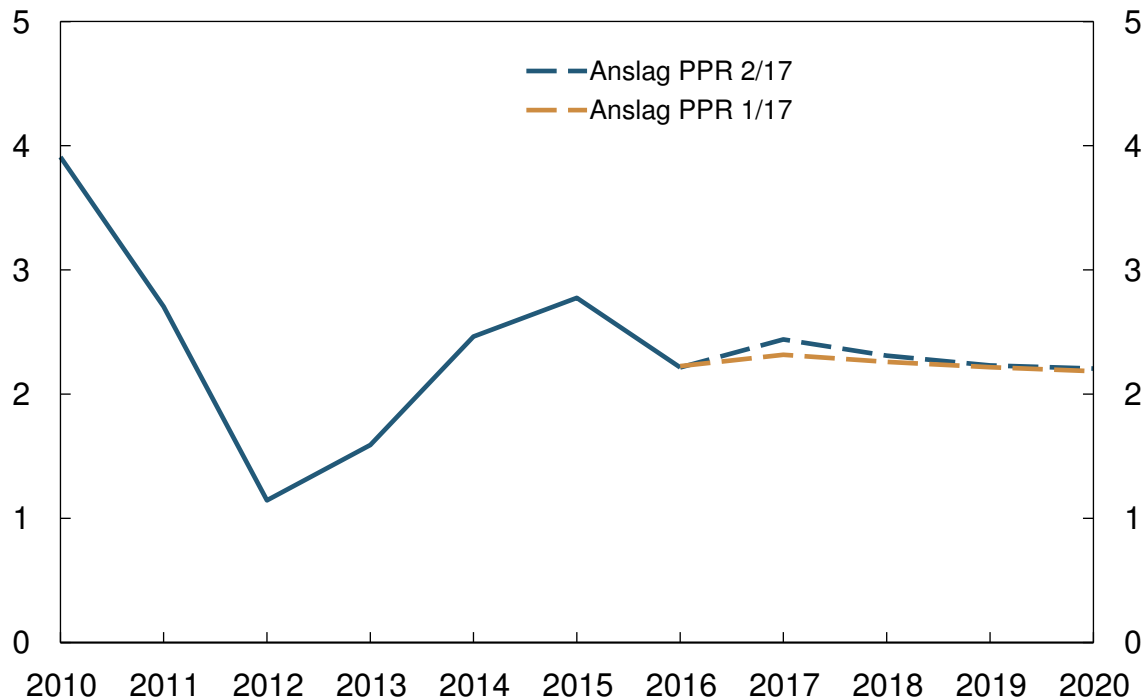

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.2 BNP hos handelspartnerne¹⁾. Årsvekst. Prosent. 2010 – 2020²⁾

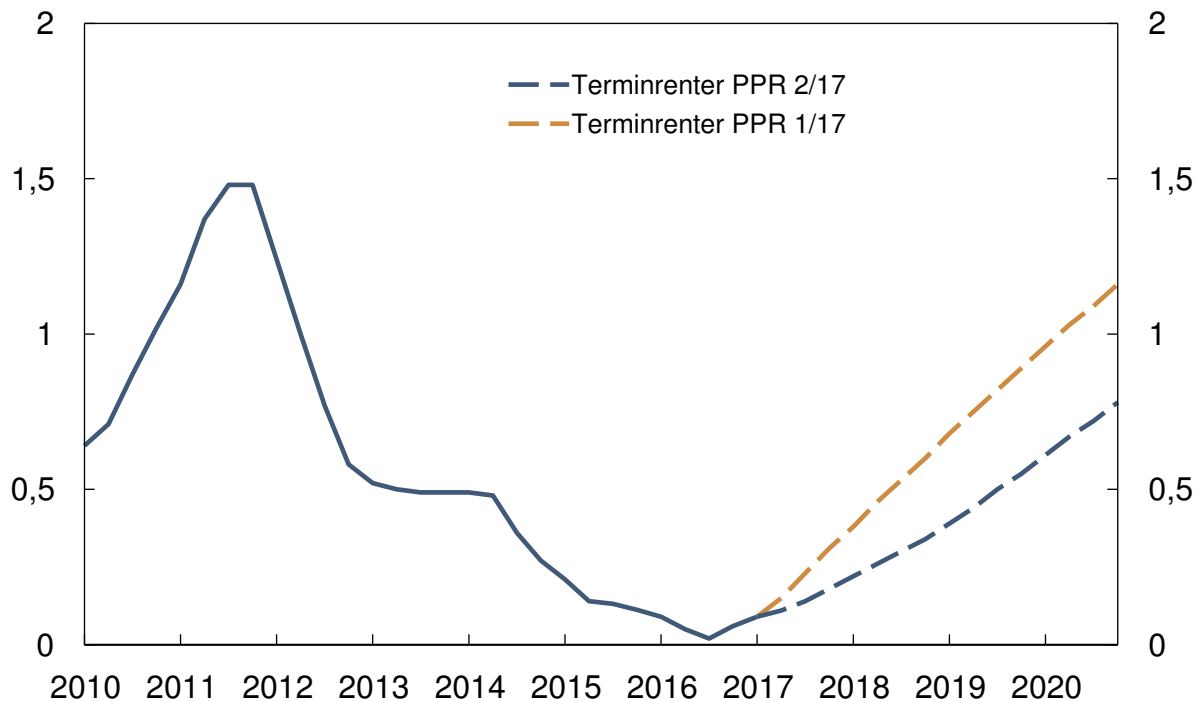
1) Eksportvekter.

2) Anslag for 2017 – 2020 (stiplet).

Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.3 Tremåneders pengemarkedsrenter hos handelspartnerne.¹⁾

Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020²⁾

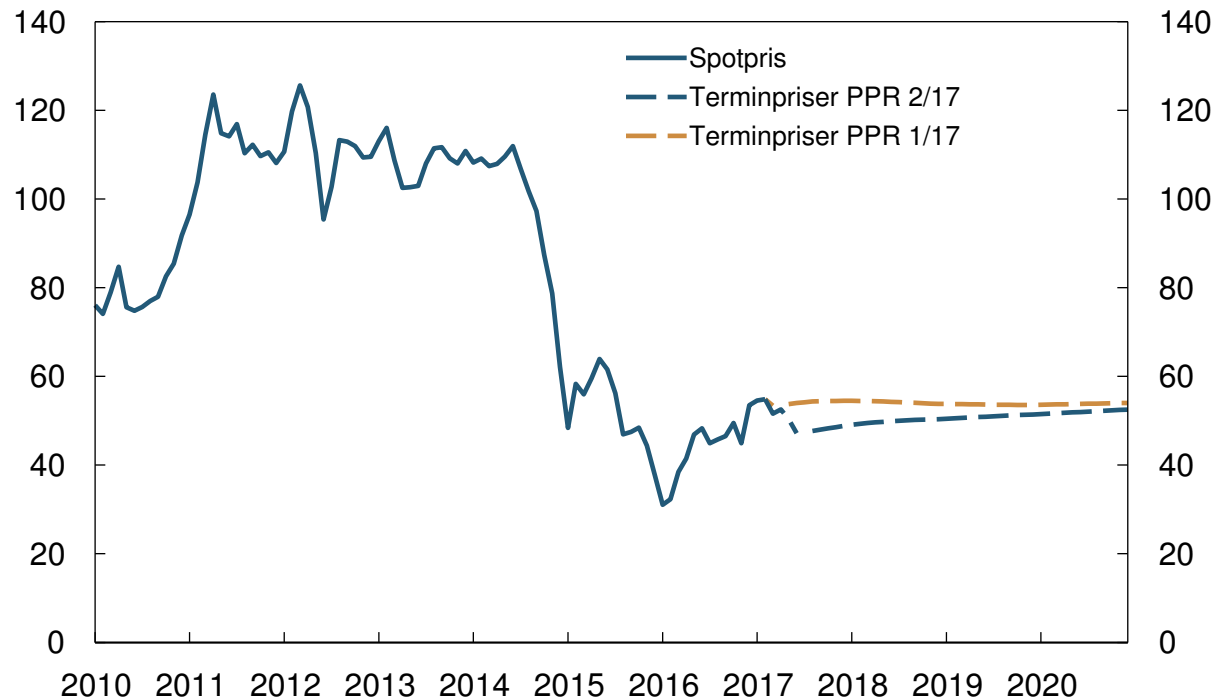

1) Basert på pengemarkedsrenter og renteswapper. Aggregatet for handelspartnernes renter er beskrevet i *Norges Bank Memo 2/2015*.

2) Stiplede blå og oransje linjer viser terminrenter henholdsvis per 16. juni 2017 og 10. mars 2017.

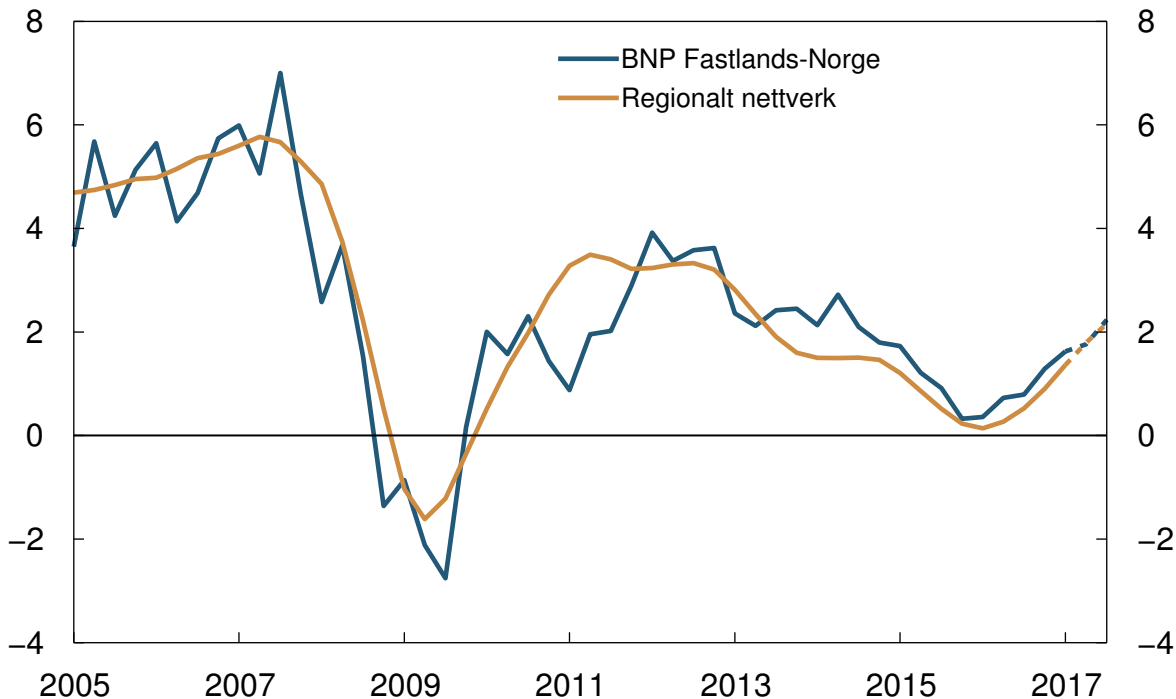
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.4 Oljepris. USD per fat. Januar 2010 – desember 2020¹⁾

1) For terminpriser (stiplet) vises gjennomsnittet av terminprisene i perioden 12. – 16. juni 2017 for PPR 2/17 og 6. – 10. mars 2017 for PPR 1/17.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.5 BNP for Fastlands-Norge og Regionalt nettverks indikator for produksjonsvekst ¹⁾. Firekvarteralsvekst. Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2017 ²⁾

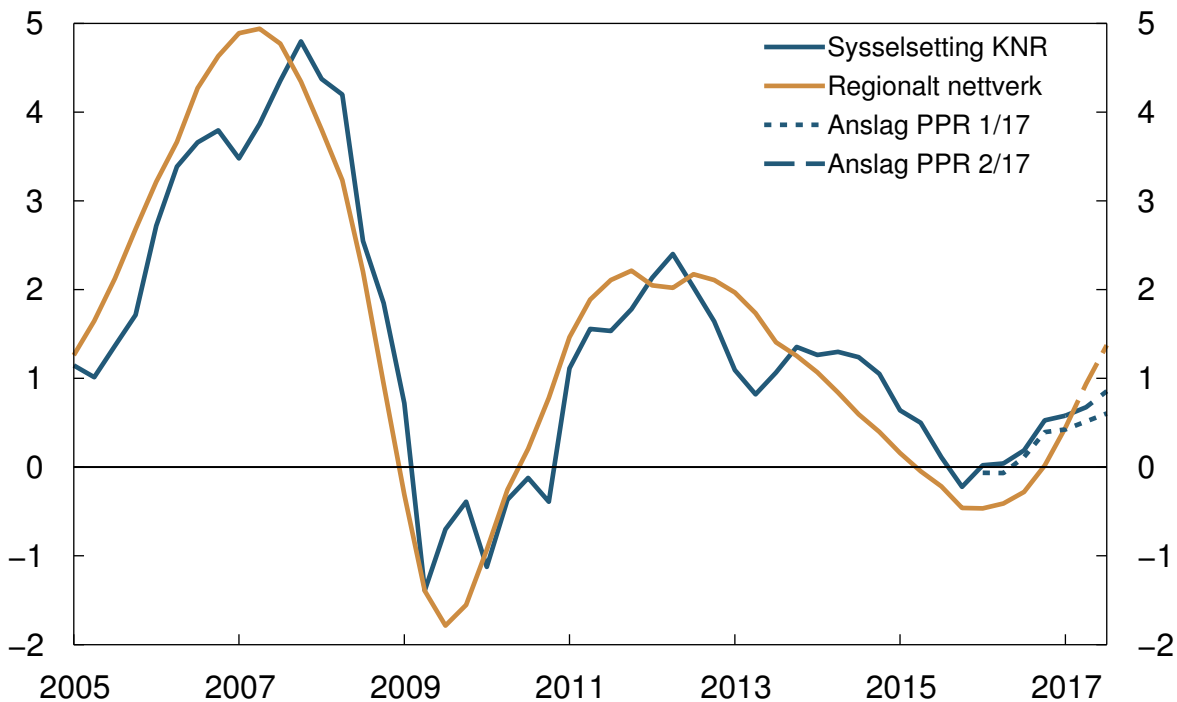
1) Rapportert produksjonsvekst siste tre måneder konvertert til kvartalstall (heltrukken). Kvartalstallene er beregnet som en sammenvekting av tremånederstall basert på når intervjuene er foretatt.

For 2. kv. 2017 er forventet vekst i produksjon en sammenvekting av rapportert vekst siste tre måneder og forventet vekst neste seks måneder og 3. kv. 2017 er forventet vekst neste seks måneder (stiplet oransje linje).

2) Anslag for 2. kv. 2017 – 3. kv. 2017 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.6 Sysselsetningsvekst ifølge KNR¹⁾ og Regionalt nettverk²⁾.
 Firekvartalersvekst. Prosent. 1 kv. 2003 – 3. kv. 2017³⁾

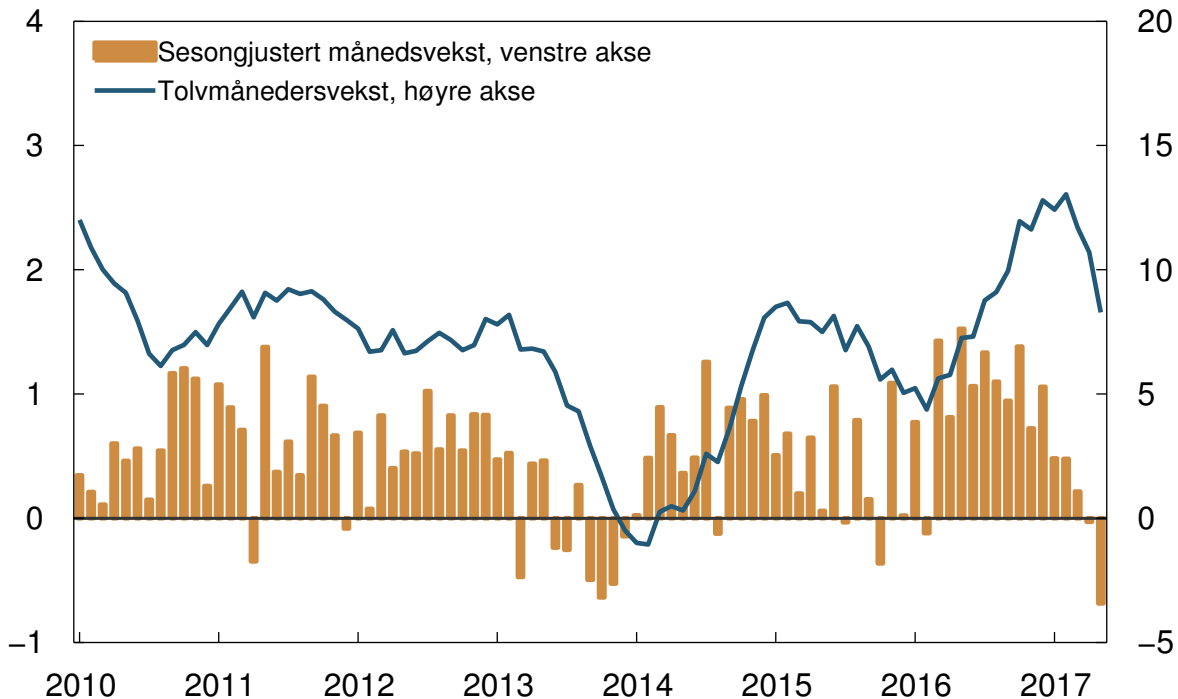
1) Kvartalsvis nasjonalregnskap.

2) Rapportert produksjonsvekst siste tre måneder (heltrukken). Kvartalstall fra Regionalt nettverk er beregnet som en sammenvekting av tremånederstall basert på når intervjuene er foretatt. For 2. kv. 2017 er forventet vekst i sysselsetting en sammenvekting av rapportert vekst siste tre måneder og forventet vekst neste tre måneder og 3. kv. 2017 er forventet vekst neste tre måneder (stiplet oransje linje).

3) Anslag for 2. kv. 2017 – 3. kv. 2017 (stiplet).

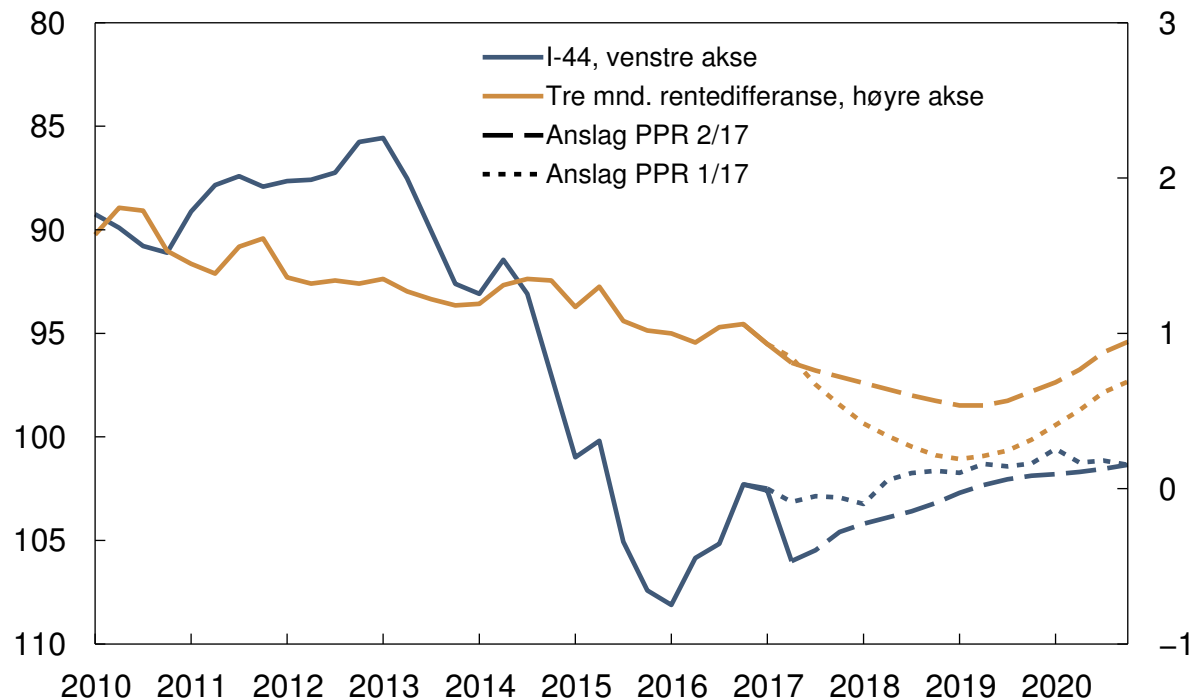
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.7 Boligpriser. Tolvmånedersvekst og sesongjustert månedsvekst. Prosent. Januar 2010 – mai 2017

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 1.8 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente i Norge¹⁾ og hos handelspartnerne²⁾ og importveid valutakursindeks (I-44)³⁾.
1. kv. 2010 – 4. kv. 2020⁴⁾

1) Styringsrente med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på data og prognosen for styringsrenten prisen inn i pengemarkedet.

2) Terminrenter for handelspartnerne per 16. juni 2017 og 10. mars 2017.

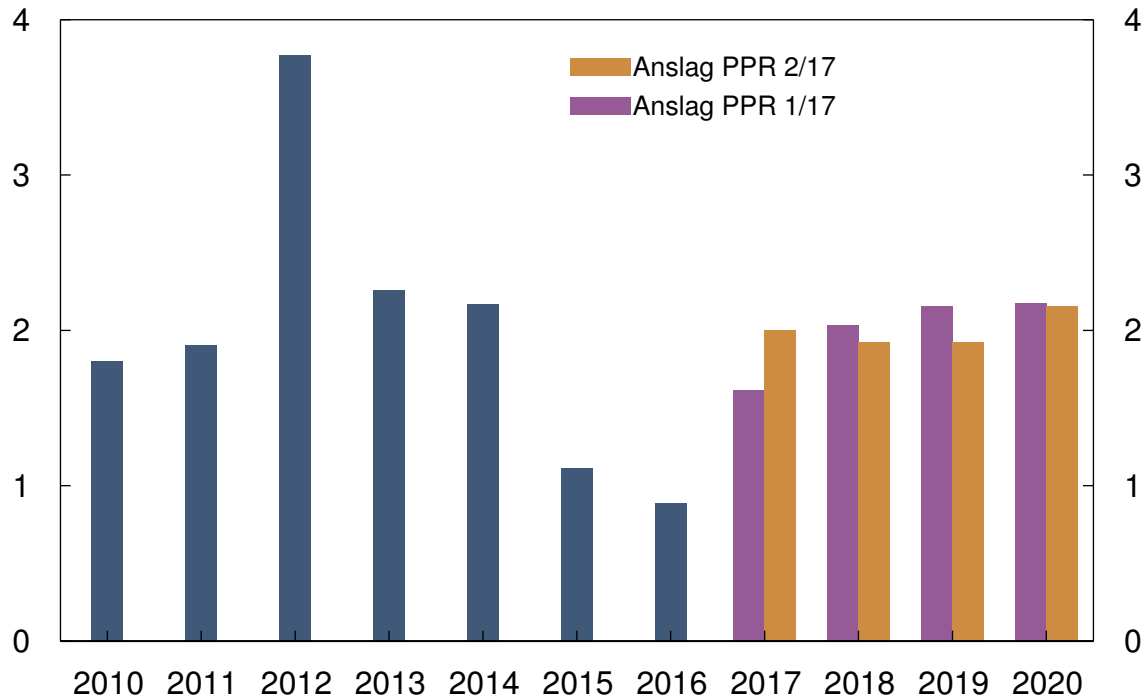
Aggregatet for handelspartnerenes renter er beskrevet i *Norges Bank Memo 2/2015*.

3) Stigende kurve betyr sterkere kronkurs.

4) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

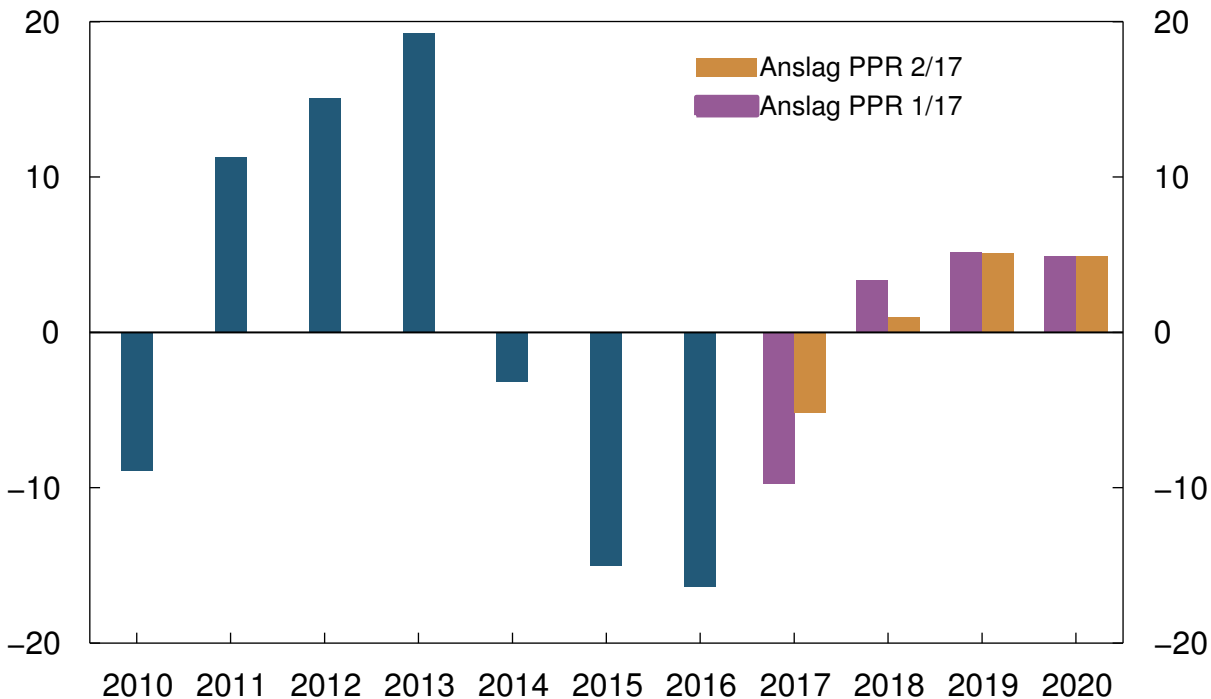
Figur 1.9 BNP for Fastlands-Norge. Årsvekst. Prosent. 2010 – 2020¹⁾

1) Anslag for 2017 – 2020.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

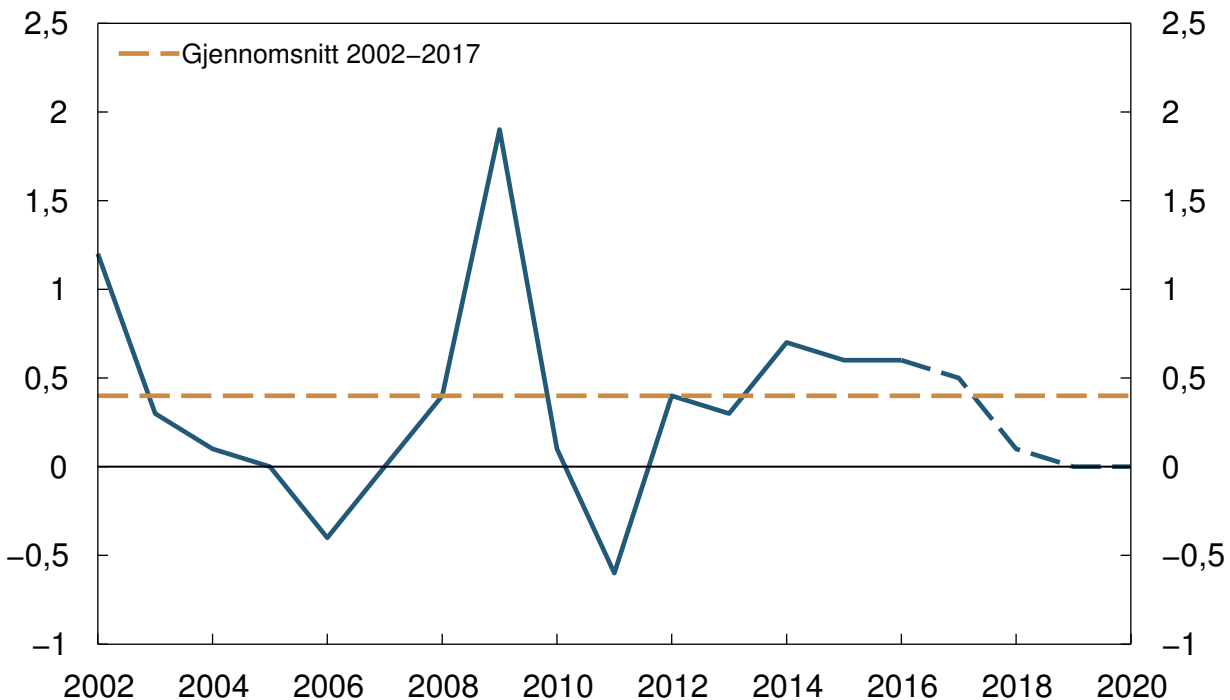
Figur 1.10 Petroleumsinvesteringer. Årsvekst. Prosent. 2010 – 2020 ¹⁾

1) Anslag for 2017 – 2020.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

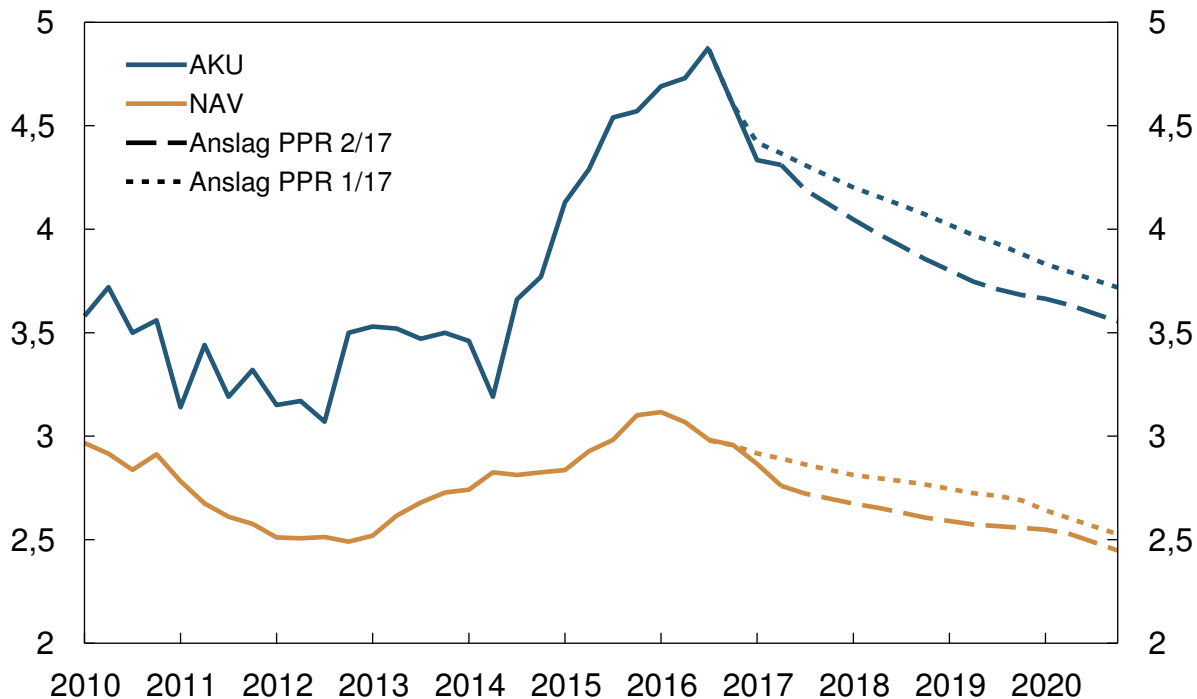
Figur 1.11 Endring i strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge. Prosentenheter. 2002 – 2020¹⁾

1) Anslag 2017 – 2020 (stiplet linje).

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 1.12 Arbeidsledige som andel av arbeidsstyrken. AKU ¹⁾ og NAV ²⁾.
Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020 ³⁾

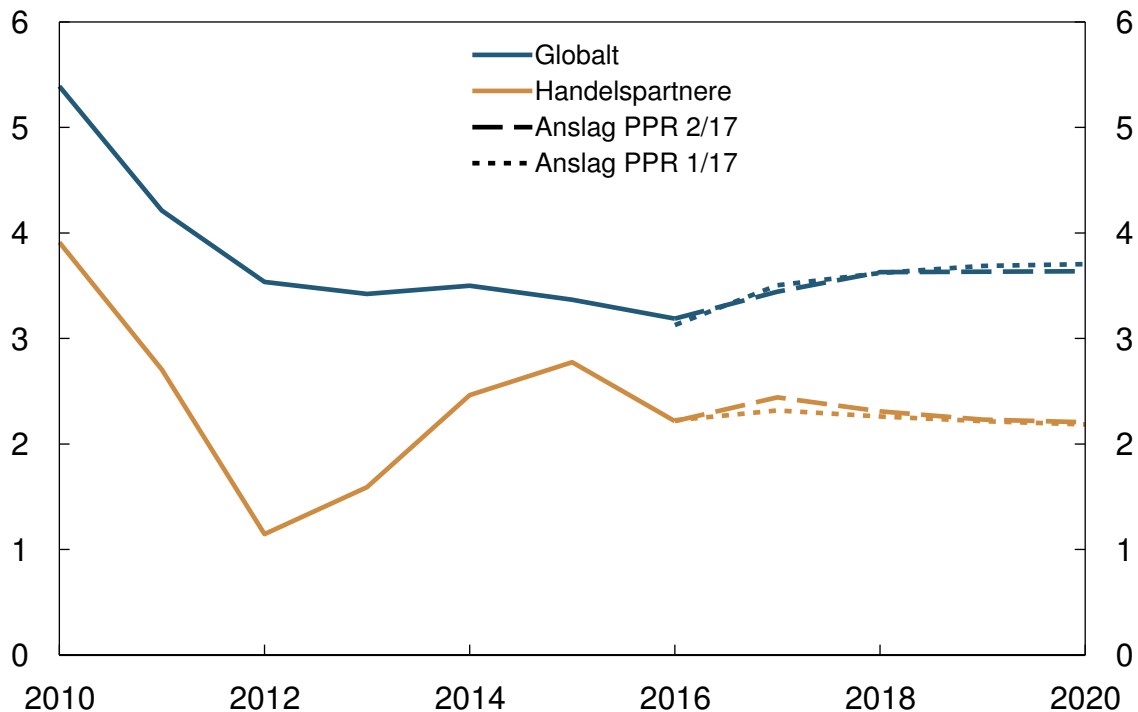
1) Arbeidskraftundersøkelsen.

2) Registrert arbeidsledighet.

3) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.1 BNP globalt¹⁾ og hos Norges handelspartnere²⁾.
Årsvekst. Prosent. 2010 – 2020³⁾

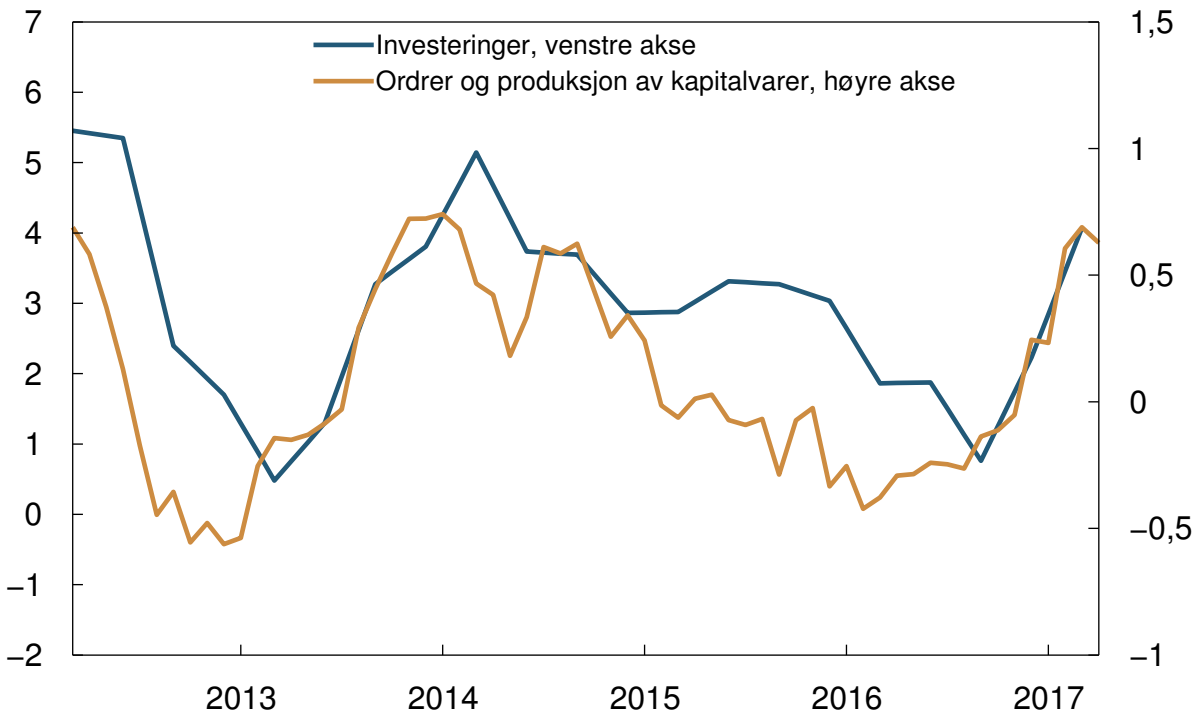
1) Kjøpekraftsjusterte BNP-vekter.

2) Eksportvekter.

3) Anslag for 2017 – 2020 (stiplet).

Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

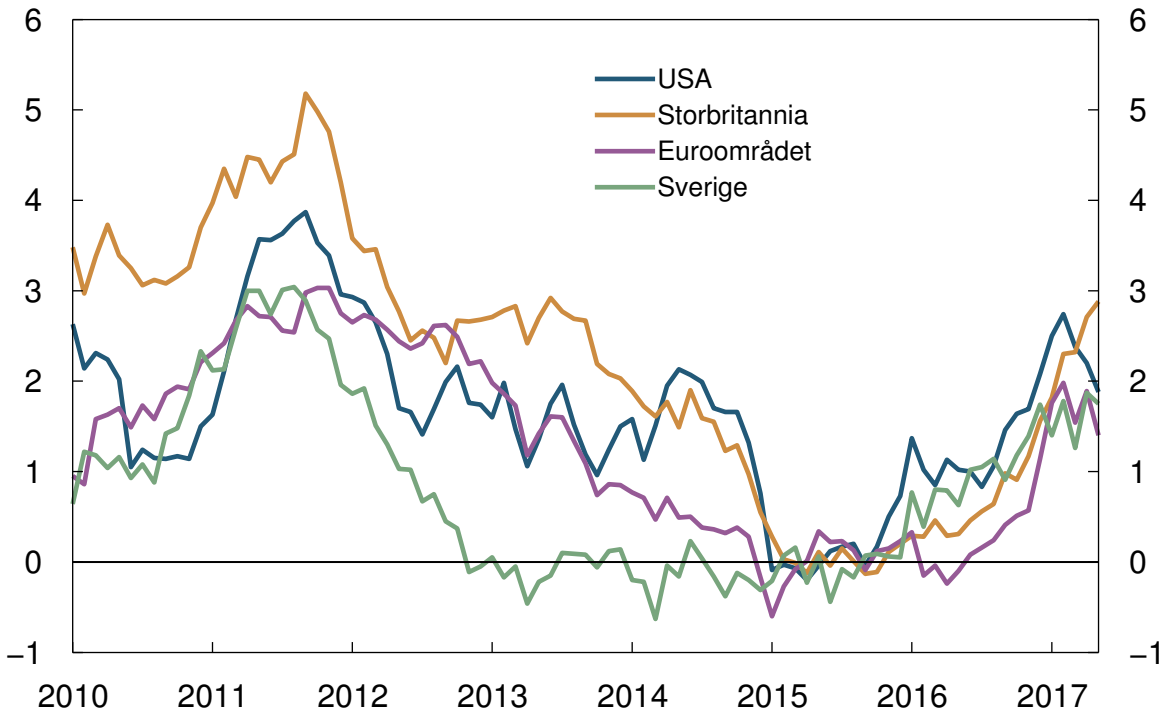
Figur 2.2 Industrialiserte land. ¹⁾ Investeringer. Firekvartalersvekst. Prosent.
1. kv. 2012 – 1. kv. 2017. Ordre og produksjon av kapitalvarer. Indeks.
Mars 2012 – april 2017

1) USA, Storbritannia, euroområdet og Japan. Kjøpekraftsjusterte BNP-vekter.

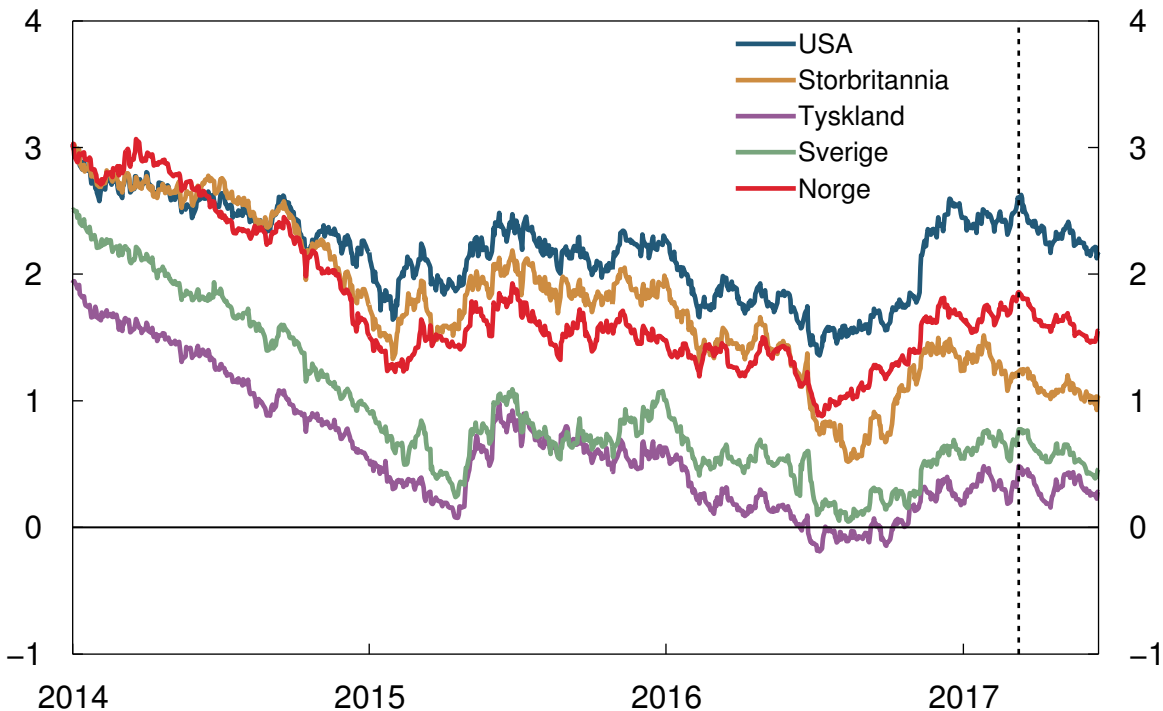
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.3 KPI i utvalgte industrialiserte land.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2010 – mai 2017

Kilde: Thomson Reuters

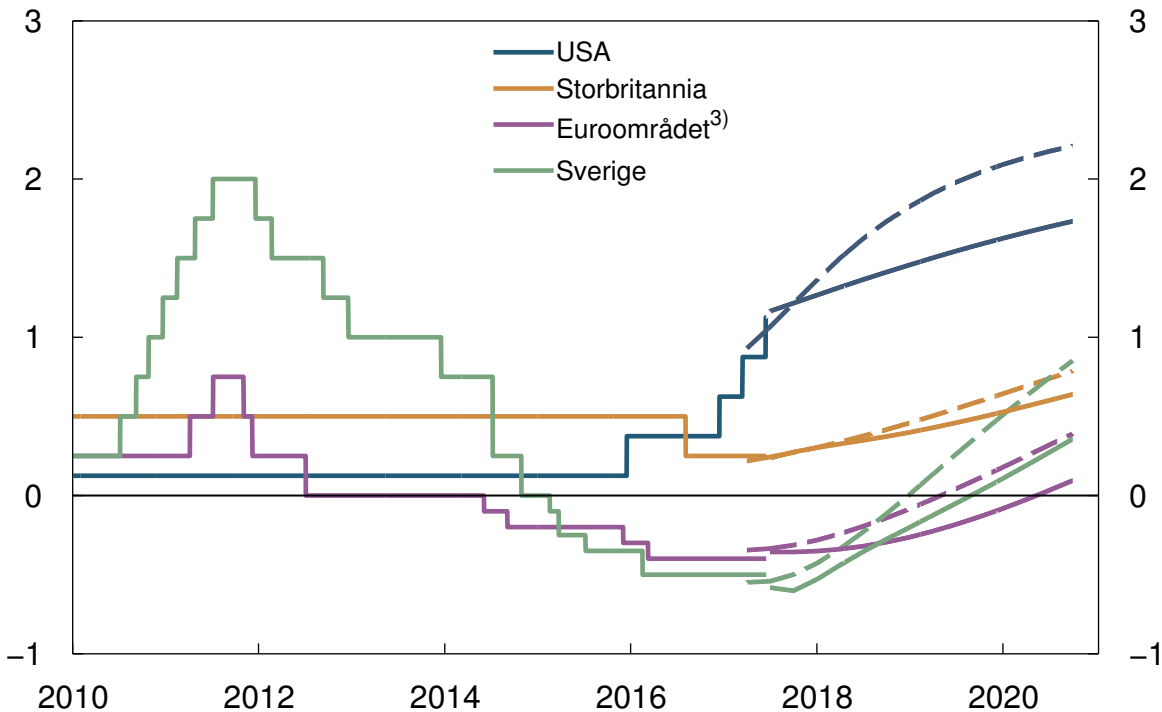
Figur 2.4 Renter på tiårs statsobligasjoner.
Prosent. 1. januar 2014 – 16. juni 2017¹⁾

1) PPR 1/17 var basert på informasjon til og med 10. mars 2017, markert ved vertikal linje.

Kilde: Bloomberg

Figur 2.5 Styringsrenter og beregnede terminrenter¹⁾ i utvalgte industrialiserte land. Prosent. 1. januar 2010 – 31. desember 2020²⁾

1) Terminrenter beregnet per 10. mars 2017 (stiplet) og per 16. juni 2017 (heltrukket). Terminrentene er basert på Overnight Index Swap (OIS)-renter.

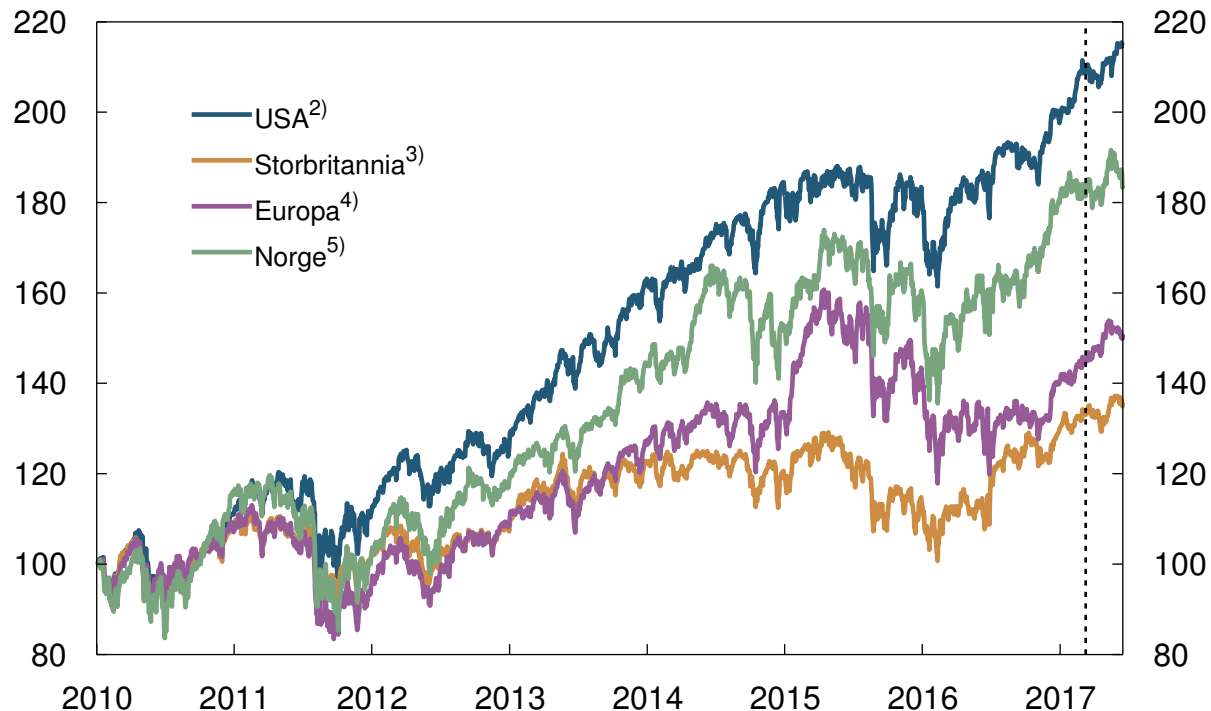
2) Dagstall til og med 16. juni 2017. Kvartalstall fra 3. kv. 2017.

3) ESBs innskuddsrente. Eonia fra 3. kv. 2017.

Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.6 Utvalgte aksjekursindekser. 4. januar 2010 = 100.

4. januar 2010 – 16. juni 2017¹⁾

1) PPR 1/17 var basert på informasjon til og med 10. mars 2017, markert ved vertikal linje.

2) Standard and Poor's 500 Index.

3) Financial Times Stock Exchange 100 Index.

4) Stoxx Europe 600 Index.

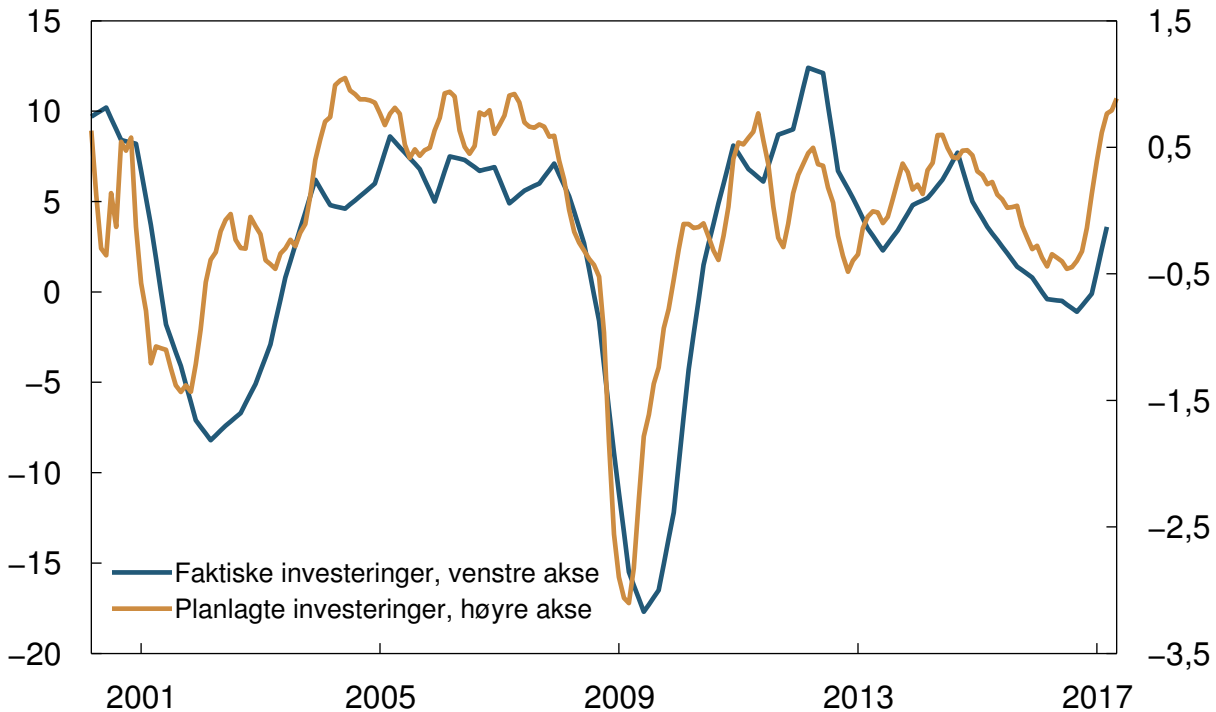
5) Oslo Børs Benchmark Index.

Kilde: Bloomberg

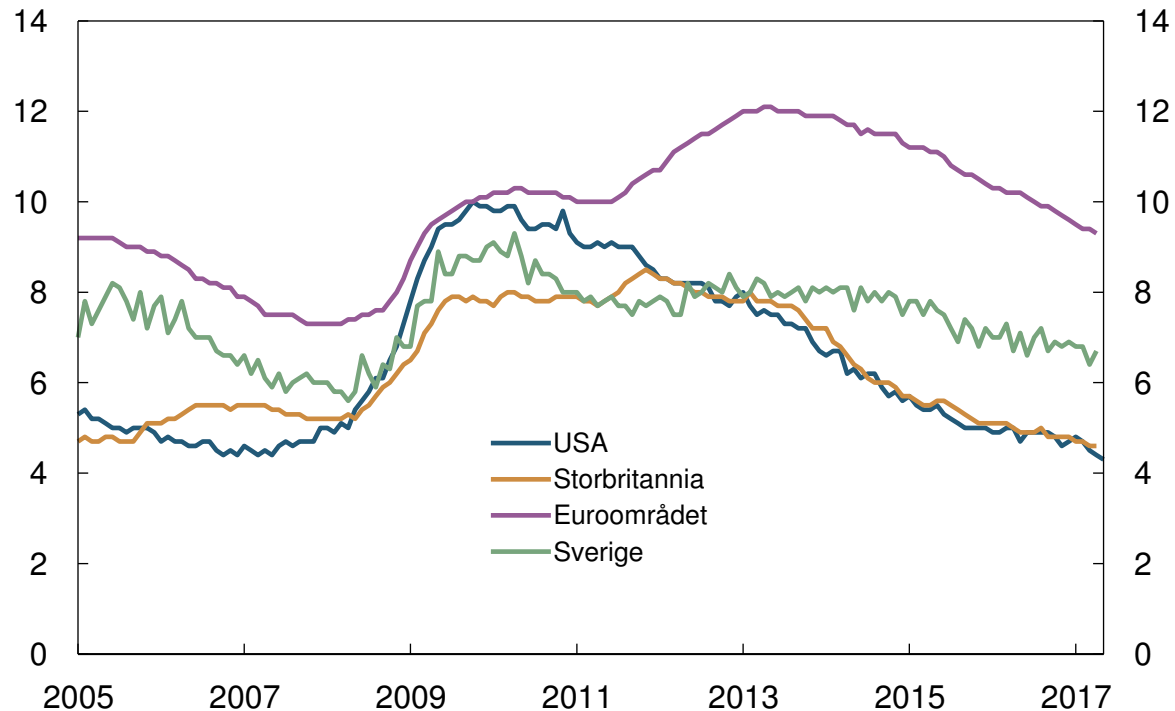
Figur 2.7 USA. Faktiske investeringer. Firekvartalersvekst. Prosent.

1. kv. 2000 – 1. kv. 2017. Planlagte investeringer. Indeks.

Tremåneders glidende gjennomsnitt. Mars 2000 – mai 2017

Figur 2.8 Arbeidsledighet i utvalgte industrialiserte land.
Prosent av arbeidsstyrken. Januar 2005 – mai 2017¹⁾

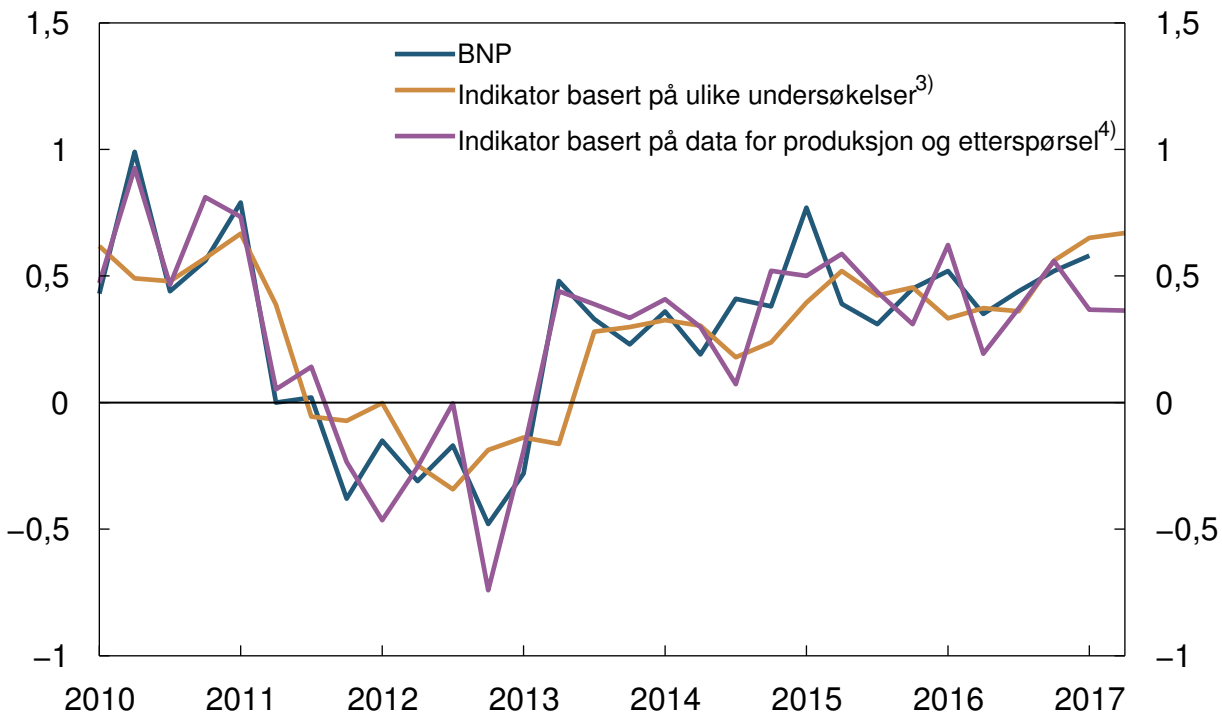

1) Siste observasjon er april 2017 for Storbritannia, euroområdet og Sverige.

Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.9 BNP og aktivitetsindikatorer i euroområdet.

Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2010 – 2. kv. 2017¹⁾²⁾

1) Siste observasjon for BNP er 1. kv. 2017.

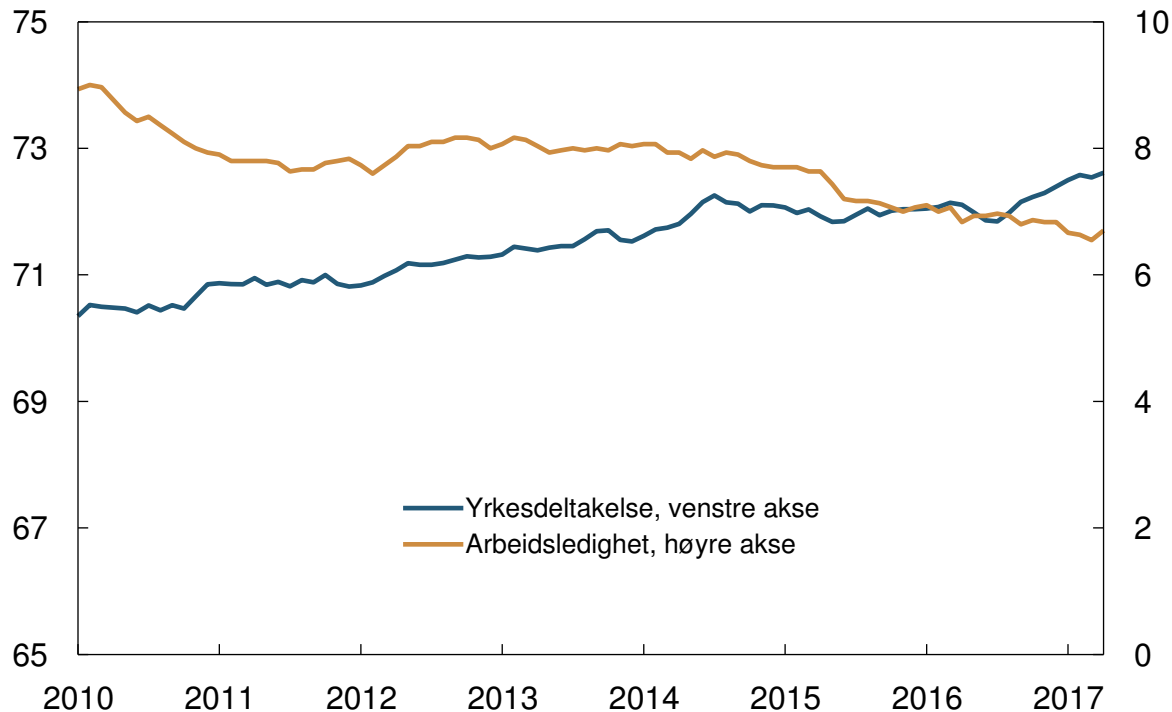
2) For 2. kv. 2017 er indikatorene basert på foreløpige observasjoner.

3) Basert på månedlige data for PMI, Europakommisjonens sentimentindikator (ESI) og Eurocoin.

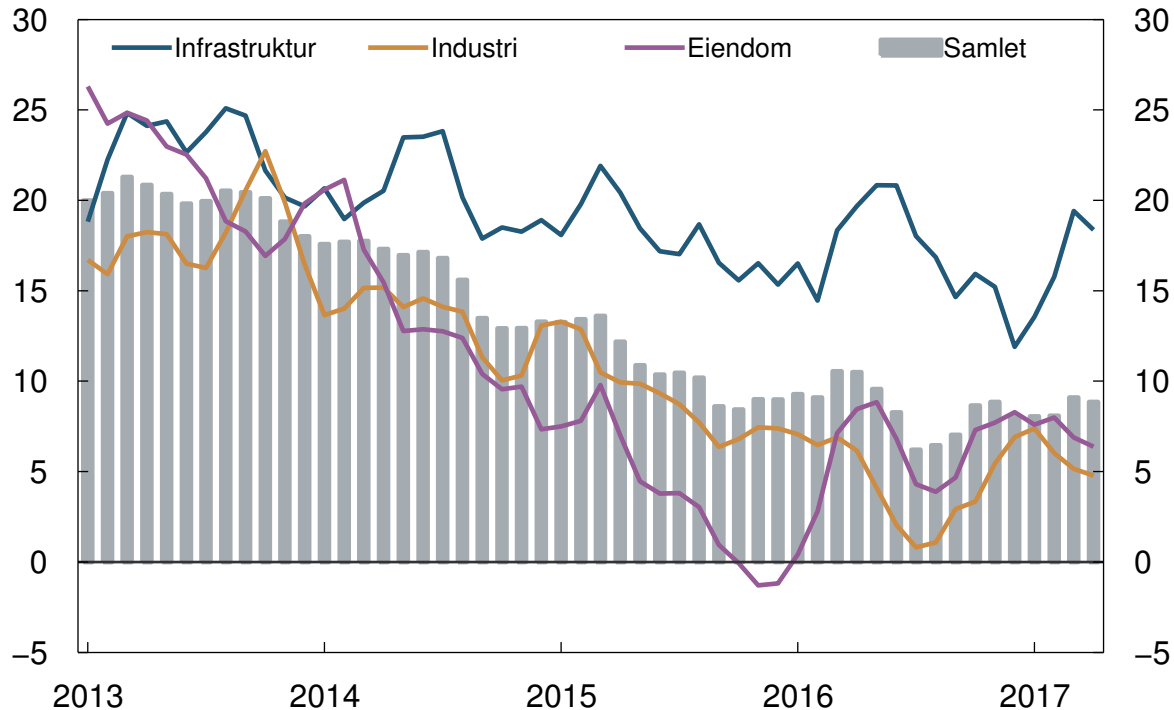
4) Basert på månedlige data for industriproduksjon, bygg- og anleggsvirksomhet, bilsalg og detaljhandel.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.10 Yrkesdeltakelse og arbeidsledighet i Sverige. Tremåneders glidende gjennomsnitt. Yrkesdeltakelse. Prosent av befolkning i arbeidsdyktig alder (15-74 år). Arbeidsledighet. Prosent av arbeidsstyrken. Januar 2010 – april 2017

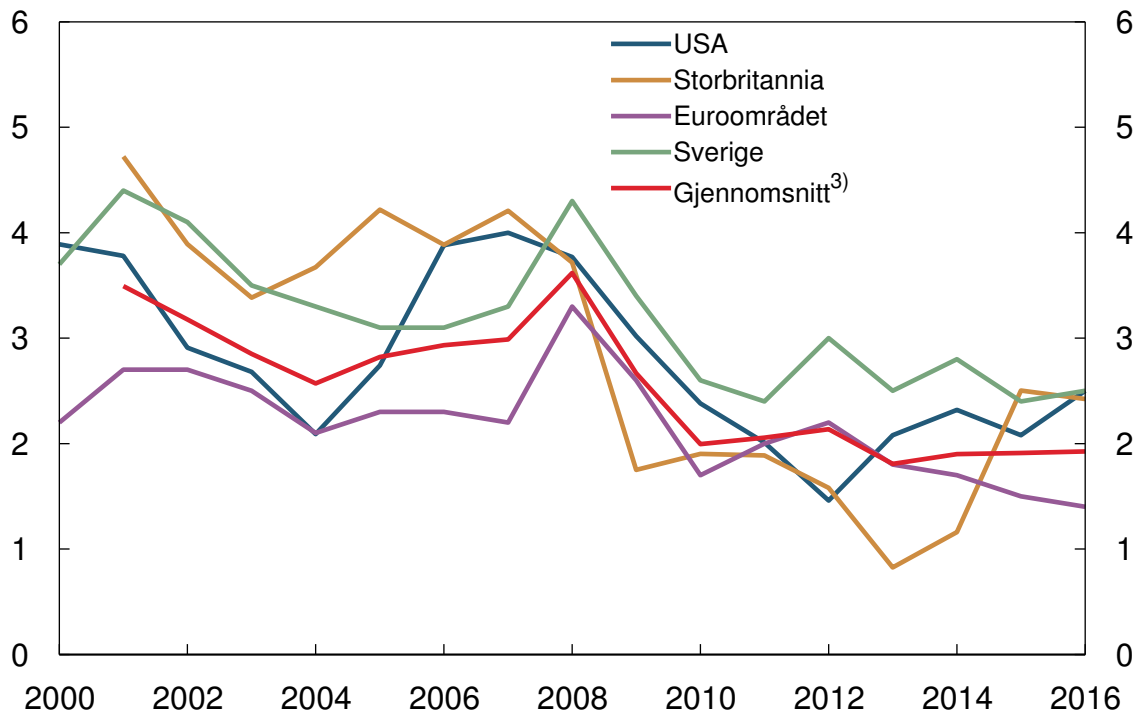

Figur 2.11 Investeringer i Kina. Tolvmånedersvekst. Prosent.
Tremåneders glidende gjennomsnitt. Januar 2013 – april 2017

Figur 2.12 Lønnsutvikling i utvalgte industrialiserte land.¹⁾

Årsvekst. Prosent. 2000 – 2016²⁾

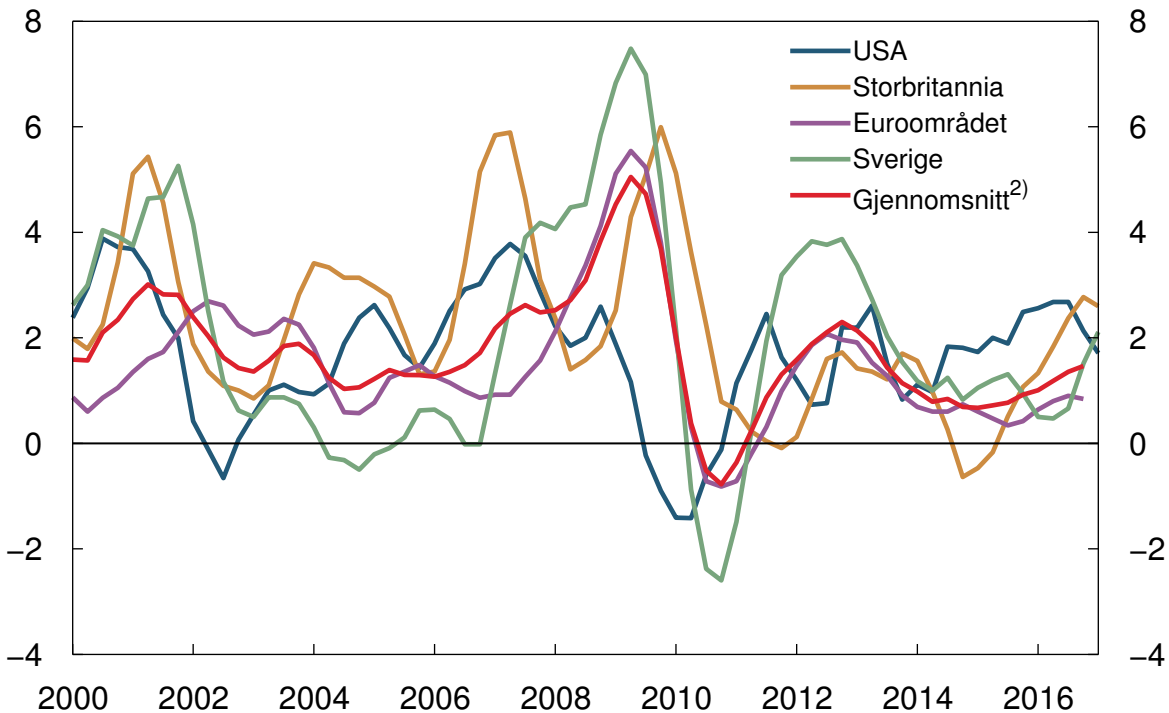
1) USA: gjennomsnittlig timelønn, privat sektor utenom landbruket. Storbritannia: gjennomsnittlig ukentlig lønn i hele økonomien, uten bonusutbetalinger. Euroområdet: indikator for fremforhandlet lønn. Sverige: timelønn i henhold til Konjunkturlønestatistiken.

2) Første observasjon for Storbritannia og første beregnede gjennomsnitt er 2001.

3) Eksportvekter.

Kilder: Konjunkturinstituttet, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.13 Lønnskostnad per enhet i utvalgte industrialiserte land.
Firekvarteralsvekst. Prosent. Trekvarterers glidende gjennomsnitt.
1. kv. 2000 – 1. kv. 2017¹⁾

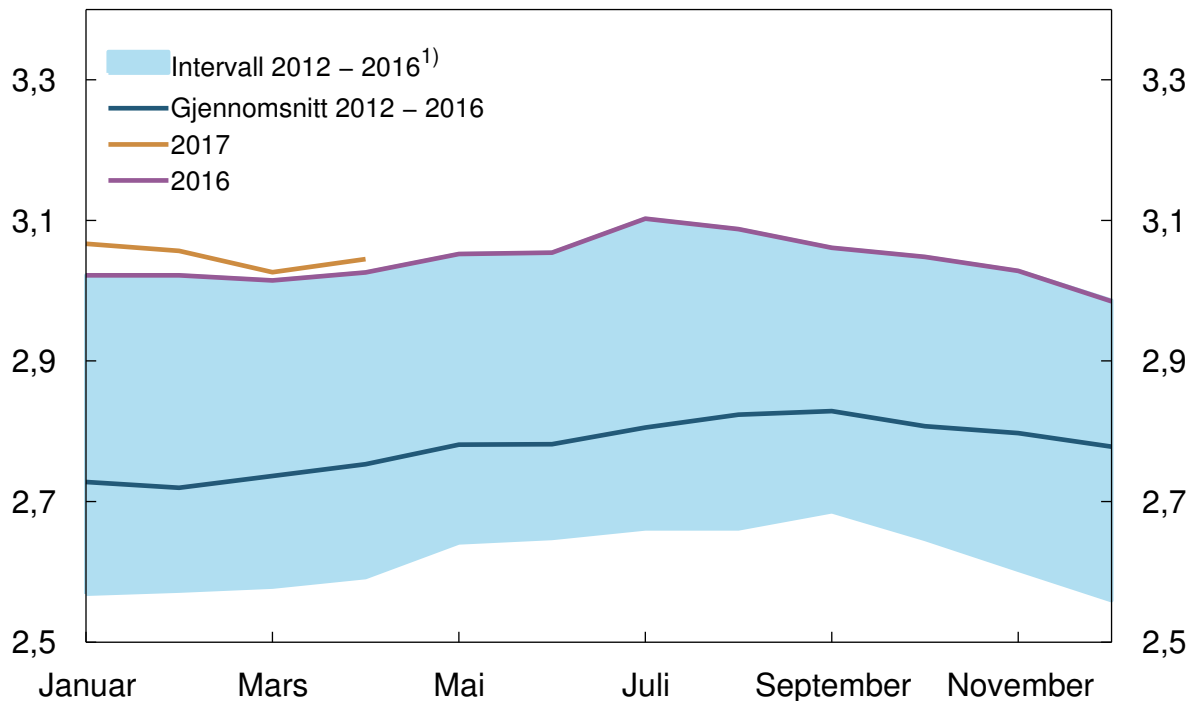

1) Siste observasjon for euroområdet og siste beregnede gjennomsnitt er fjerde kvartal 2016.

2) Eksportvektet.

Kilder: OECD, Thomson Reuters og Norges Bank

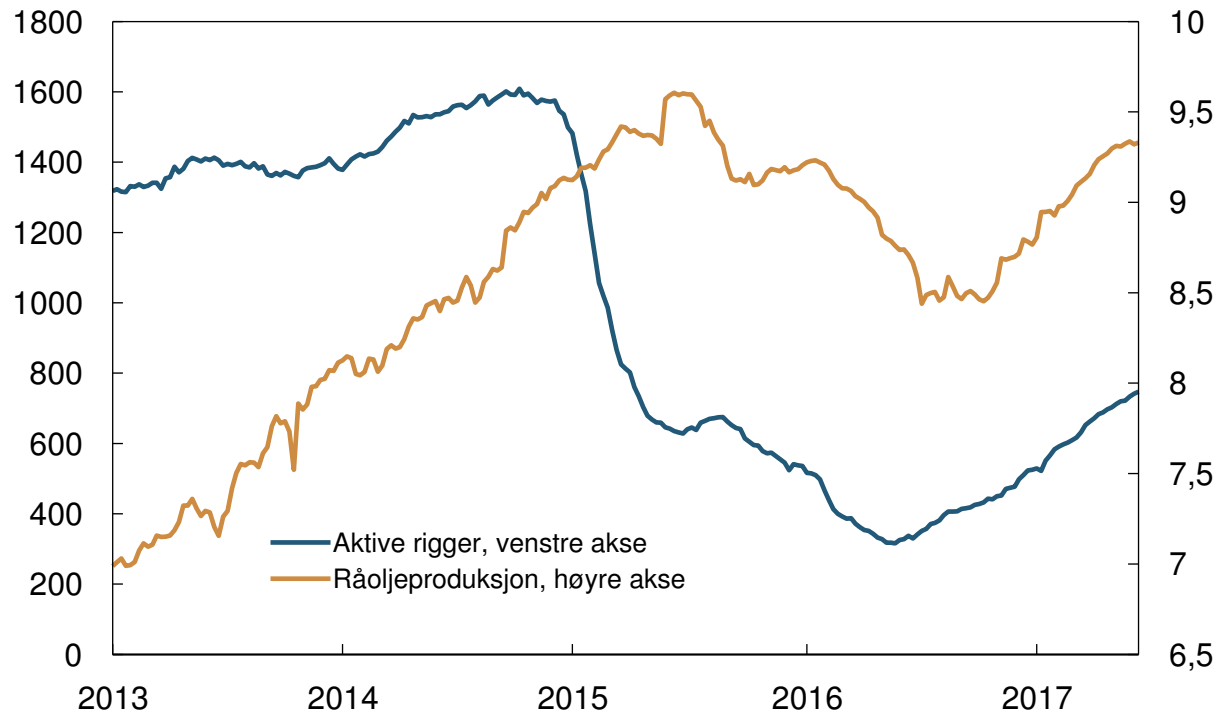
Figur 2.14 Samlede oljelagre i OECD-landene.
Milliarder fat. Januar 2012 – april 2017

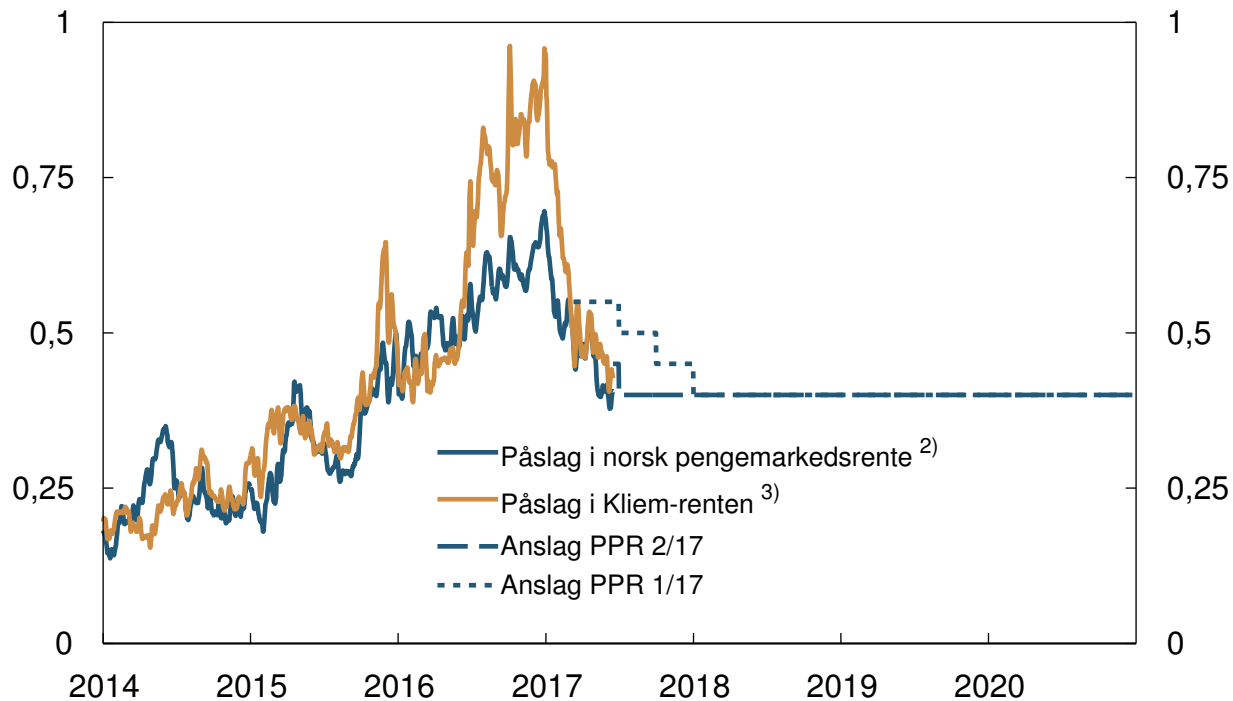
1) Differanse mellom høyeste og laveste nivå i perioden 2012 – 2016.

Kilder: IEA og Norges Bank

Figur 2.15 Aktive rigger og råoljeproduksjon i USA.
Produksjon. Millioner fat per dag. Uke 1 2013 – uke 24 2017

Figur 3.1 Påslag i tremåneders pengemarkedsrente. Prosentenheter.
Fem dagers glidende gjennomsnitt. 1. januar 2014 – 31. desember 2020¹⁾

1) Anslag for 1. kv. 2017 – 4. kv. 2020 i PPR 1/17 og anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 i PPR 2/17.

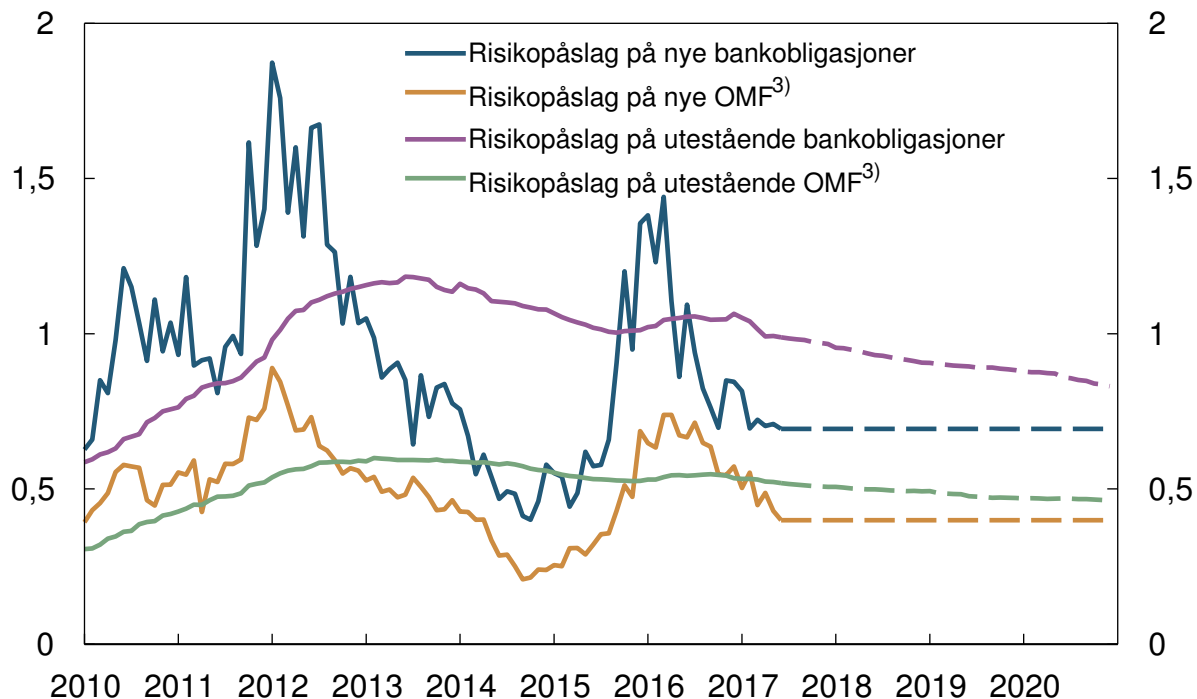
2) Norges Banks anslag på differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente og forventet styringsrente.

3) Kliem skal gjenspeile europeiske bankers kostnad for usikrede interbanklån i dollar.

I praksis er Kliemrenten den europeiske pengemarkedsrenten, Euribor, valutaswappet til dollar.

Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.2 Gjennomsnittlig risikopåslag på ny og utestående obligasjonsgjeld for norske banker.¹⁾ Prosentenheter. Januar 2010 – desember 2020²⁾

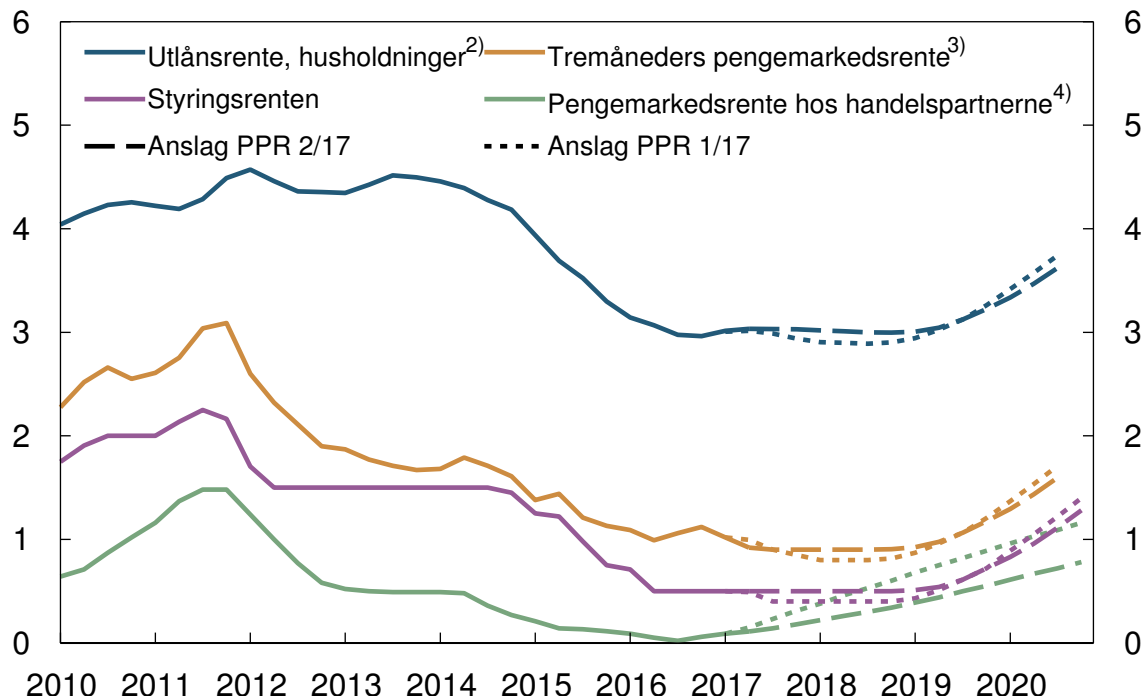
1) Påslag over tremåneders pengemarkedsrente.

2) Anslag for juni 2017 – desember 2020 (stiplet).

3) Obligasjoner med fortrinnsrett.

Kilder: Bloomberg, DNB Markets, Stamdata og Norges Bank

Figur 3.3 Renter. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020¹⁾

1) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

2) Gjennomsnittlig utlånsrente fra banker og kredittforetak på alle utlån til husholdninger.

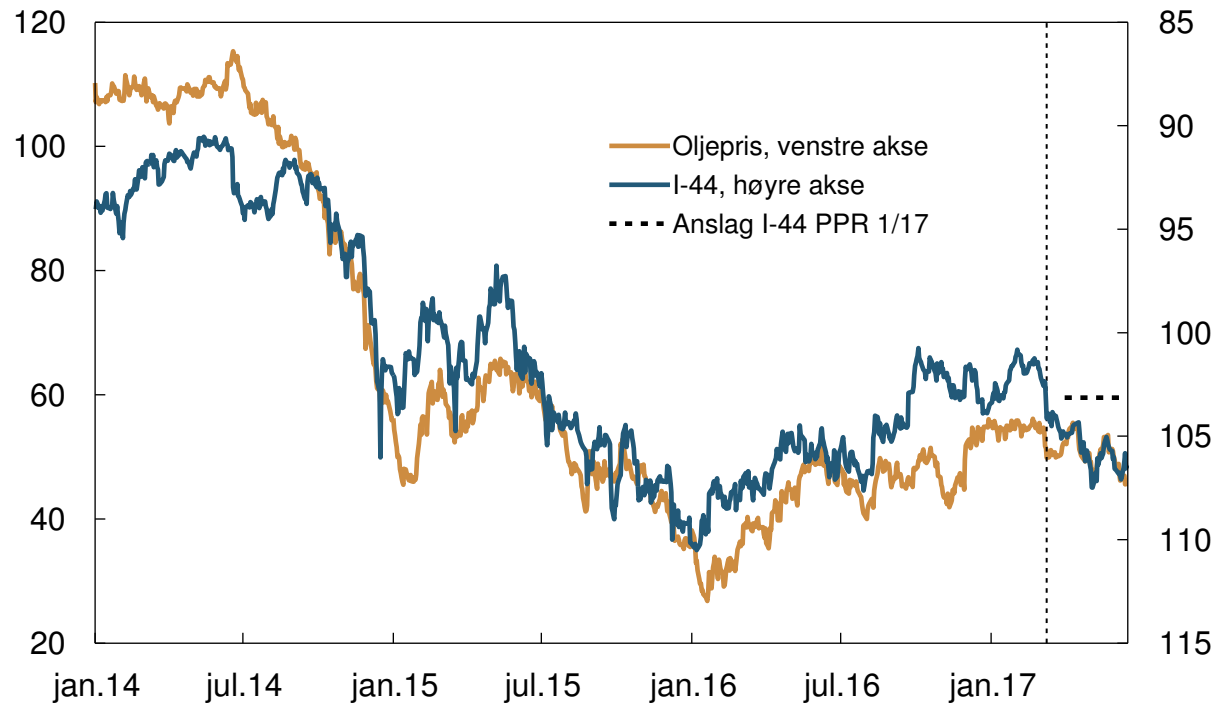
3) Styingsrente med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at prognosen for styingsrenten prises inn i pengemarkedet.

4) Tremåneders pengemarkedsrente og renteswapper. Beregningene av aggregatet for handelspartnernes renter er beskrevet i *Norges Bank Memo 2/2015*.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.4 Oljepris¹⁾ og importveid valutakursindeks (I-44)²⁾.

1. januar 2014 – 16. juni 2017³⁾

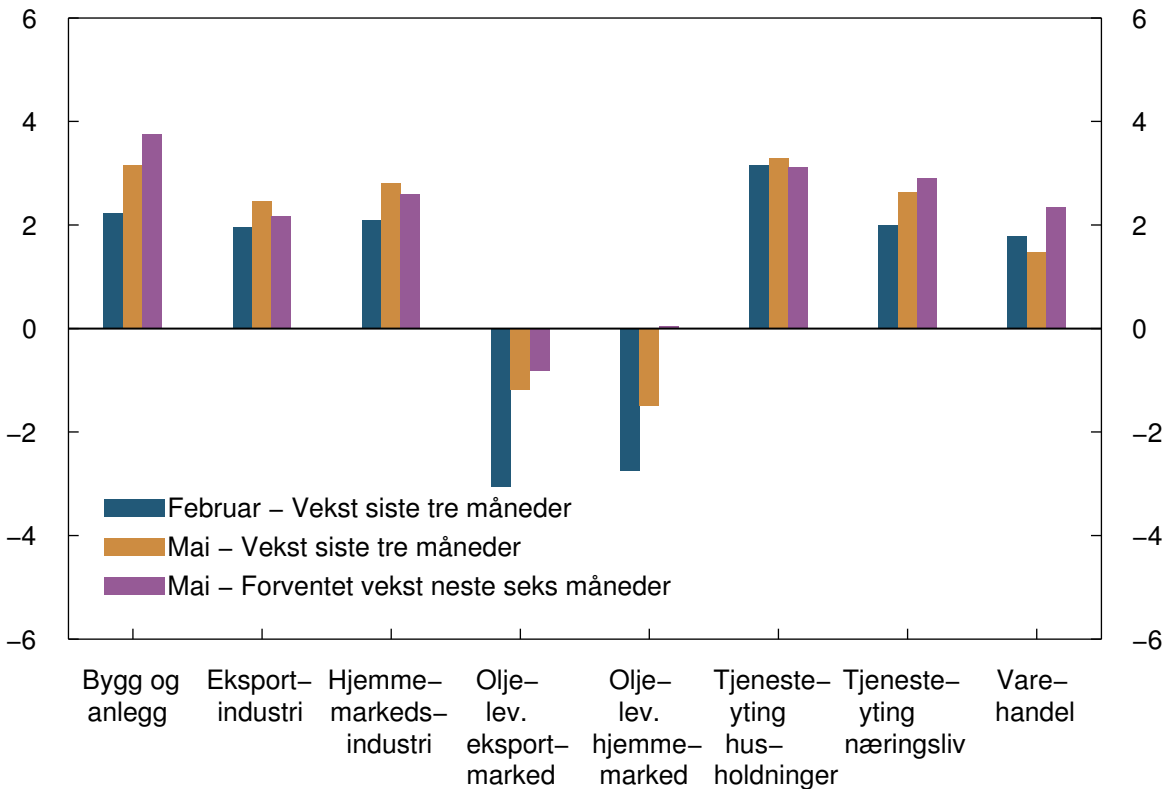
1) Brent blend. USD per fat.

2) Stigende kurve betyr sterkere kurs.

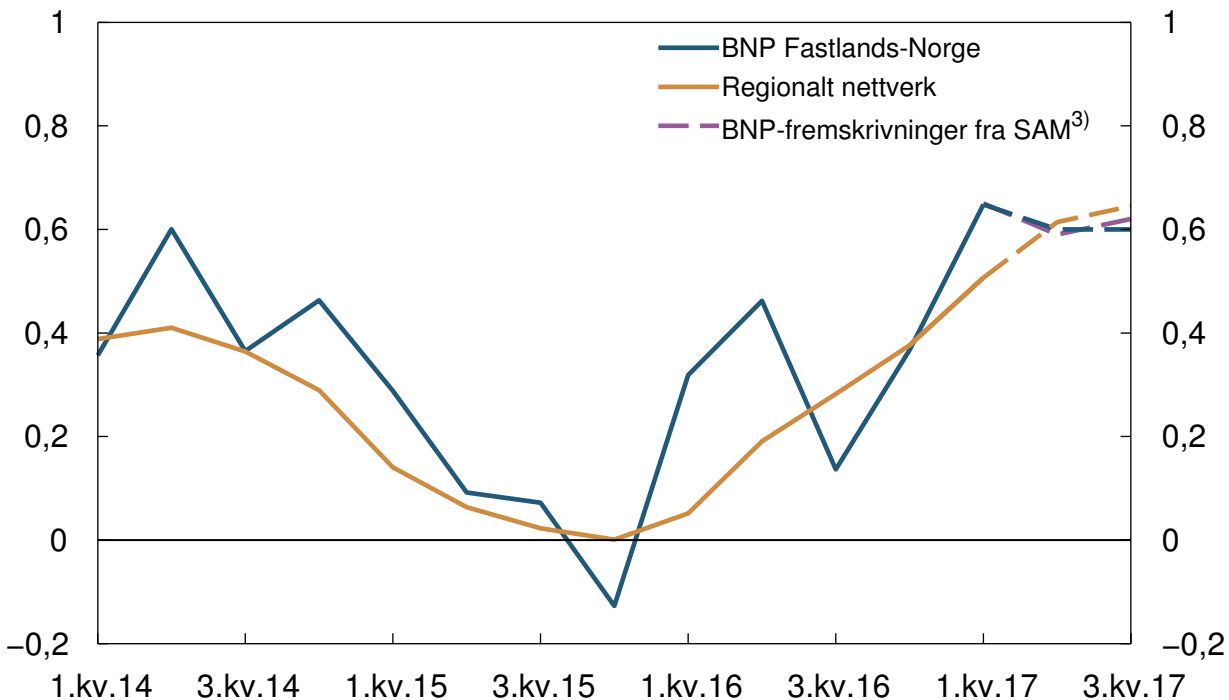
3) PPR 1/17 var basert på informasjon til og med 10. mars 2017, markert ved vertikal linje.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.5 Produksjonsvekst i Regionalt nettverk. Annualisert. Prosent

Figur 3.6 BNP for Fastlands-Norge og Regionalt nettverks indikator for produksjonsvekst¹⁾. Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2014 – 3. kv. 2017²⁾

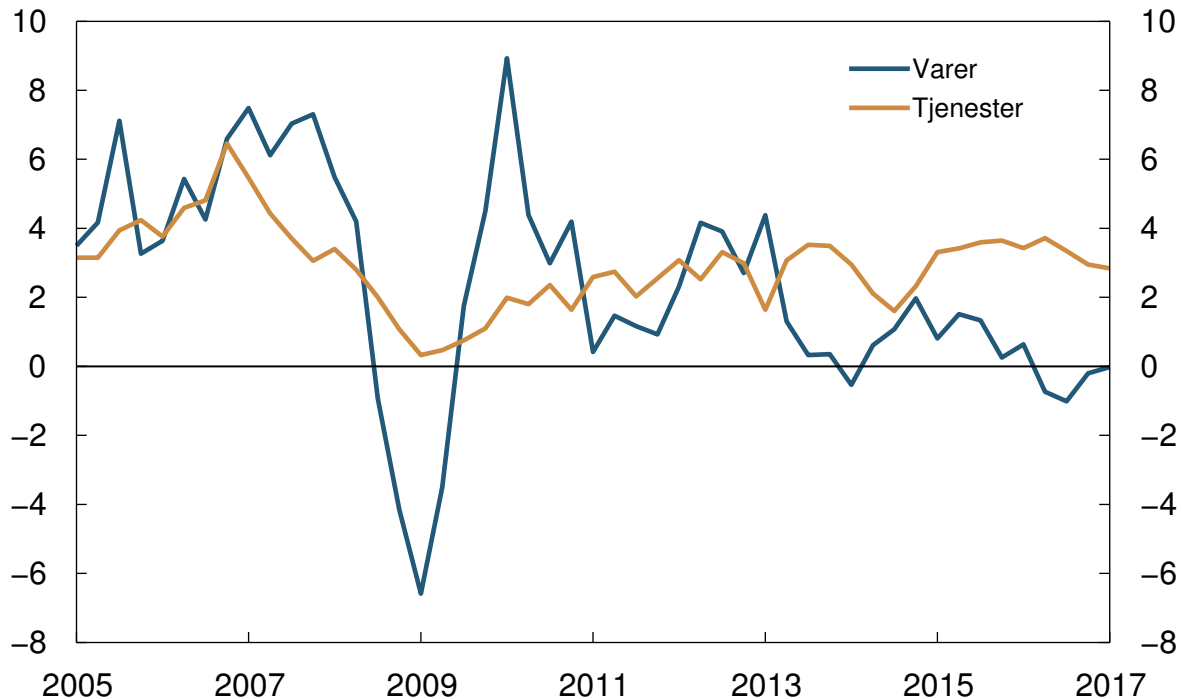
1) Rapportert produksjonsvekst siste tre måneder konvertert til kvartalstall (heltrukken). Kvartalstallene er beregnet som en sammenveking av tremånederstall basert på dato for rapportering. For 2. kv. 2017 er forventet vekst i produksjon en sammenveking av rapportert vekst siste tre måneder og forventet vekst neste seks måneder og 3. kv. 2017 er forventet vekst neste seks måneder målt i mai (stiplet oransje linje).

2) Anslag for 2. kv. 2017 – 3. kv. 2017 (stiplet).

3) System for sammenveiging av korttidsmodeller.

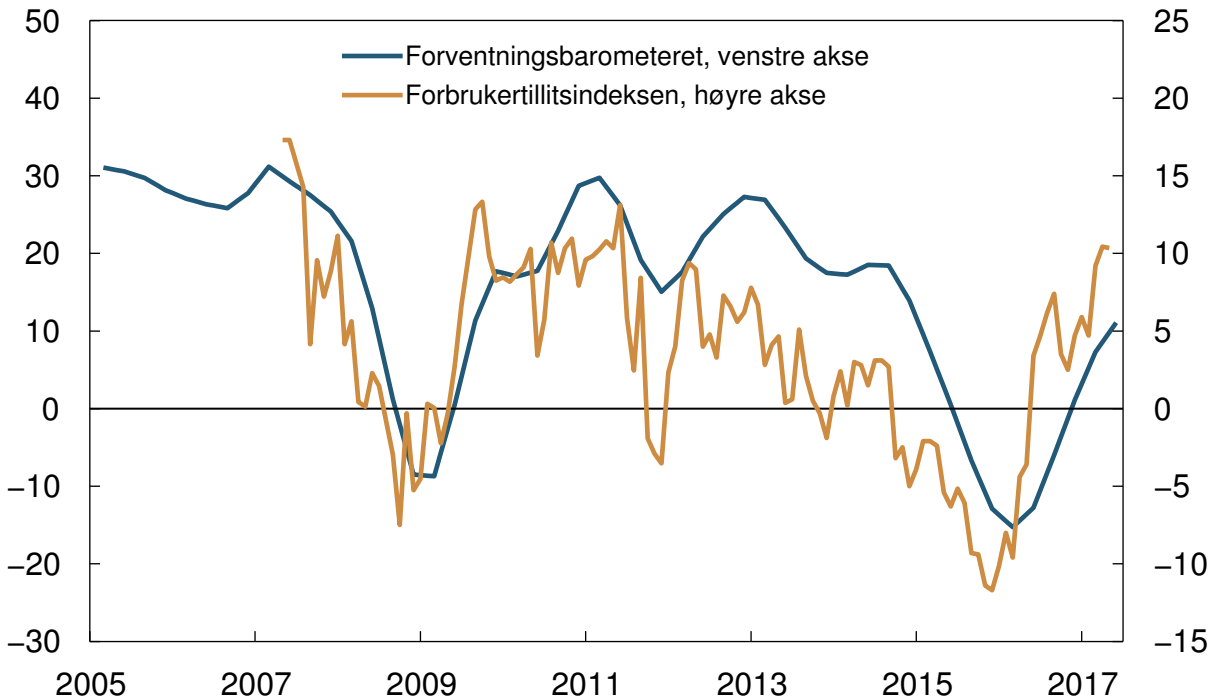
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.7 Husholdningenes konsum av varer og tjenester.
Firekvartalersvekst. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2005 – 1. kv. 2017

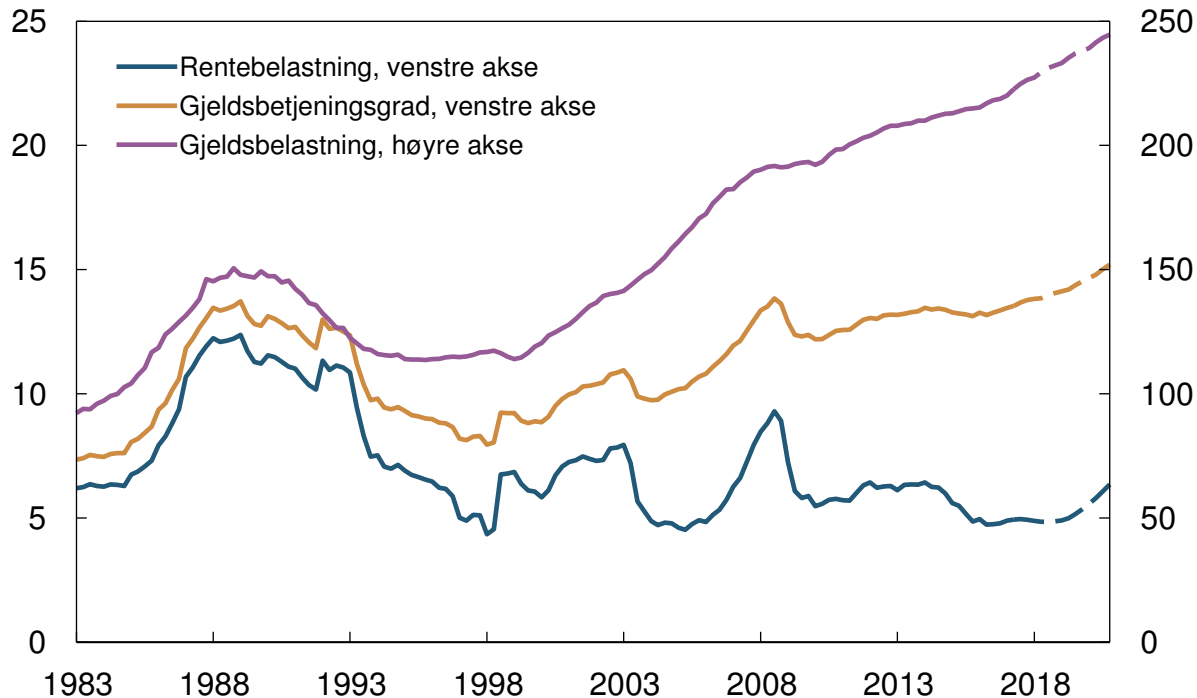
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.8 Forbrukertillit. Nettotall. Kantar TNS Forventningsbarometer for husholdningene. 1. kv. 2005 – 2. kv. 2017. Opinions forbrukertillitsindeks (CCI). Mai 2007 – mai 2017

Kilder: Kantar TNS og Opinion

Figur 3.9 Husholdningenes gjeldsbelastning, rentebelastning og gjeldsbetjeningsgrad.¹⁾ Prosent. 1. kv. 1983 – 4. kv. 2020²⁾

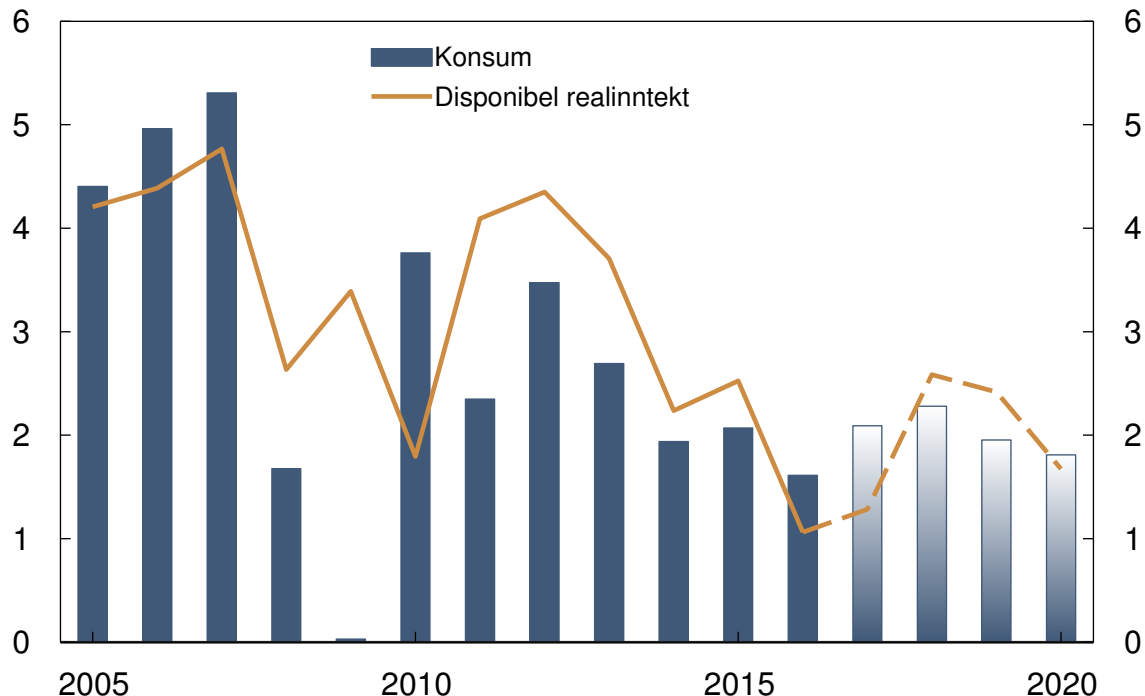

1) Gjeldsbelastning er lånegjeld i prosent av disponibel inntekt. Rentebelastning er beregnet som renteutgifter som andel av summen av disponibel inntekt og renteutgifter. Gjeldsbetjeningsgrad inkluderer i tillegg anslått avdrag på lånegjelden med 18 års nedbetalingstid. Disponibel inntekt er korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte i 1. kv. 2000 – 4. kv. 2005 og nedsettelse av egenkapital i 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012. For 1. kv. 2015 – 1. kv. 2017 benyttes disponibel inntekt uten aksjeutbytte.

2) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.10 Husholdningenes konsum¹⁾ og disponible realinntekt²⁾.
Årsvekst. Prosent. 2005 – 2020³⁾

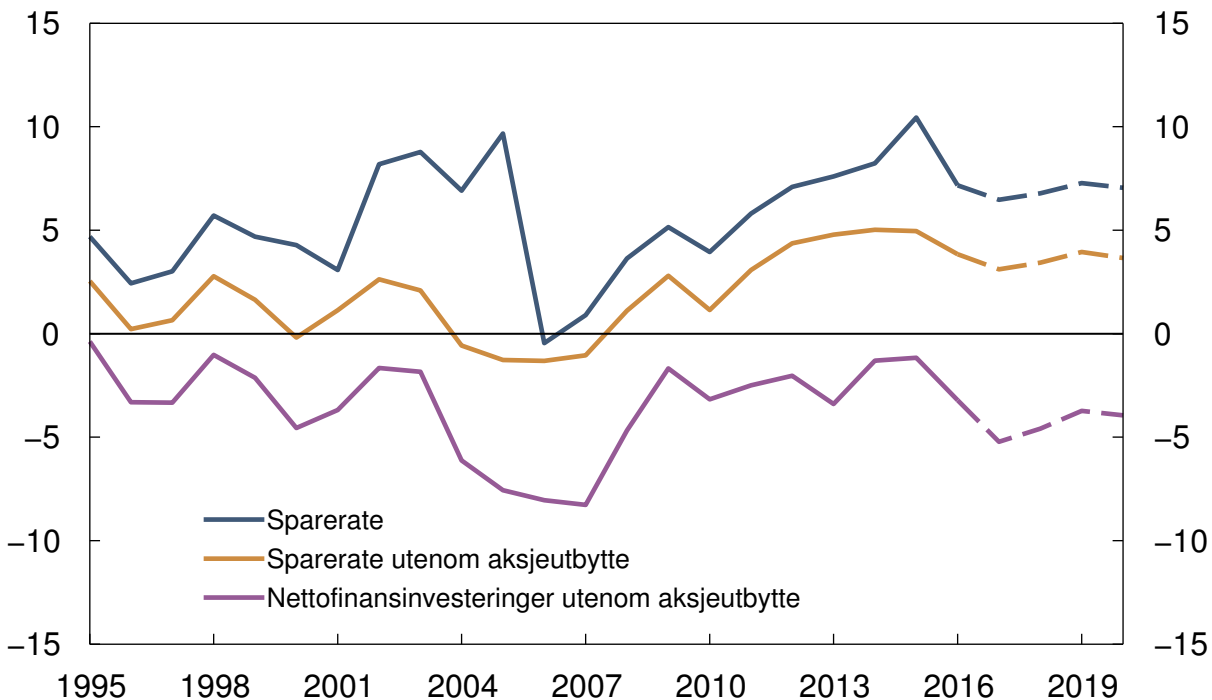
1) Inkluderer konsum i ideelle organisasjoner.

2) Eksklusive aksjeutbytte. Inkluderer inntekt i ideelle organisasjoner. Deflatert med KPI.

3) Anslag for 2017 – 2020 (stiplet og gradert).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

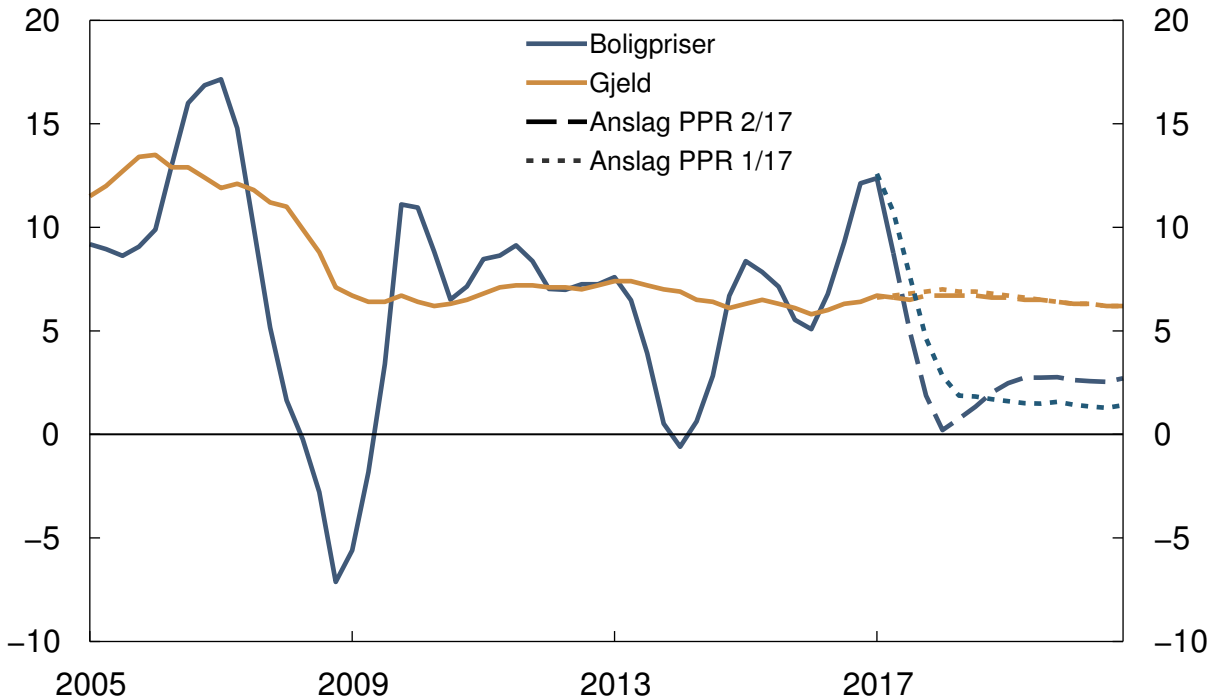
Figur 3.11 Husholdningenes sparing og nettofinansinvesteringer som andel av disponibel inntekt. Prosent. 1995 – 2020¹⁾

1) Anslag for 2017 – 2020 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.12 Boligpriser og husholdningenes gjeld¹⁾.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2005 – 4. kv. 2020²⁾

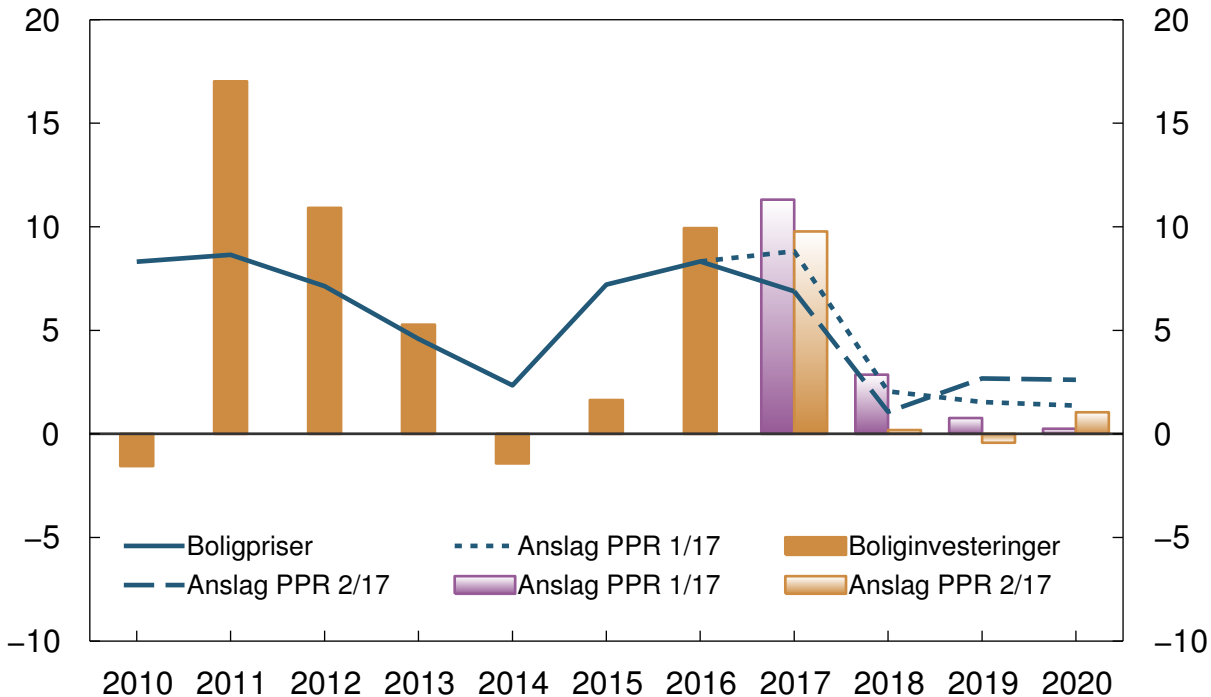

1) Innenlandsk kreditt til husholdningene, K2.

2) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

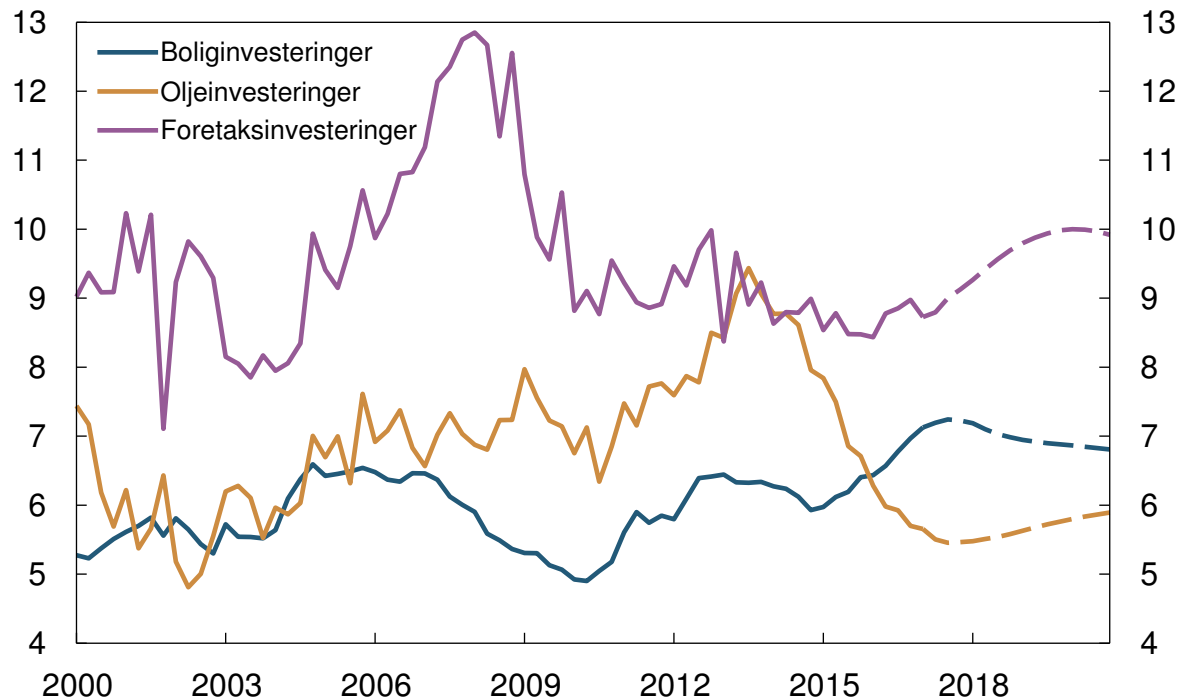
Figur 3.13 Boliginvesteringer og boligpriser. Årsvekst. Prosent. 2010 – 2020¹⁾

1) Anslag for 2017 – 2020 (stiplet og gradert).

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

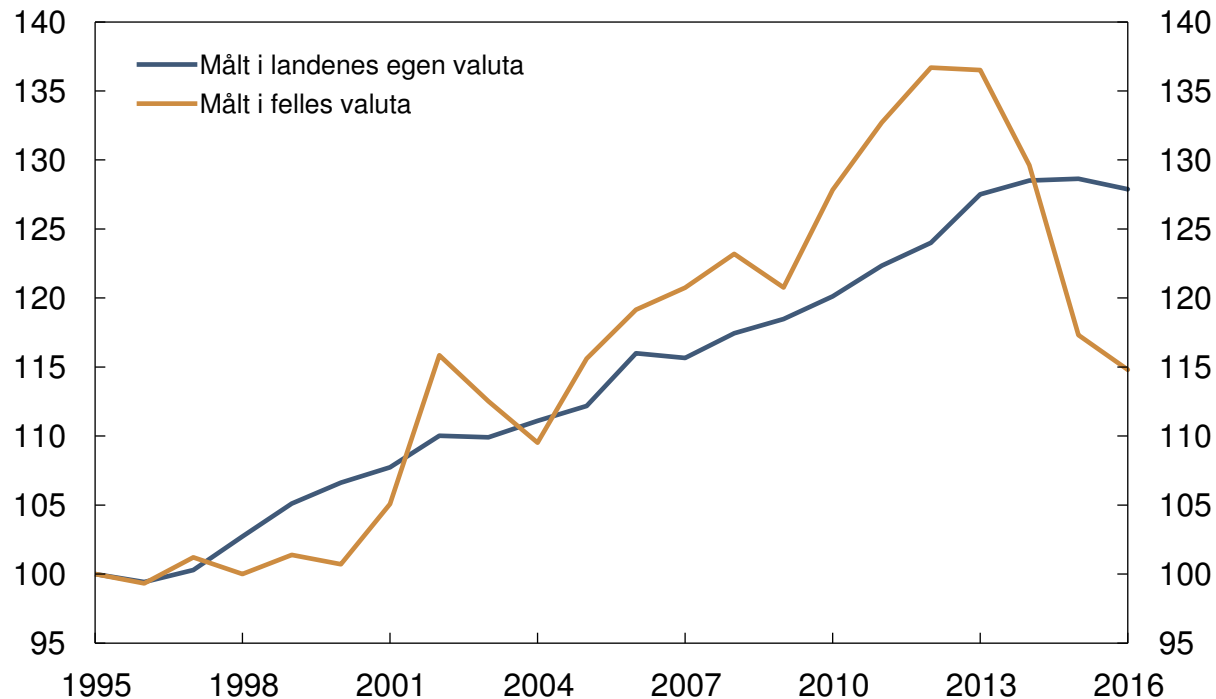
Figur 3.14 Bolig-, olje- og foretaksinvesteringer som andel av BNP for Fastlands-Norge. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2000 – 4. kv. 2020 ¹⁾

1) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

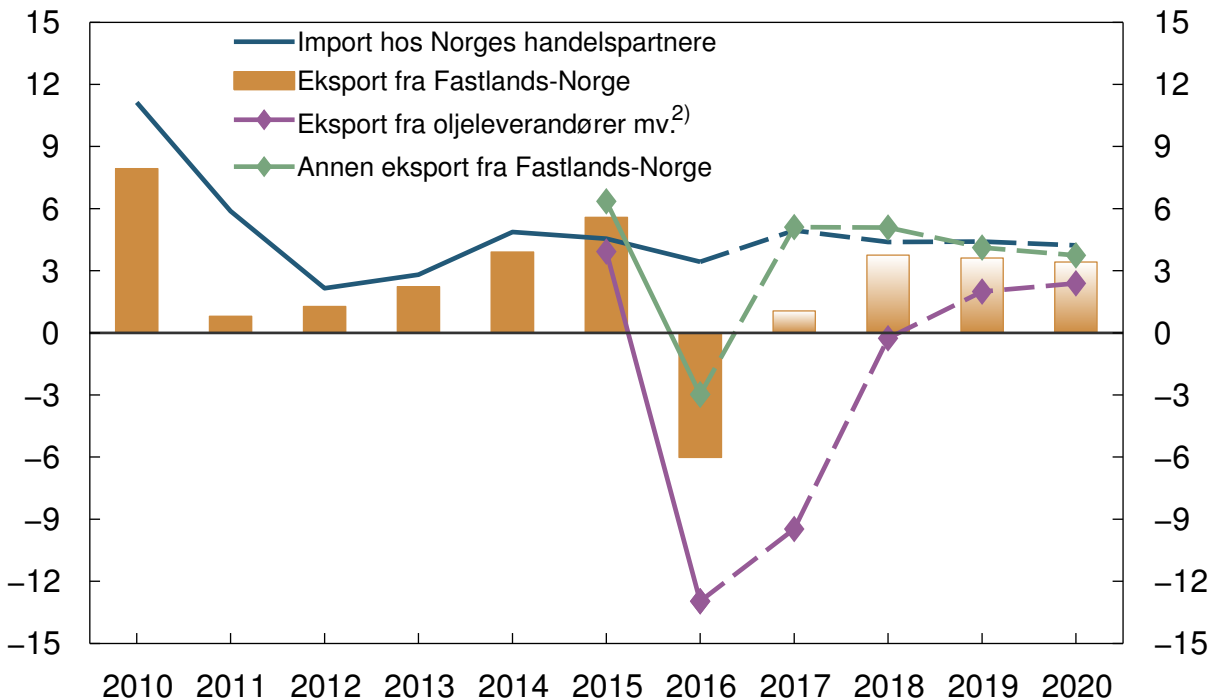
Figur 3.15 Norske lønnskostnader relativt til handelspartnerenes lønnskostnader.¹⁾
Indeks. 1995 = 100. 1995 – 2016

1) Timelønnskostnader i industrien.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, TBU og Norges Bank

Figur 3.16 Eksport fra Fastlands-Norge og import hos Norges handelspartnere.
Årsvekst. Prosent. 2010 – 2020¹⁾

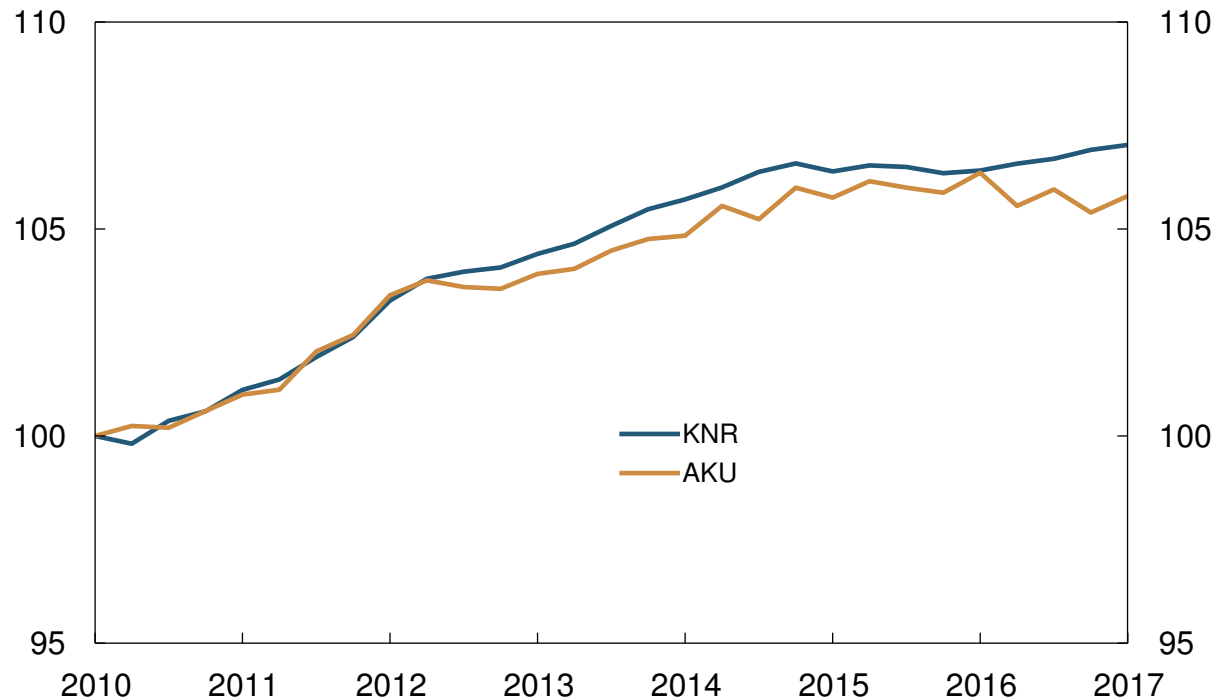
1) Anslag for 2017 – 2020 (stiplet og gradert).

2) Vare- og tjenestegrupper i nasjonalregnskapet hvor oljeleverandører står for en betydelig del av eksporten.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.17 Sysselsetting ifølge KNR og AKU.¹⁾

Sesongjustert. Indeks. 1. kv. 2010 = 100. 1. kv. 2010 – 1. kv. 2017

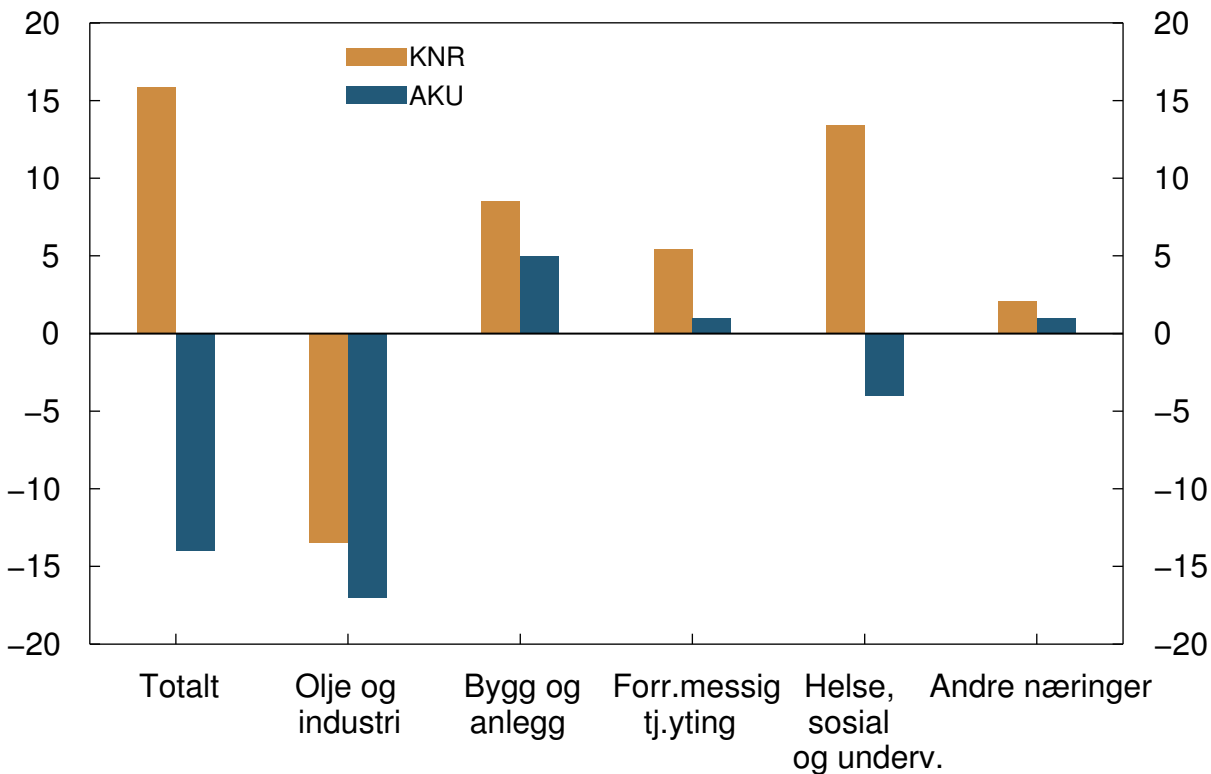

1) KNR (kvartalsvis nasjonalregnskap) og AKU (Arbeidskraftundersøkelsen) viser normalt et ulikt sysselsetningsnivå. Det skyldes at AKU kun omfatter bosatte personer, mens KNR også regner inn sysselsatte på korttidsopphold.

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.18 Sysselsetting fordelt på næringer ifølge KNR og AKU.¹⁾

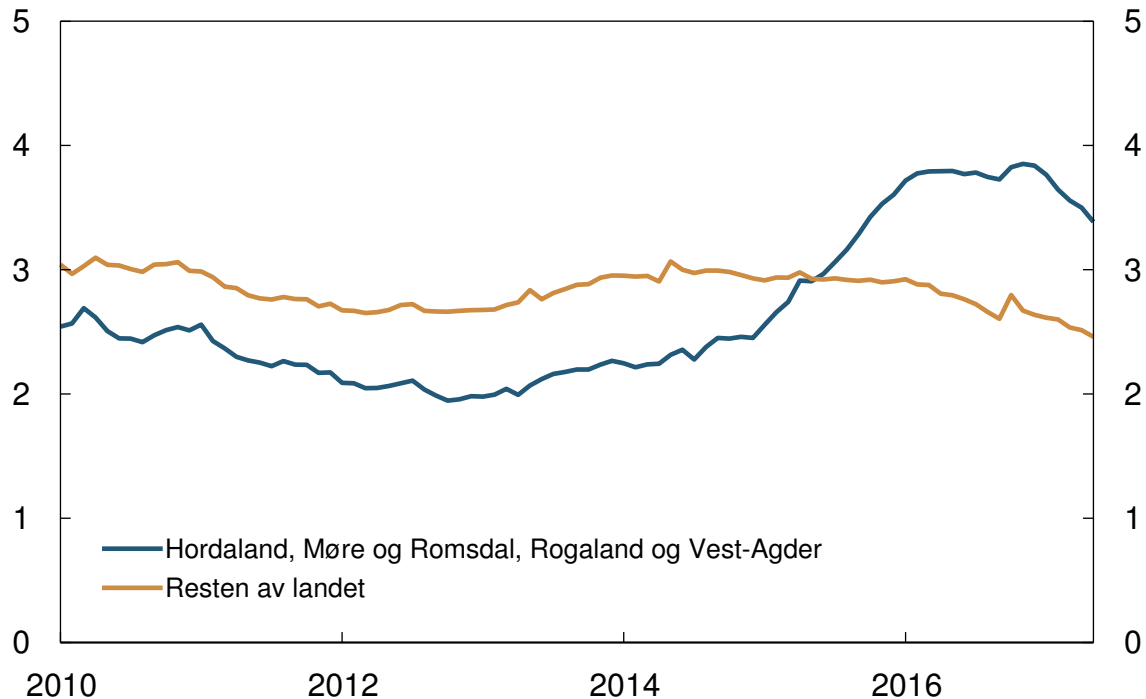
Antall i tusen. Endring fra 1. kv. 2016 – 1. kv. 2017

1) KNR (kvartalsvis nasjonalregnskap) og AKU (Arbeidskraftundersøkelsen).

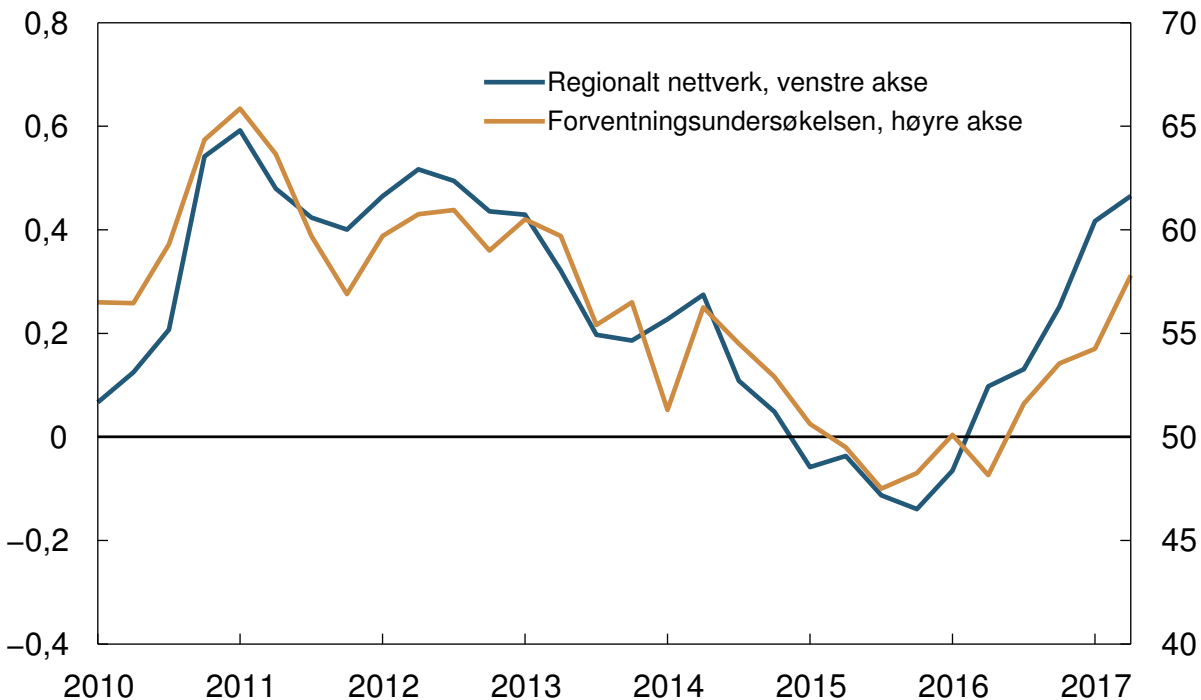
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.19 Registrert arbeidsledighet etter fylke.
Andel av arbeidsstyrken. Sesongjustert. Prosent. Januar 2010 – mai 2017

Kilder: NAV og Norges Bank

Figur 3.20 Forventet endring i sysselsetting. Regionalt nettverk.¹⁾ Prosent.
 Norges Banks forventningsundersøkelse. Diffusjonsindeks.²⁾
 1. kv. 2010 – 2. kv. 2017

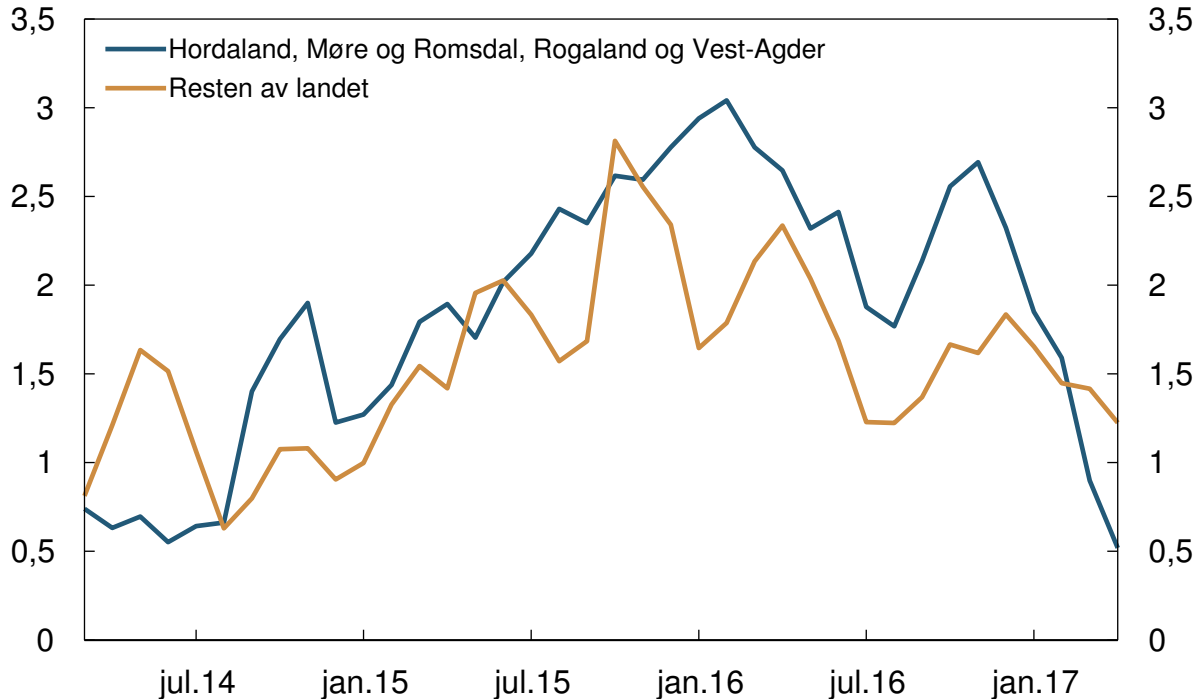

1) Forventet endring i sysselsetting neste tre måneder.

2) Andel av næringslivsledere som venter "flere ansatte" i egen bedrift neste tolv måneder + (1/2 * andel som venter "like mange ansatte").

Kilder: Epinion og Norges Bank

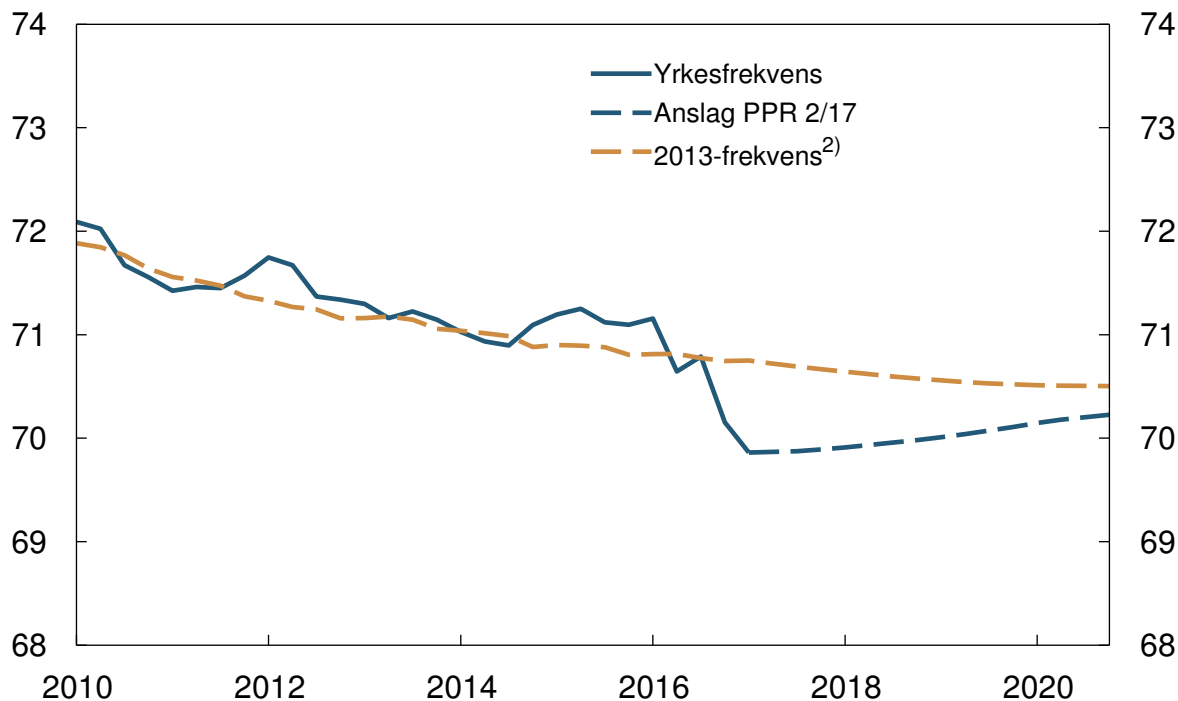
Figur 3.21 Varslede driftsinnskrenkninger fordelt på fylker.¹⁾
Tre måneders glidende gjennomsnitt. Antall i tusen. Mars 2014 – april 2017

1) Antall personer berørt av varsler om oppsigelse eller permittering.

Kilder: NAV og Norges Bank

Figur 3.22 Yrkesfrekvenser. Arbeidsstyrken som andel av befolkningen (15 – 74 år). Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020¹⁾

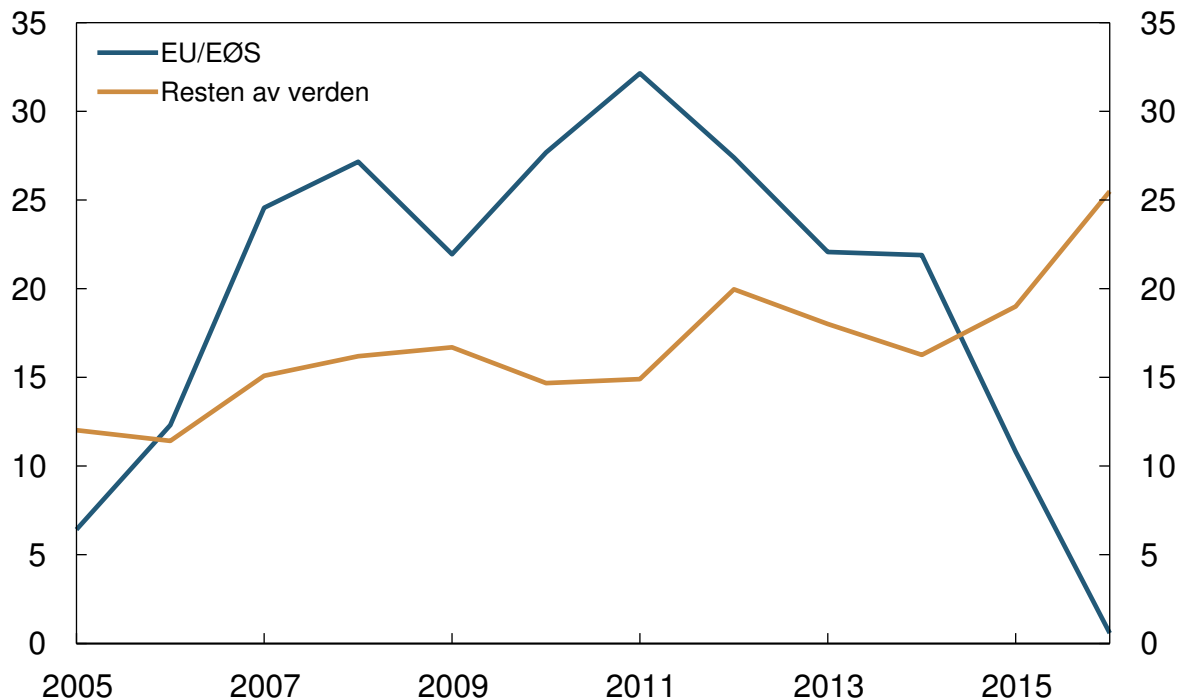

1) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020.

2) Utvikling i yrkesfrekvensen i befolkningen (15 – 74 år) dersom yrkesfrekvensene for hvert alderstrinn hadde vært uendret på nivåene fra 2013. Kurven faller fordi aldring av befolkningen gjør at stadig flere kommer over i aldersgrupper der yrkesfrekvensen er lavere. 2013 er valgt fordi kapasitetsutnyttningen i dette året var nær et normalnivå.

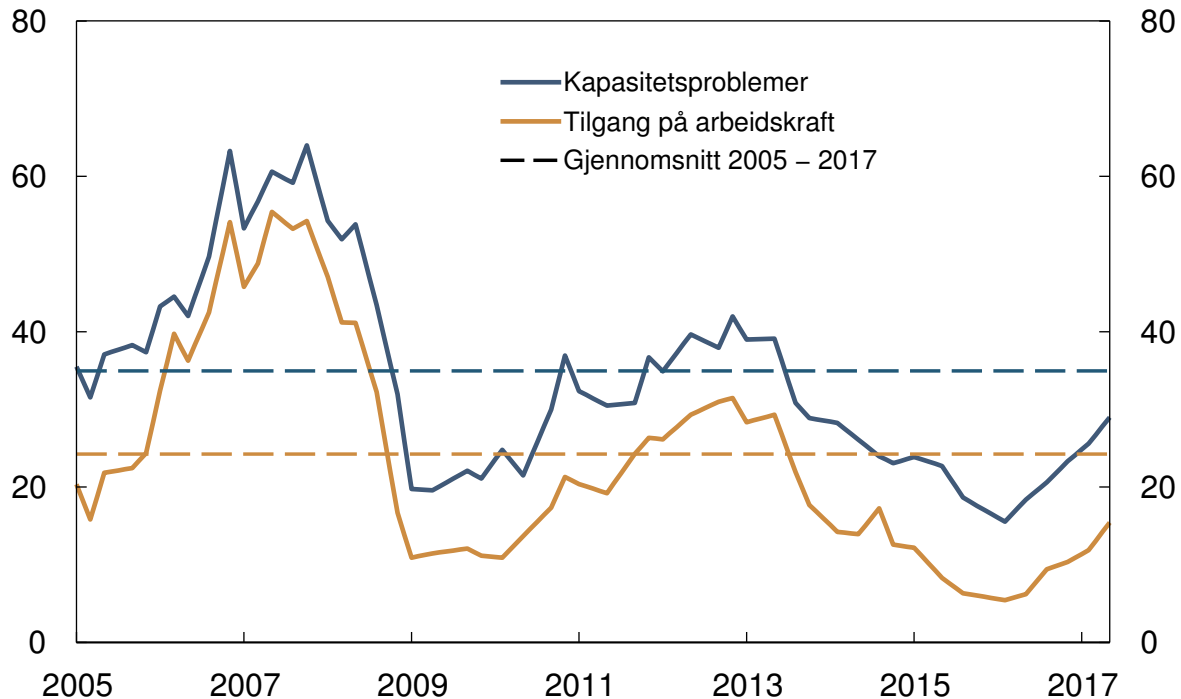
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.23 Nettoinnvandring etter statsborgerskap. Antall i tusen. 2005 – 2016

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3.24 Kapasitetsproblemer og tilgang på arbeidskraft i Regionalt nettverk.¹⁾
Prosent. Januar 2005 – mai 2017

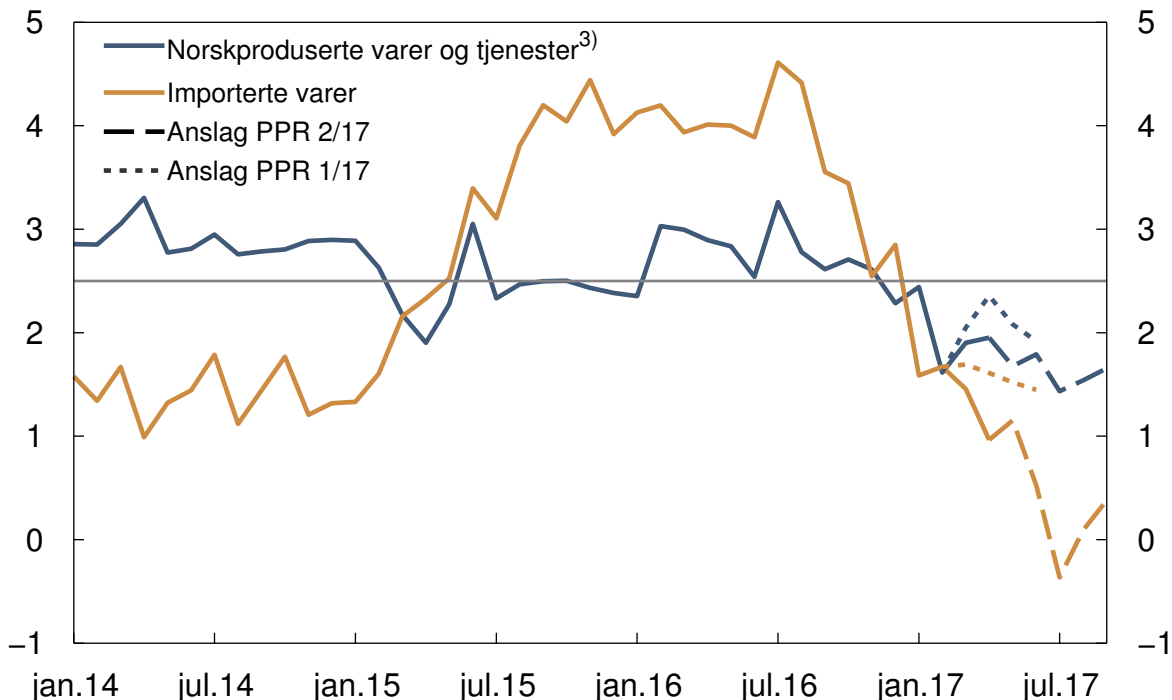

1) Andel av kontaktbedrifter som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en vekst i etterspørselen og andel av kontakter som svarer at tilgang på arbeidskraft begrenser produksjonen.

Kilde: Norges Bank

Figur 3.25 KPI-JAE¹⁾ fordelt etter leveringssektor.

Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2014 – september 2017²⁾

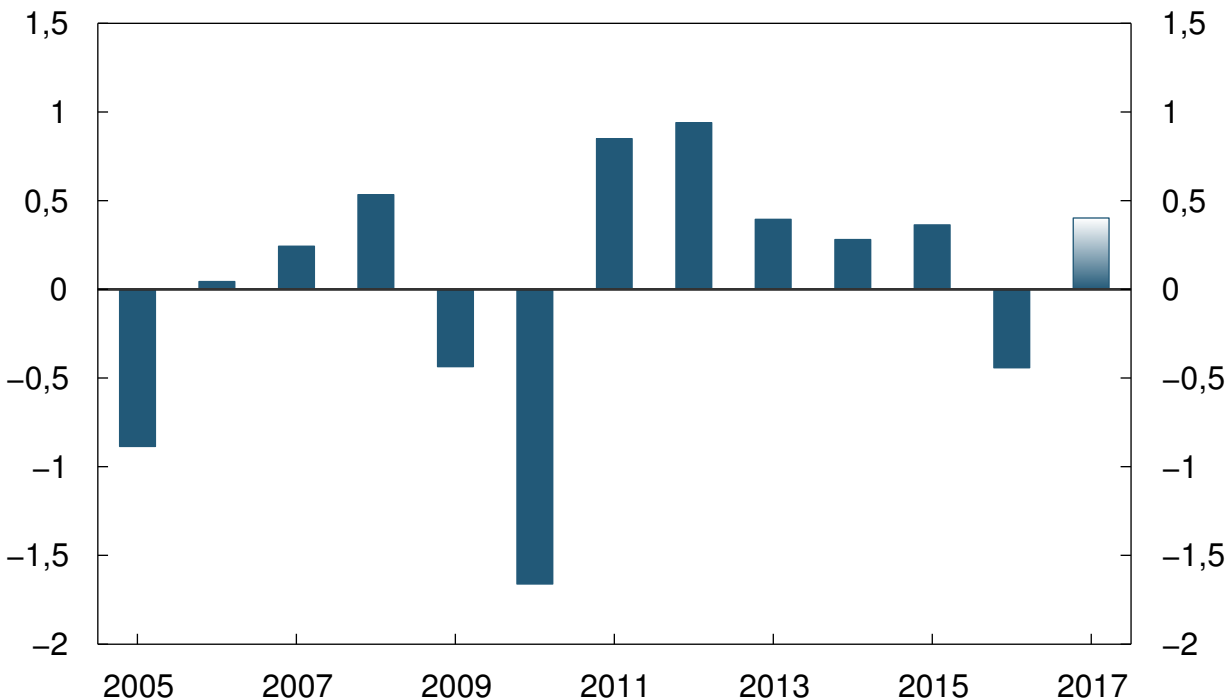
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Anslag for juni 2017 – september 2017 (stiplet).

3) Norges Banks beregninger.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

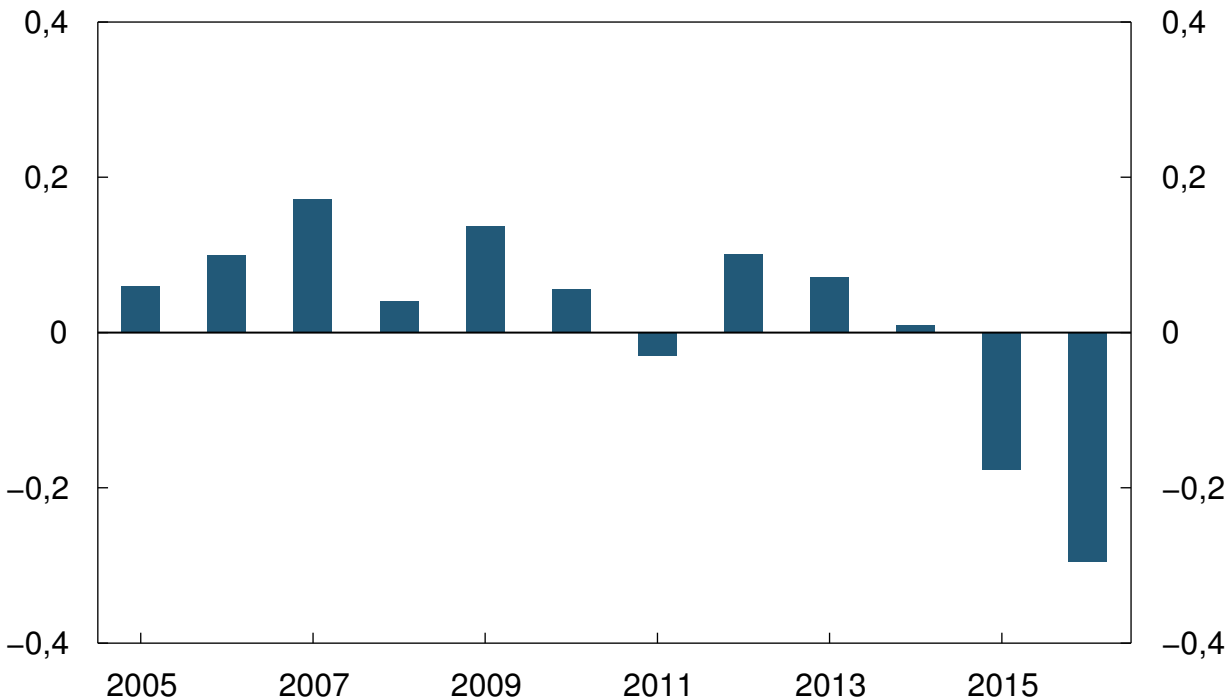
Figur 3.26 Indikator for internasjonale prisimpulser til importerte konsumvarer målt i utenlandsk valuta. Årsvekst. Prosent. 2005 – 2017¹⁾

1) Anslag for 2017 (gradert).

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.27 Bidrag til årslønnsveksten fra sammensetningseffekter.¹⁾
Prosentenheter. 2005 – 2016

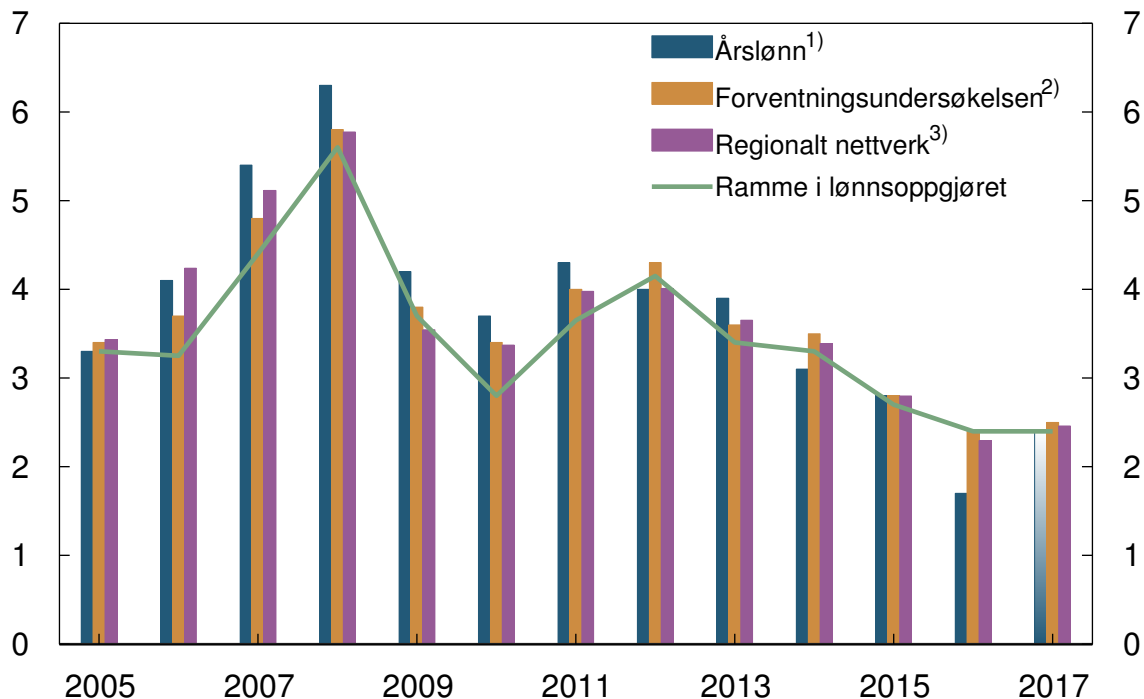

1) Endringer i årslønnsveksten som skyldes endringer i sammensetningen av sysselsettingen på mellom næringer. Sammensetningseffekten er gitt ved differansen mellom faktisk årslønnsvekst og årslønnsvekst gitt sysselsetningsandelene fra året før. Utregningene er gjort med et aggregeringsnivå på 19 næringer.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.28 Lønn, lønnsramme og lønnsforventninger.

Årsvekst. Prosent. 2005 – 2017

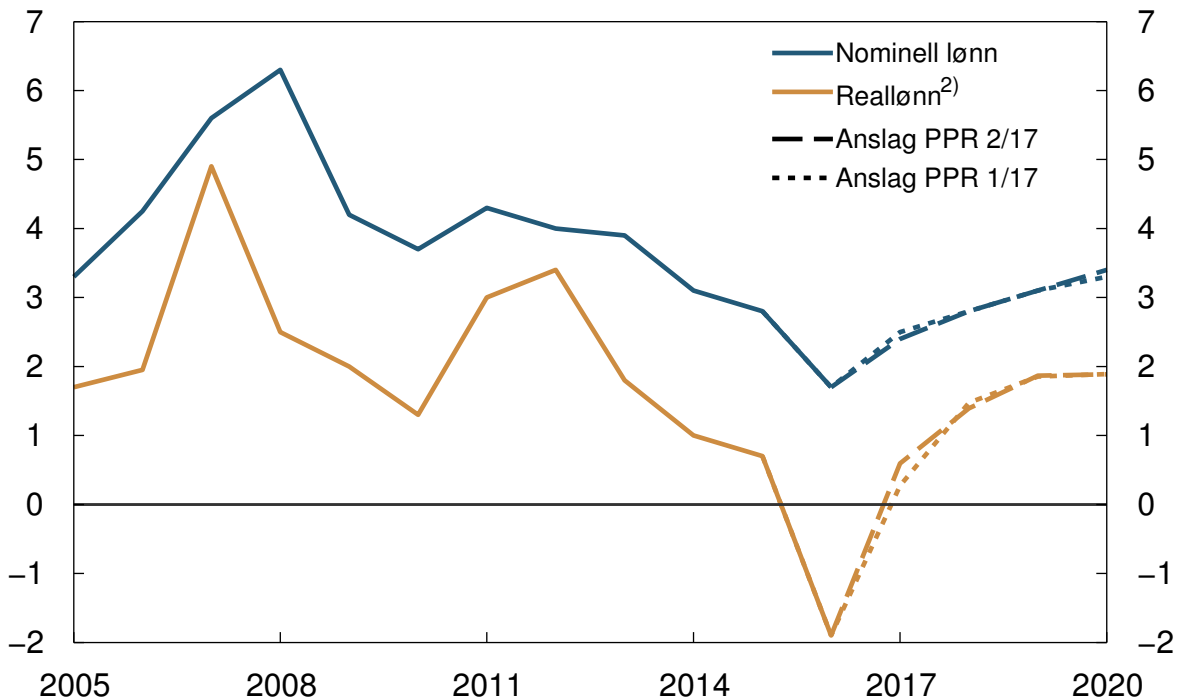
1) Historisk årslønnsvekst fra Statistisk sentralbyrå og TBU. Norges Banks anslag for 2017 (gradert).

2) Partene i arbeidslivet sine forventninger til årslønnsvekst inneværende år målt i 2. kvartal hvert år.

3) Forventninger til årslønnsvekst inneværende år fra Regionalt nettverk i mai/juni hvert år.

Kilder: Epinion, Statistisk sentralbyrå, TBU og Norges Bank

Figur 3.29 Lønn. Årsvekst. Prosent. 2005 – 2020¹⁾

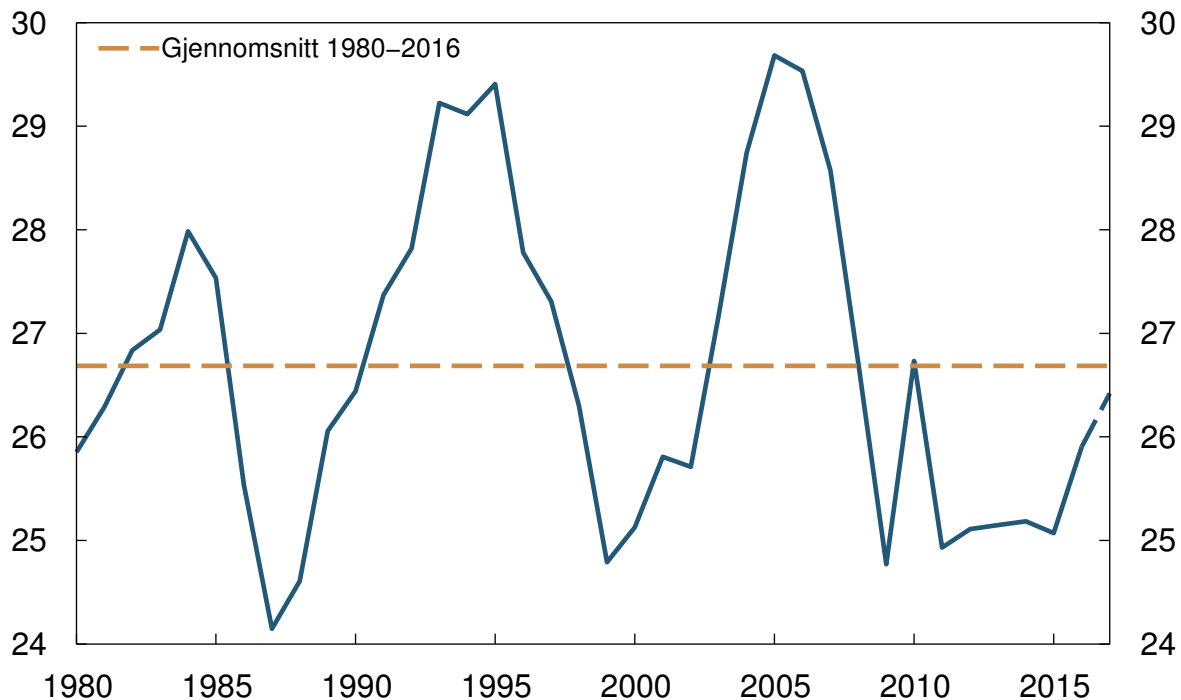

1) Anslag for 2017 – 2020 (stiplet).

2) Nominell lønnsvekst deflatert med KPI.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, TBU og Norges Bank

Figur 3.30 Driftsresultatsandelen for Fastlands-Norge.¹⁾ Prosent. 1980 – 2017²⁾

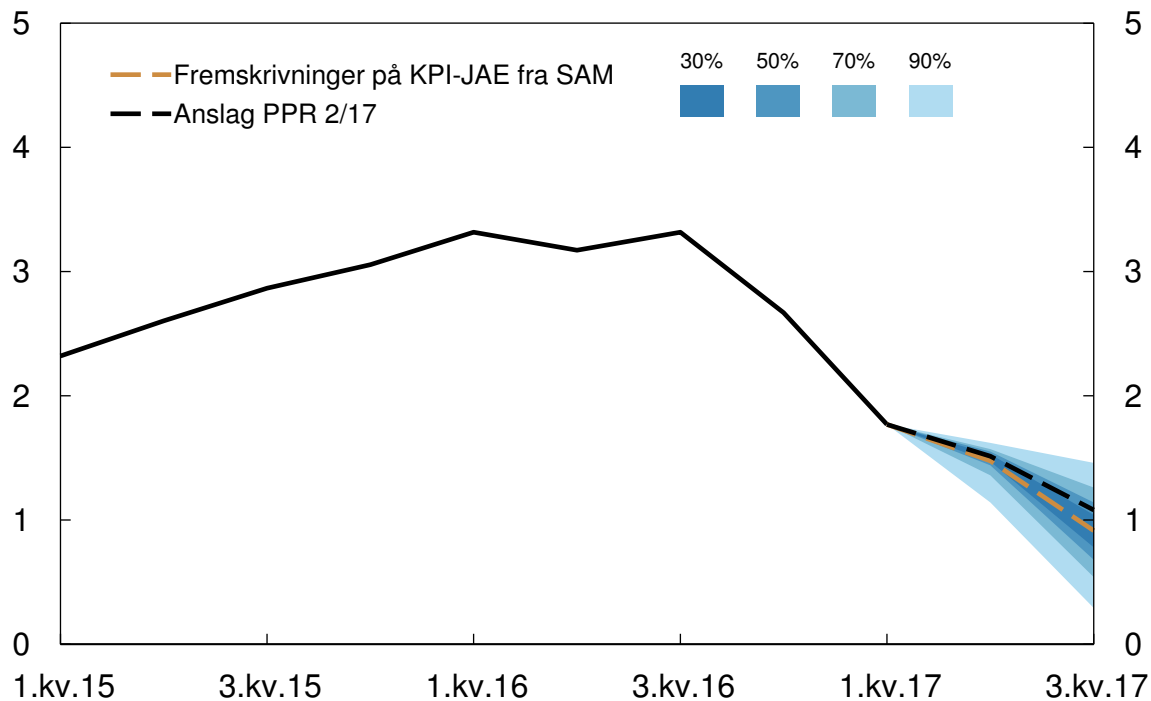
1) Driftsresultat som andel av faktorinntekten. Faktorinntekten er summen av lønnskostnader og driftsresultat.

2) Anslag for 2017 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.31 KPI-JAE¹⁾ i PPR 2/17 med usikkerhetsvifte fra SAM²⁾.

Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2015 – 3. kv. 2017³⁾

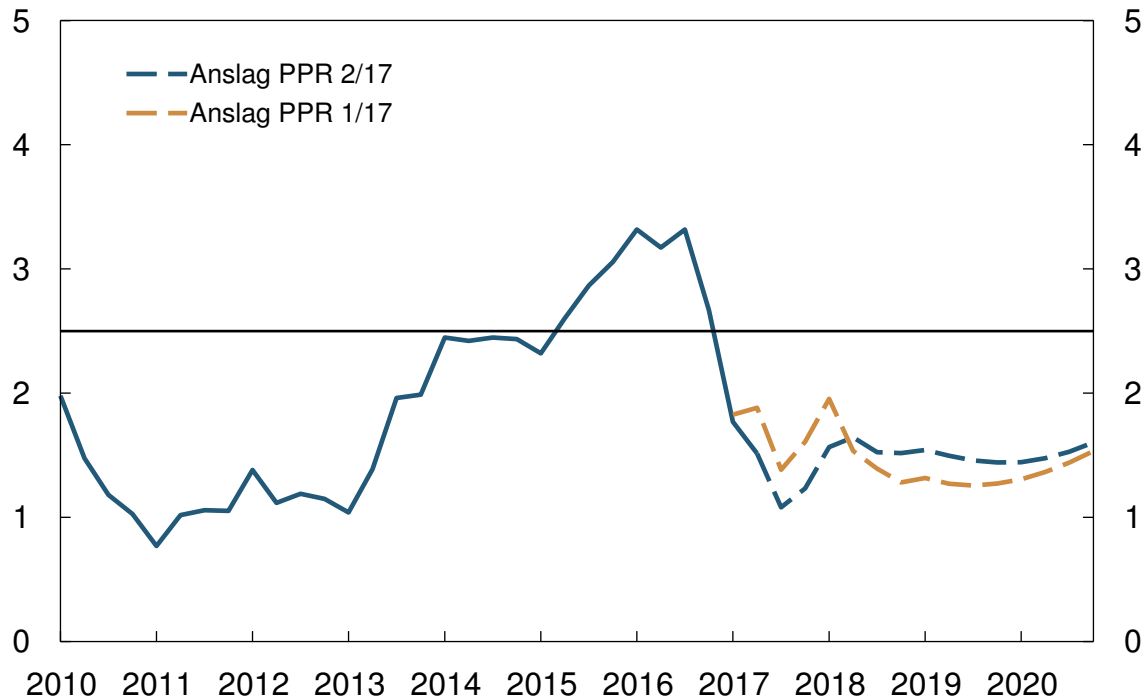
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) System for sammenveining av korttidsmodeller.

3) Anslag for 2. kv. 2017 – 3. kv. 2017 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.32 KPI-JAE¹⁾. Firekvarterersvekst. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020²⁾

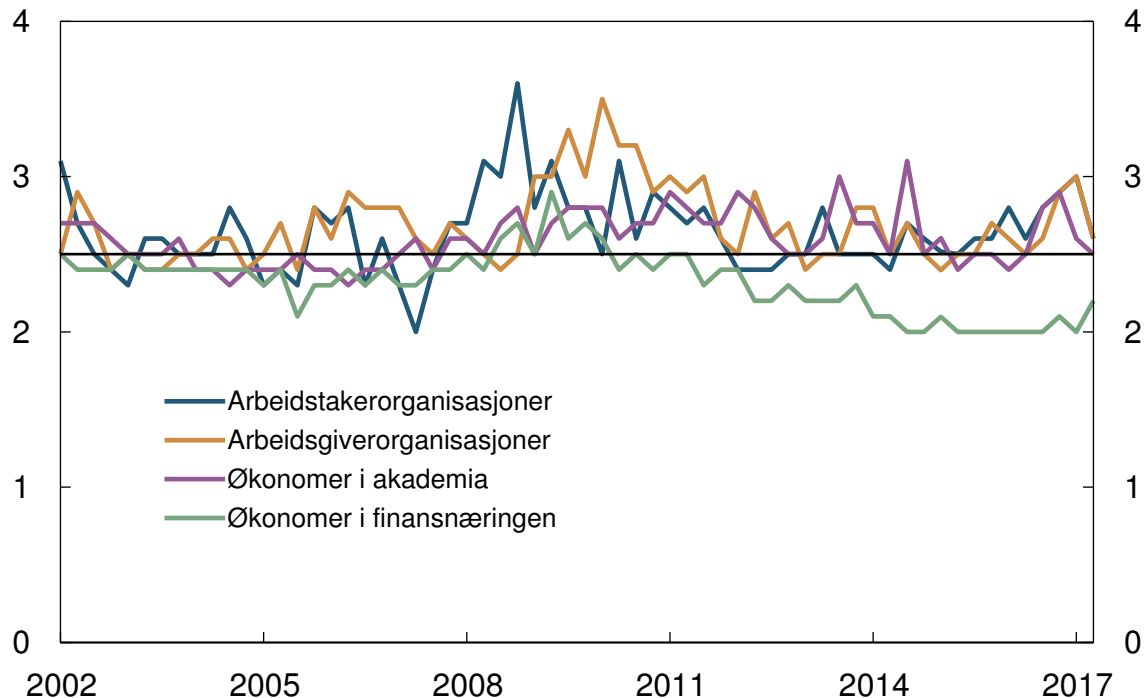

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

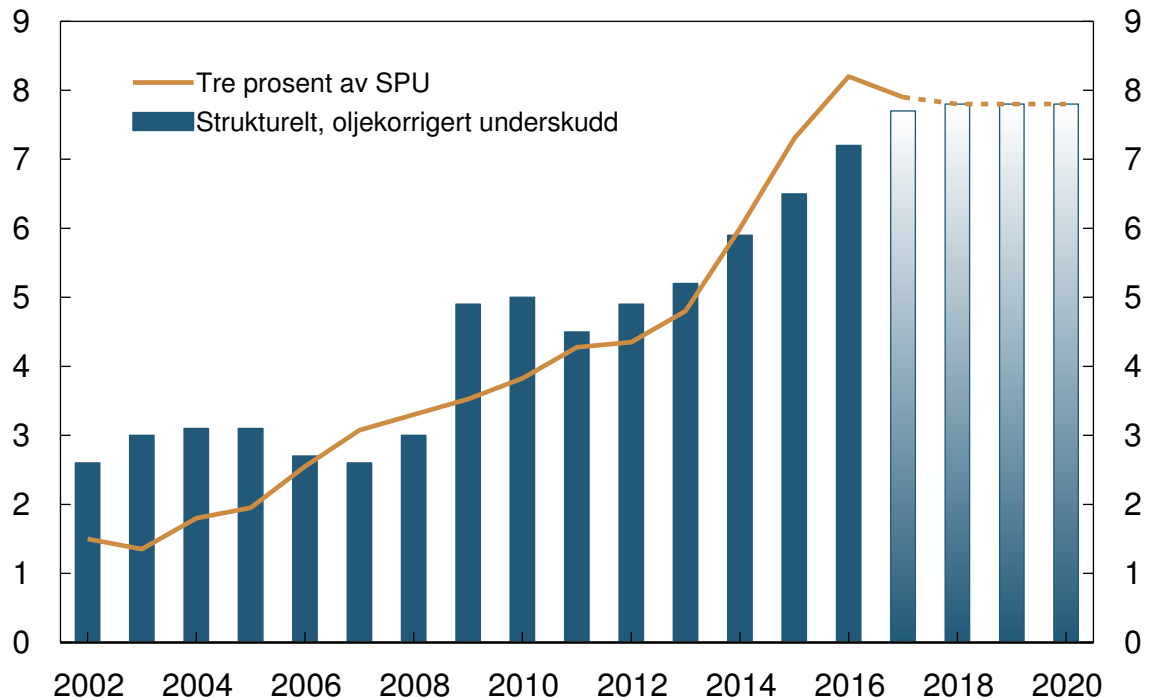
2) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.33 Forventet tolv månedersvekst i konsumprisene om fem år.
Prosent. 1. kv. 2002 – 2. kv. 2017

Figur 3.34 Det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet og tre procent av SPU¹⁾. Andel av trend-BNP for Fastlands-Norge. 2002 – 2020²⁾

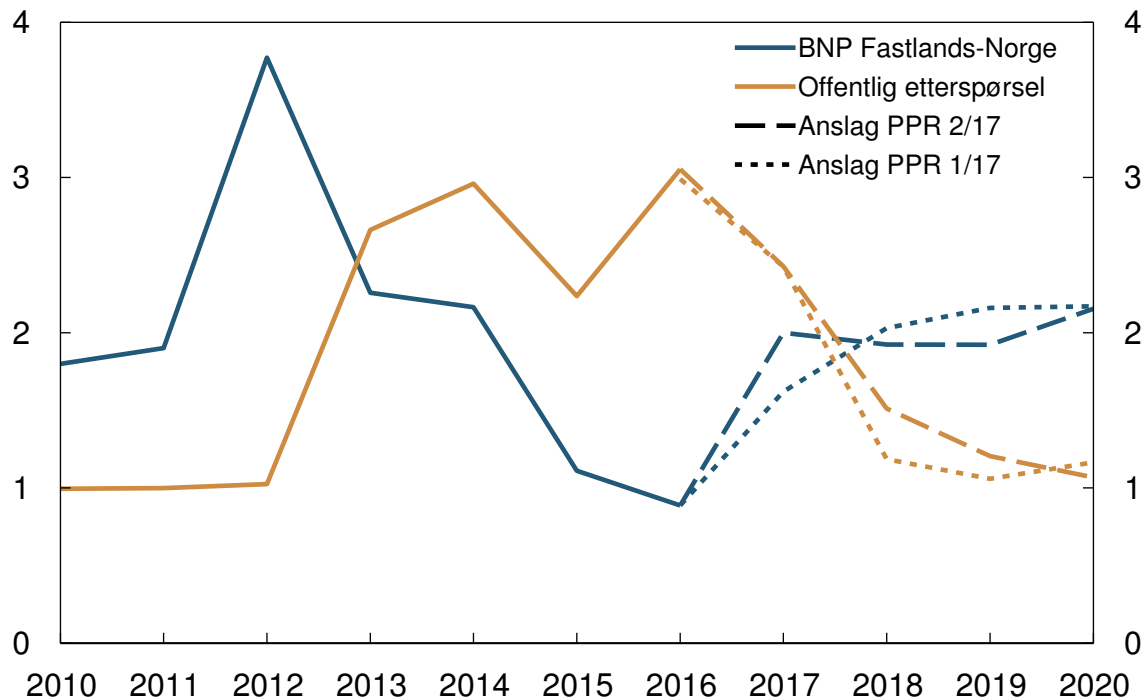

1) Statens pensjonsfond utland.

2) Anslag for 2017 – 2020 (stiplet og gradert).

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 3.35 Etterspørsel fra offentlig forvaltning og BNP for Fastlands-Norge.
Årsvekst. Prosent. 2010 – 2020¹⁾

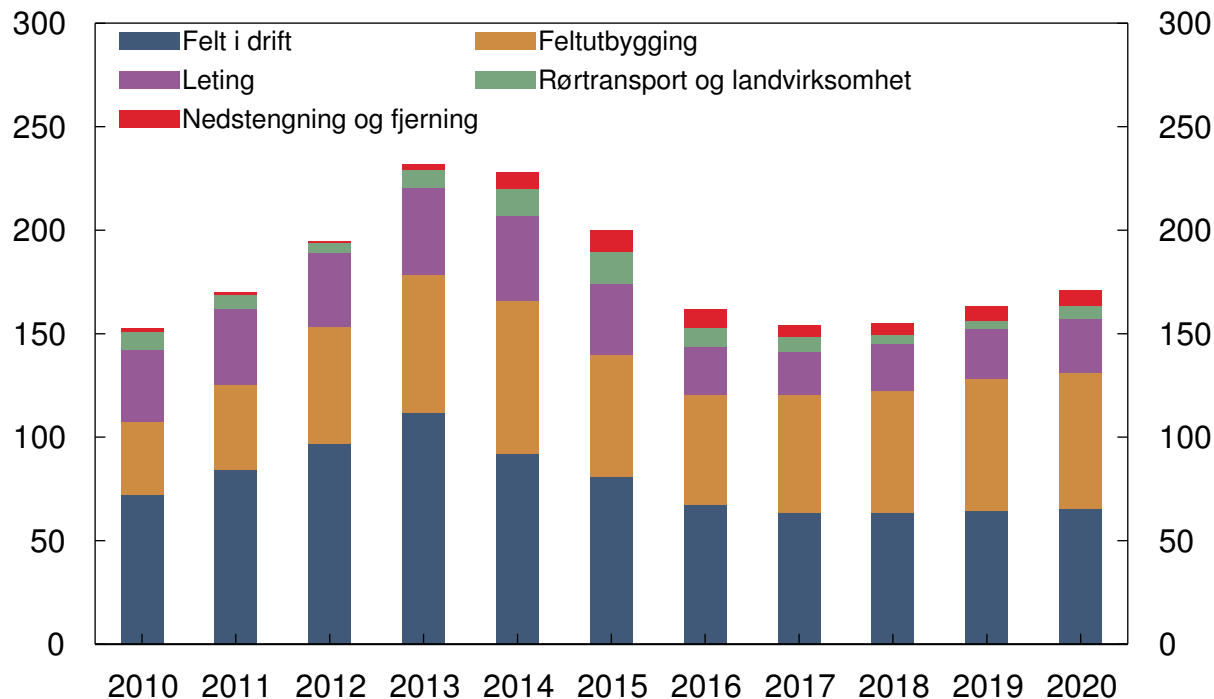

1) Anslag for 2017 – 2020 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.36 Petroleumsinvesteringer.

Faste 2017-priser. Milliarder kroner. 2010 – 2020¹⁾

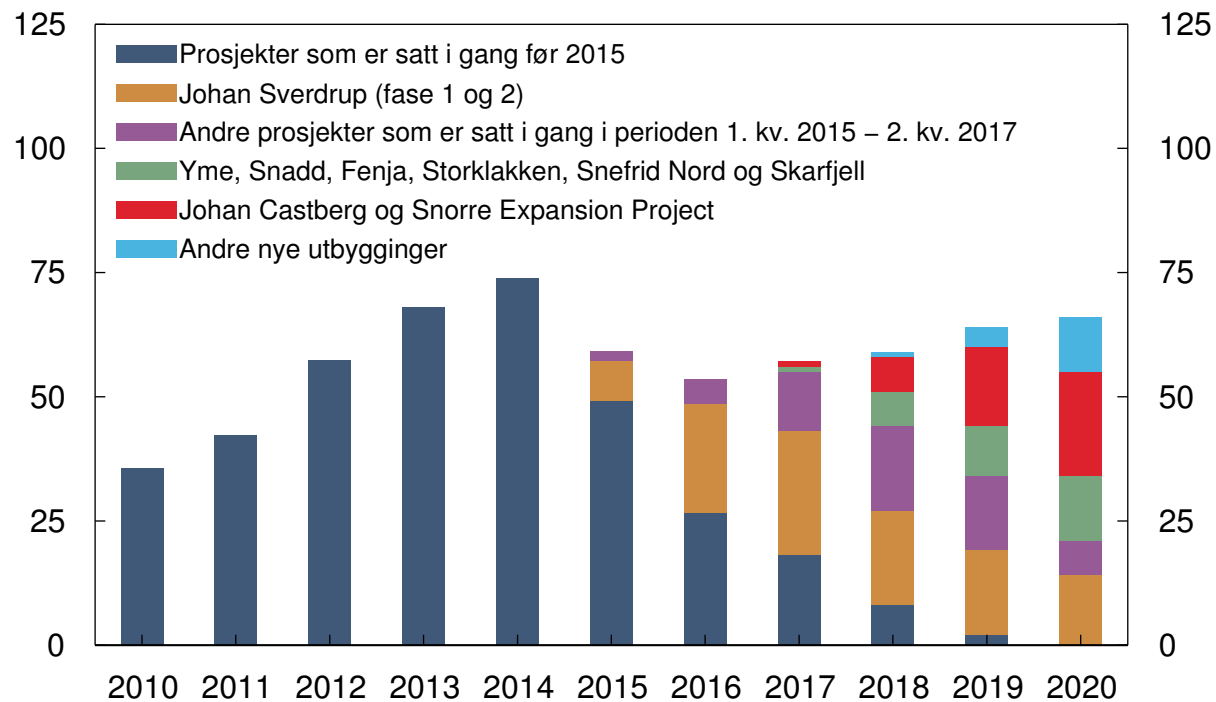

1) Anslag for 2017 – 2020. Tallene for 2010 – 2016 er hentet fra investeringstillingen til Statistisk sentralbyrå og deflatert med prisindeksen for petroleumsinvesteringer i nasjonalregnskapet. Indeksen anslås å falle med 1 prosent fra 2016 til 2017 og å være uendret fra 2017 til 2018.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.37 Feltutbygging.

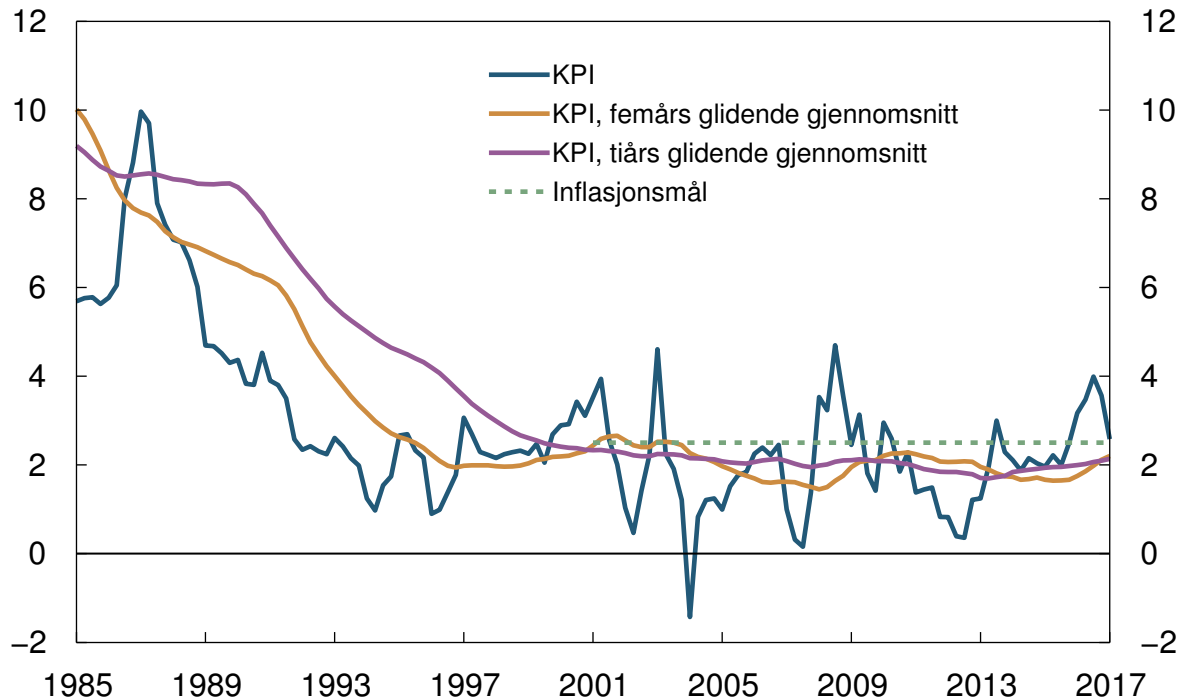
Faste 2017-priser. Milliarder kroner. 2010 – 2020¹⁾

1) Anslag for 2017 – 2020 og for sammensetningen av investeringene i 2015 og 2016. Tallene for totale utbyggingsinvesteringer for 2010 – 2016 er hentet fra investeringstillingen til Statistisk sentralbyrå og deflatert med prisindeksen for petroleumsinvesteringer i nasjonalregnskapet. Anslagene er basert på stortingsmeldinger, konsekvensutredninger, prognoser fra Oljedirektoratet, investeringstillingen fra Statistisk sentralbyrå og løpende informasjon om utbyggingsprosjekter.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

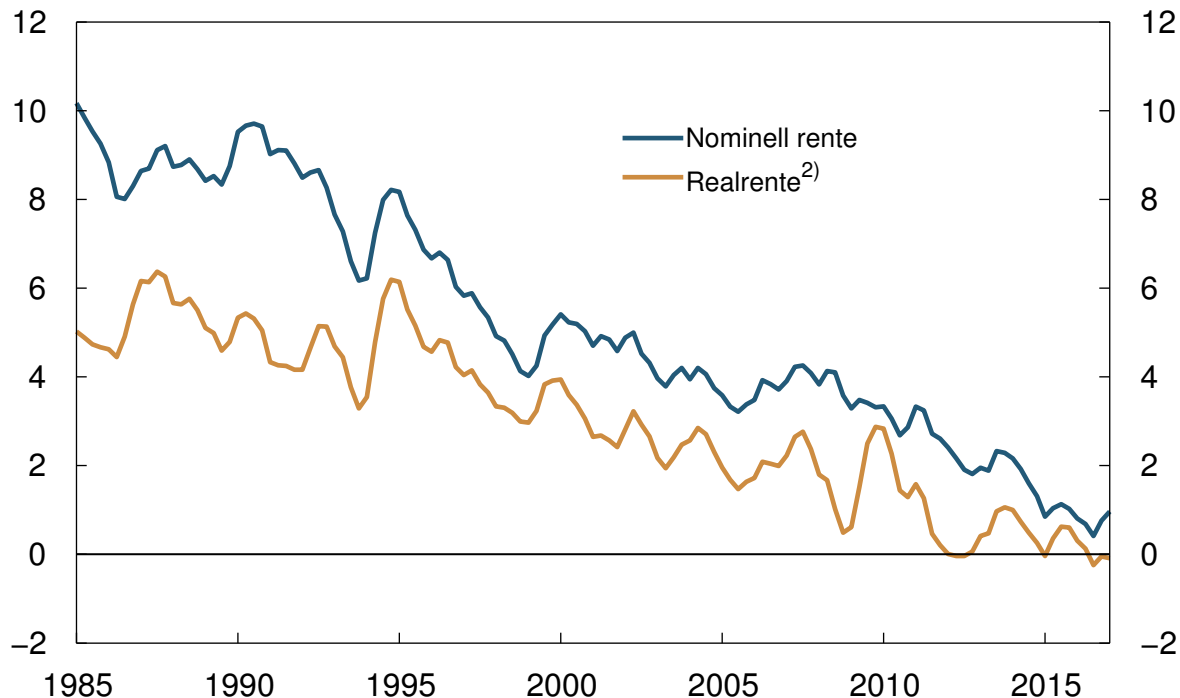
Figur 4.1 Konsumprisindeksen.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 1985 – 1. kv. 2017

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.2 Renter på tiårs statsobligasjoner. 14 OECD-land.¹⁾

Prosent. 1. kv. 1985 – 1. kv. 2017

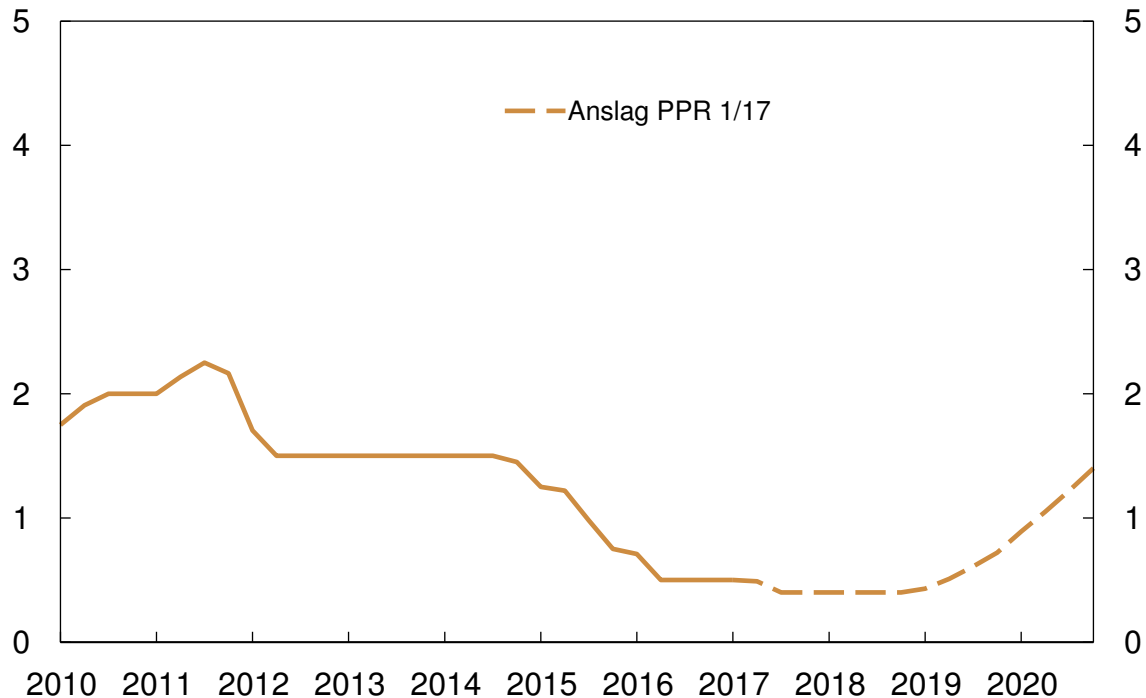
1) Belgia, Canada, Danmark, Frankrike, Italia, Japan, Nederland, Storbritannia, Sveits, Sverige, Tyskland, USA, Østerrike og Norge. Uvektet gjennomsnitt.

2) Realrente er beregnet ved nominell rente fratrukket gjennomsnittlig inflasjon det siste året.

Kilder: OECD og Norges Bank

Figur 4.3a Anslag på styringsrenten fra PPR 1/17. Prosent.

1. kv. 2010 – 4. kv. 2020¹⁾

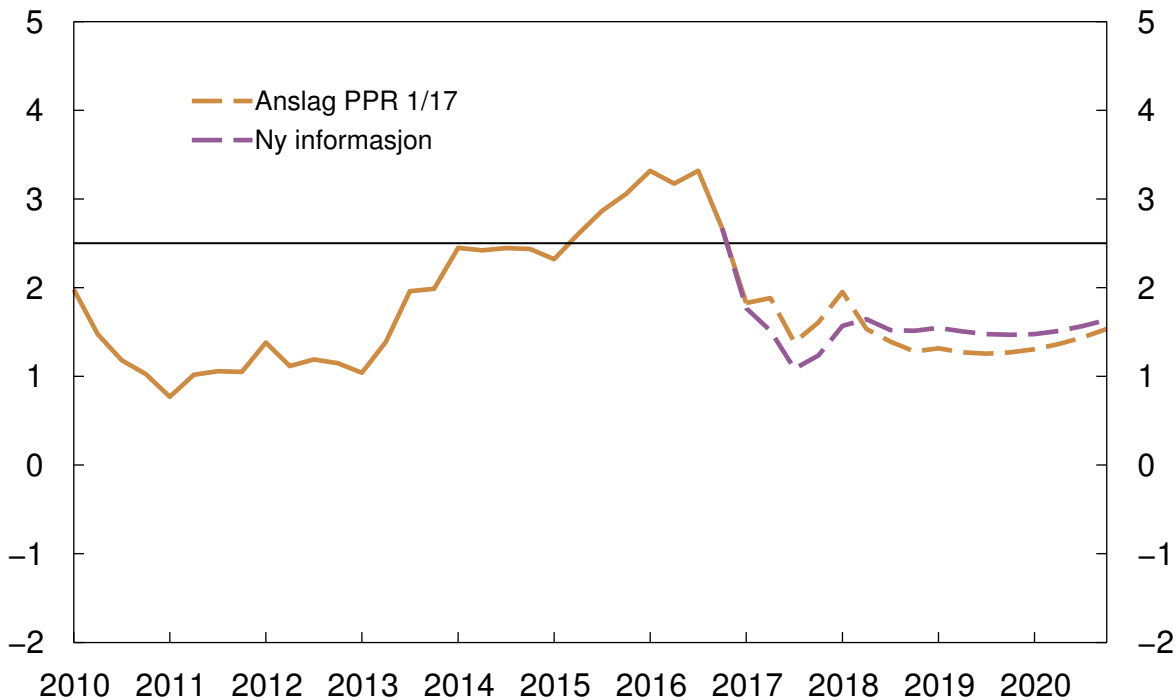

1) Anslag for 1. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilde: Norges Bank

Figur 4.3b KPI-JAE¹⁾. Anslag betinget på ny informasjon og prognosen for styringsrenten fra PPR 1/17. Firekvartalersvekst. Prosent.

1. kv. 2010 – 4. kv. 2020²⁾

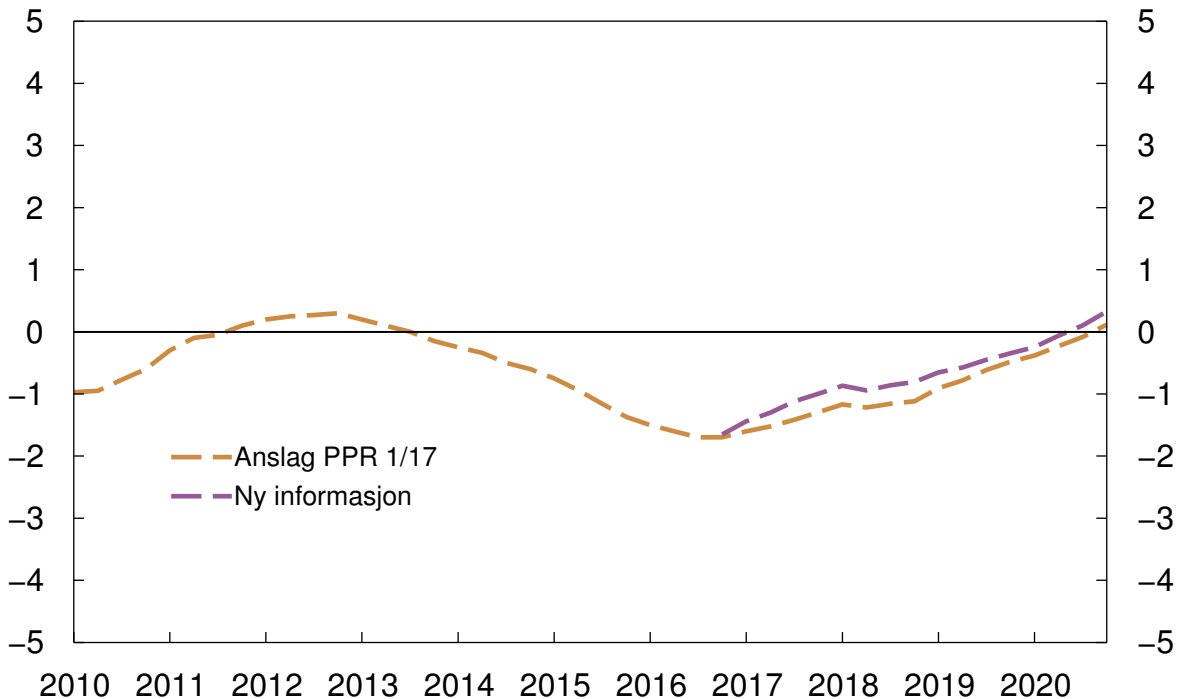

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Anslag for 1. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

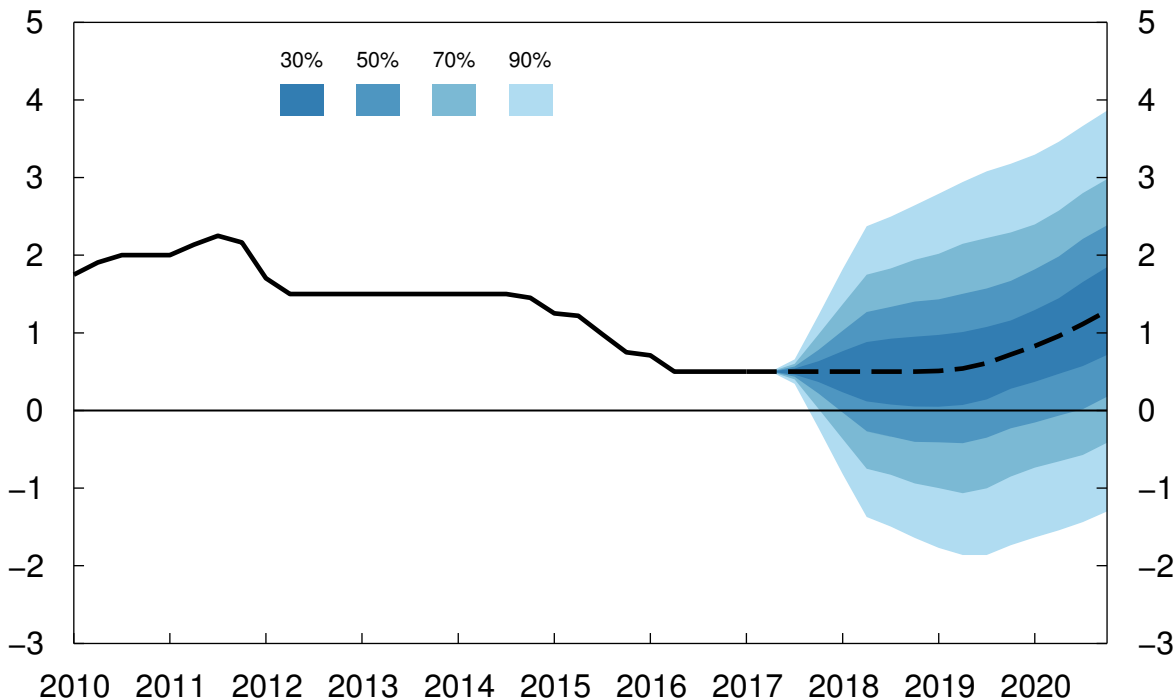
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.3c Anslag på produksjonsgapet. Betinget på ny informasjon og prognosen for styringsrenten fra PPR 1/17. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020

Figur 4.4a Anslag på styringsrenten med usikkerhetsvifte.¹⁾

Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020²⁾

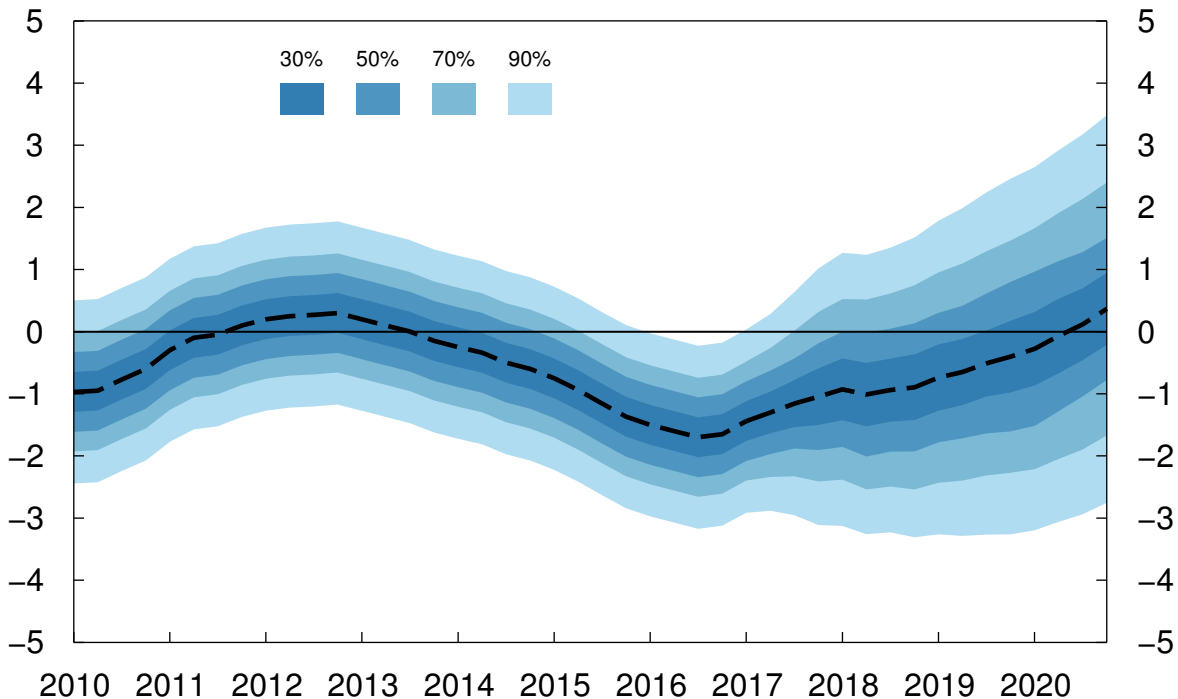

1) Usikkerhetsviftene er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Usikkerhetsviften for styringsrenten tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.

2) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilde: Norges Bank

Figur 4.4b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ med usikkerhetsvifte.
Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020

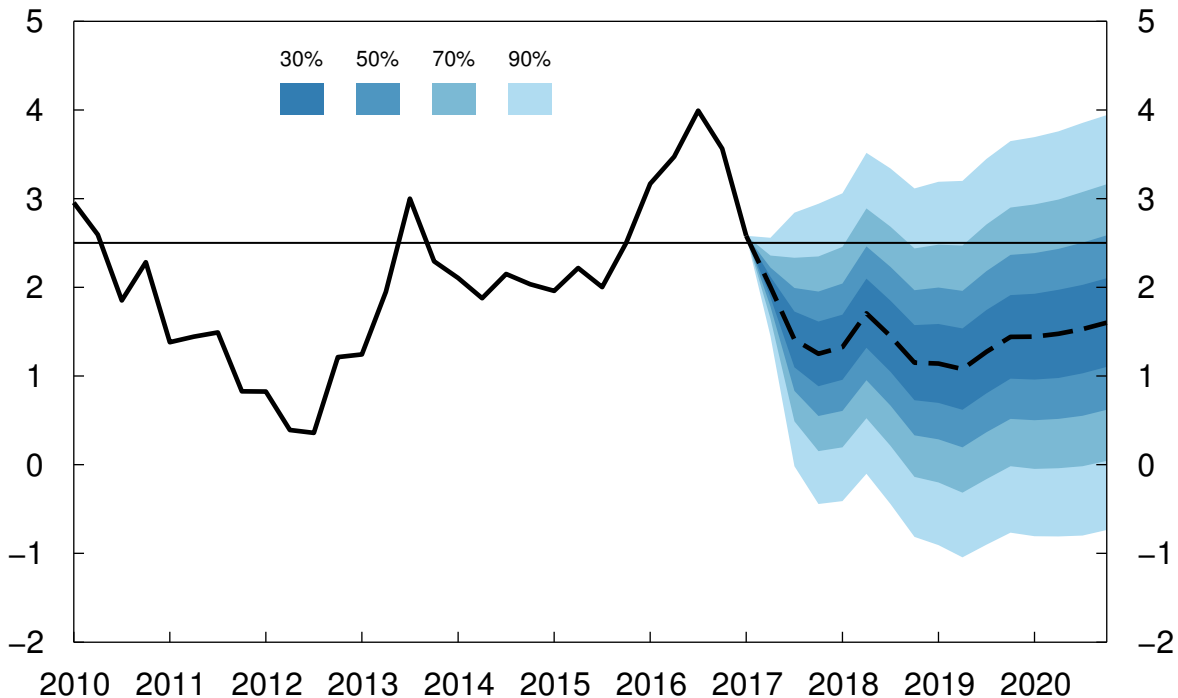

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge.

Kilde: Norges Bank

Figur 4.4c Anslag på KPI med usikkerhetsvifte.

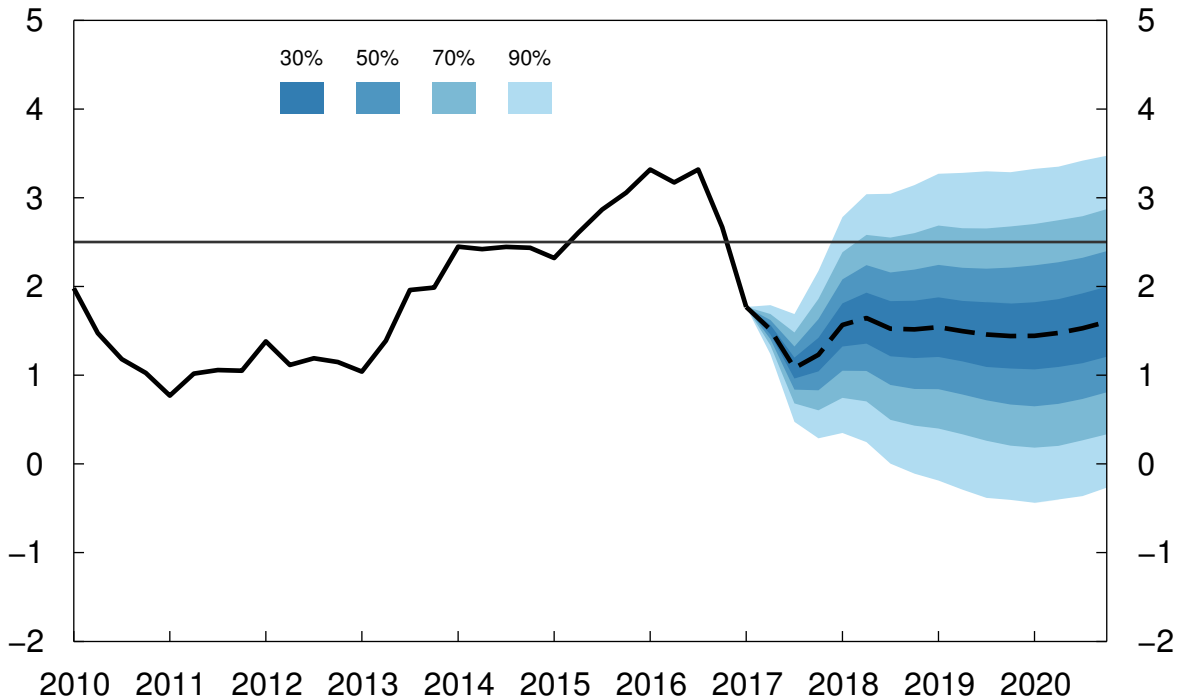
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020¹⁾

1) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.4d Anslag på KPI-JAE¹⁾ med usikkerhetsvifte.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020²⁾

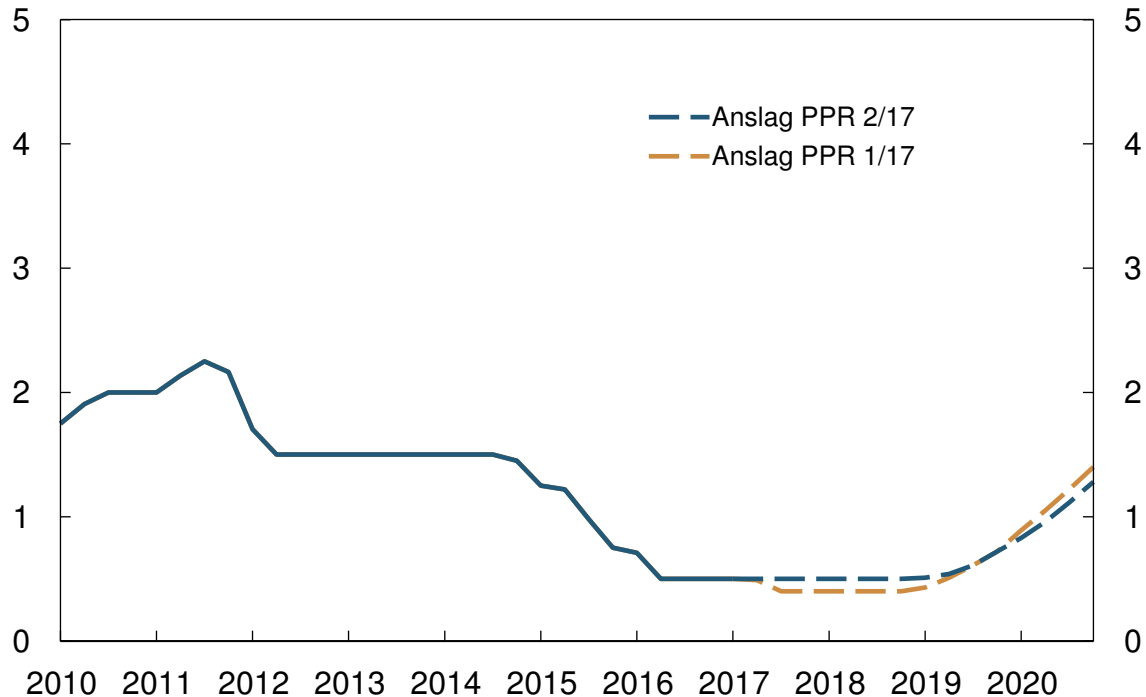

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.

2) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

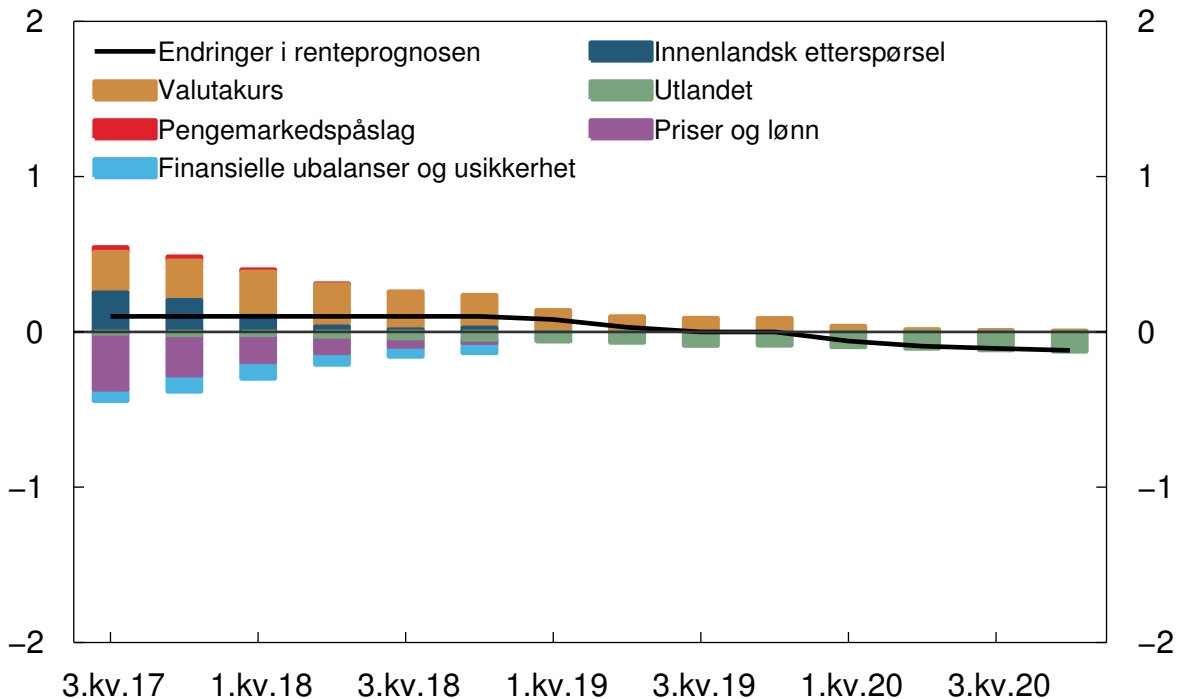
Figur 4.5 Anslag på styringsrenten. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020¹⁾

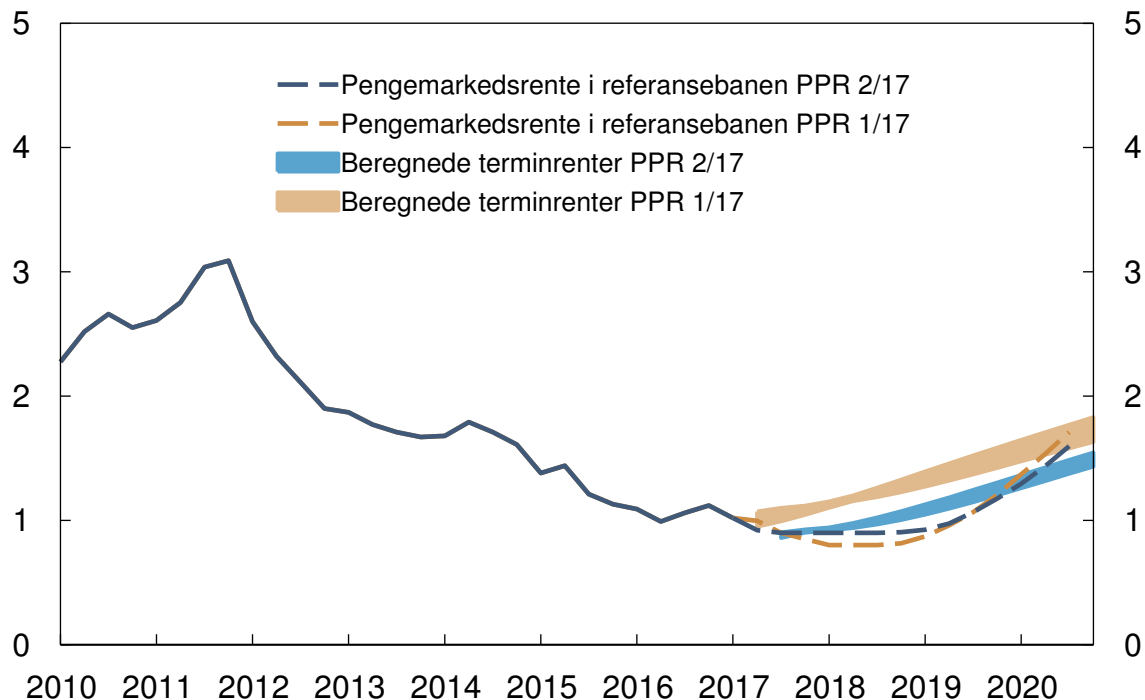
1) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).

Kilde: Norges Bank

Figur 4.6 Faktorer bak endringer i anslag for styringsrenten fra PPR 1/17. Akkumulerte bidrag. Prosentenheter. 3. kv. 2017 – 4. kv. 2020

Figur 4.7 Tremåneders pengemarkedsrente i referansebanen¹⁾ og beregnede terminrenter²⁾. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020³⁾

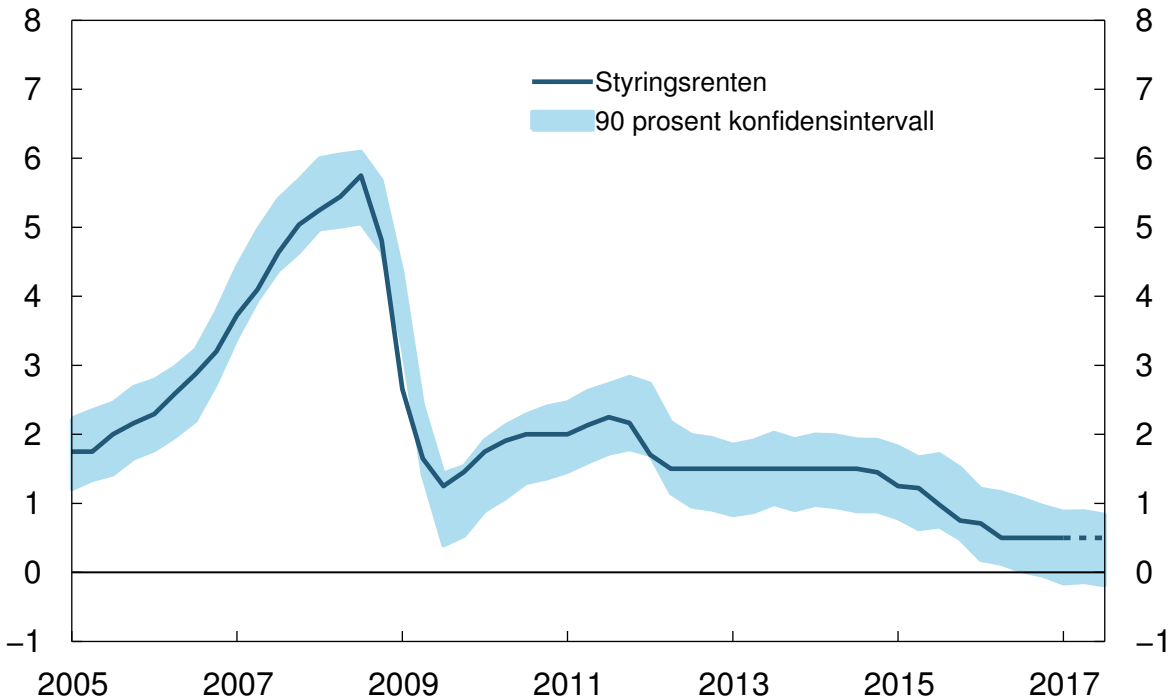
1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at prognosen for styringsrenten prises inn i pengemarkedet.

2) Terminrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper. Det oransje og blå intervallet viser høyeste og laveste rente i henholdsvis tidsrommene 27. februar – 10. mars 2017 og 2. – 16. juni 2017.

3) Anslag for 2. kv. 2017 – 3. kv. 2020 (stiplet).

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 4.8 Styringsrente og renteutvikling som følger av Norges Banks gjennomsnittlige mønster i rentesettingen.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2017²⁾

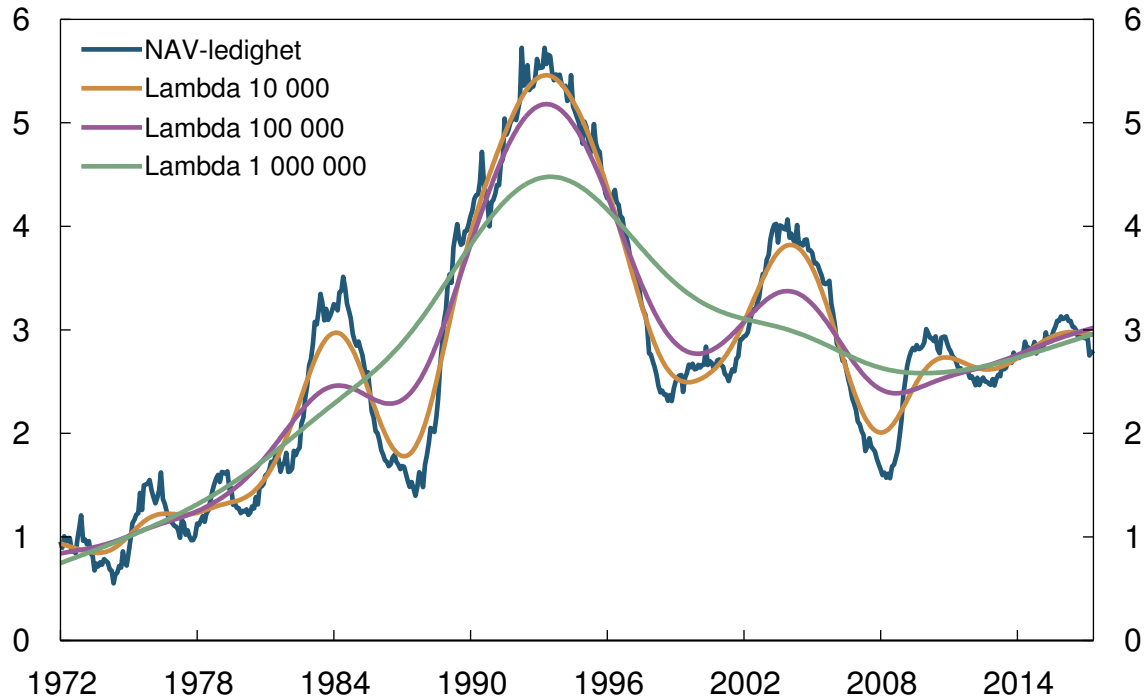

1) Renteutviklingen forklares av utviklingen i inflasjon, BNP-vekst i Fastlands-Norge, lønnsvekst og tremåneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne, samt styringsrenten i forrige periode. Likningen er estimert over perioden 1. kv. 1999 – 1. kv. 2017. Nærmere utdyping er gitt i *Norges Bank Staff Memo 3/2008*.

2) Anslag for 2. kv. 2017 – 3. kv. 2017 (stiplet).

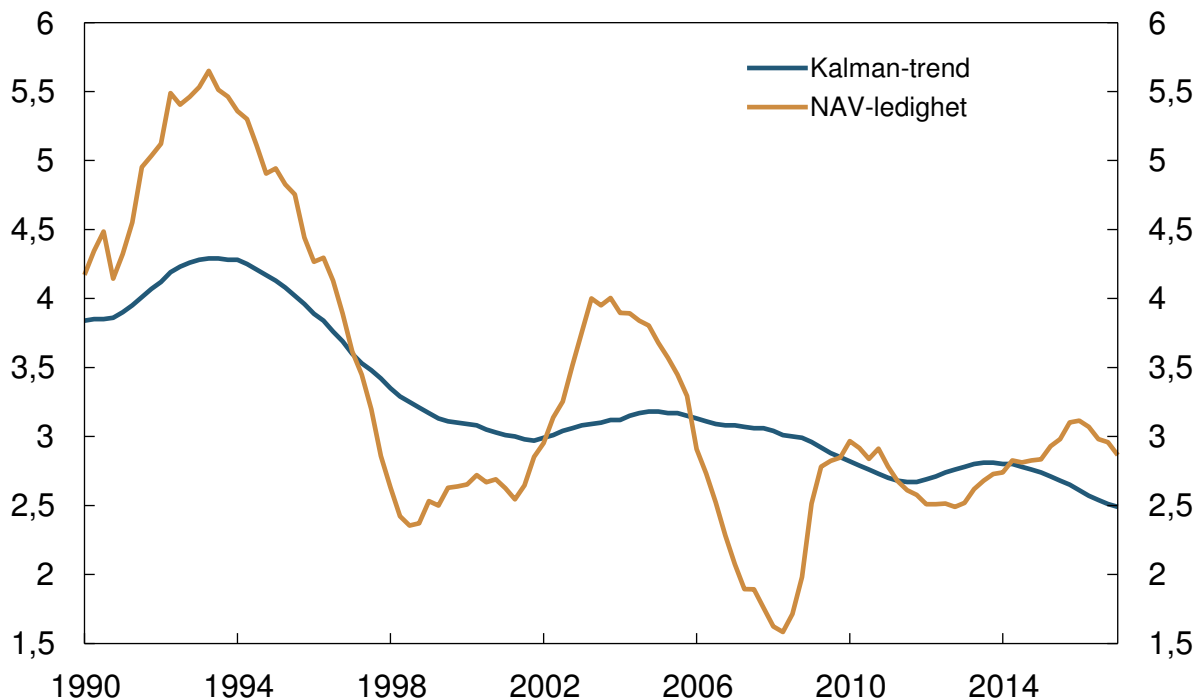
Kilde: Norges Bank

Figur 1 Arbeidsledighet som andel av arbeidsstyrken. Ulike HP-trender. Prosent. Januar 1972 – mai 2017

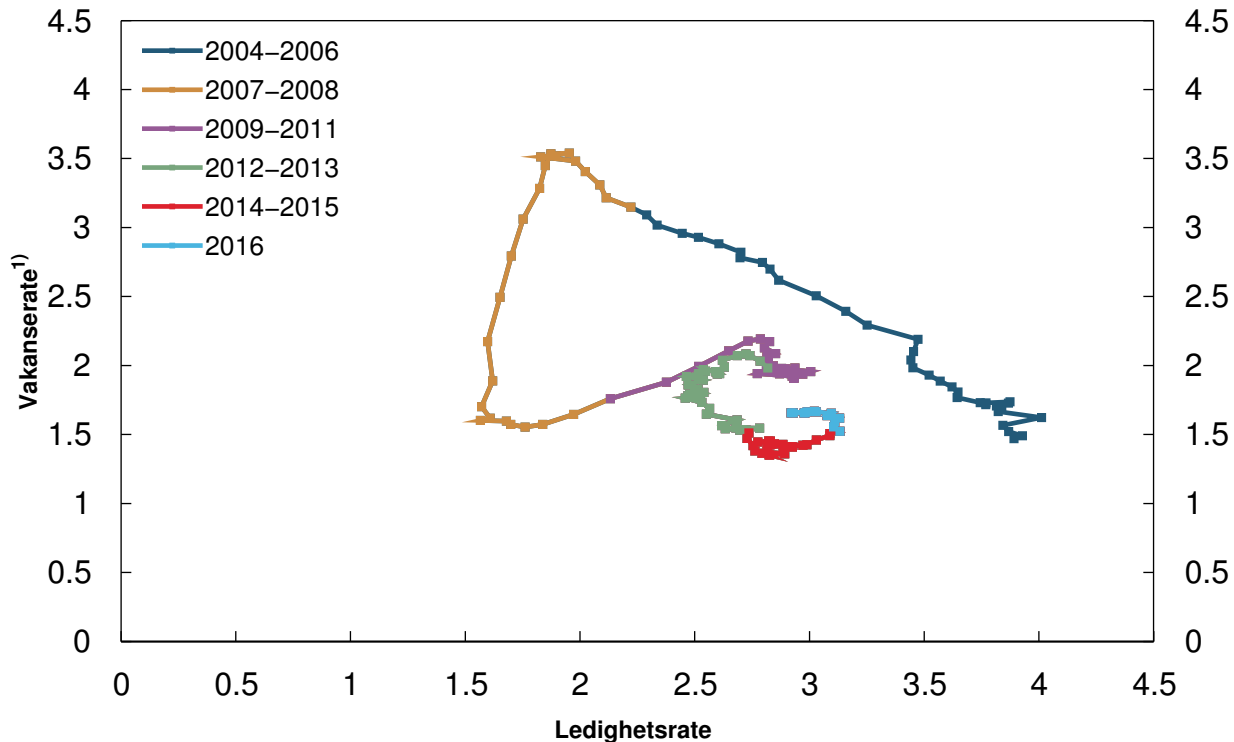
Kilder: NAV og Norges Bank

Figur 2 Kalmanfilter med BNP og lønn. Prosent. 1. kv. 1990 – 1. kv. 2017

Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

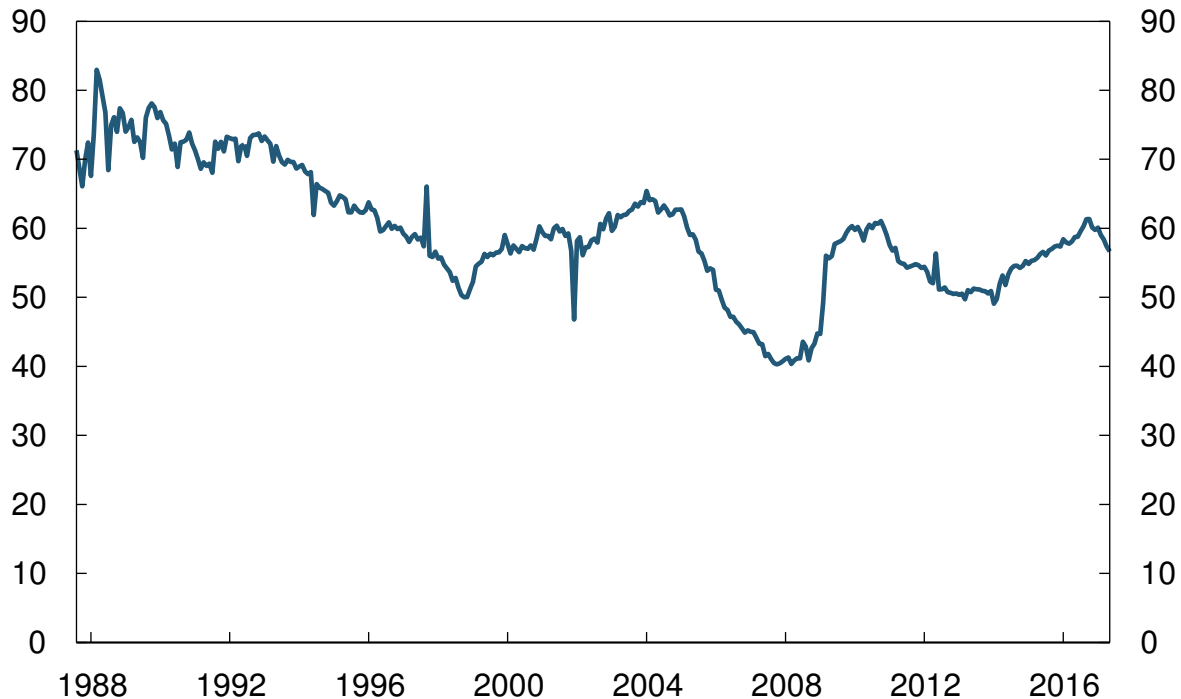
Figur 3 Beveridgekurven. Prosent. Januar 2004 – desember 2016

1) Beholdning av ledige stillinger som andel av arbeidsstyrken.

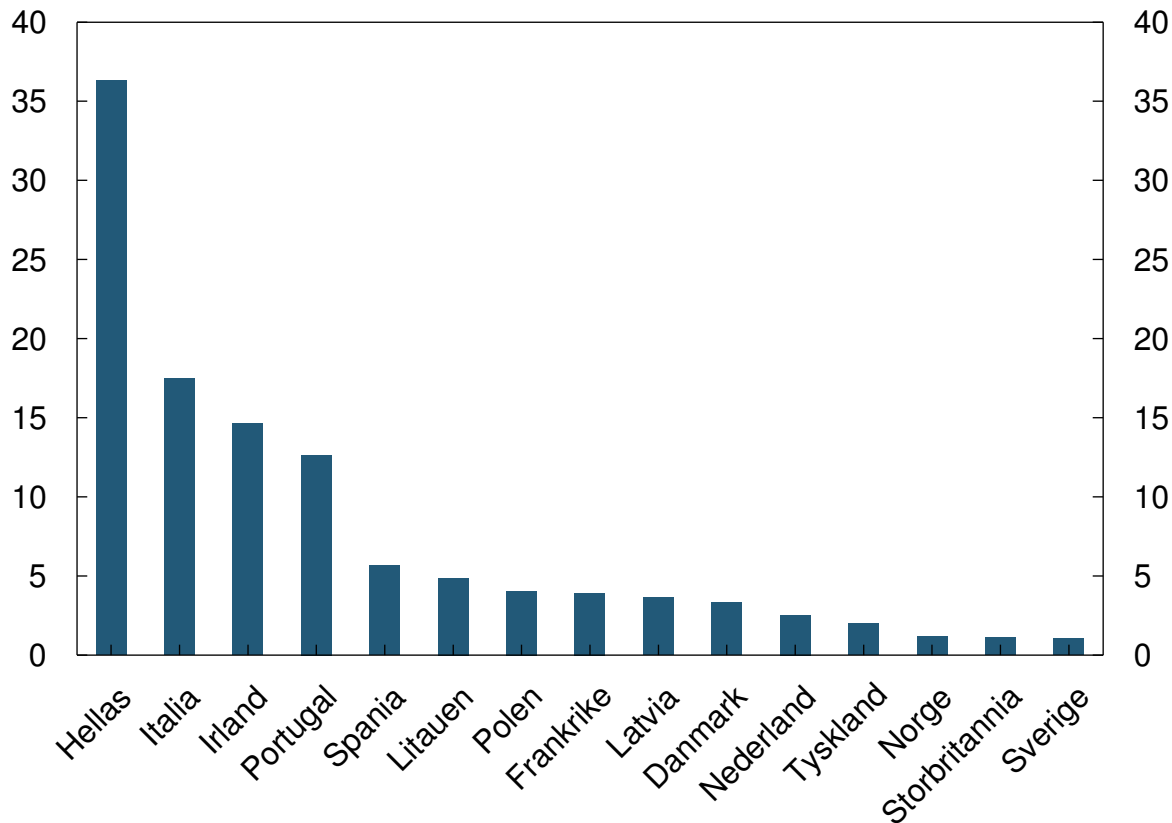
Kilder: Finn.no, NAV og Norges Bank

Figur 4 Andel av registrerte ledige som mottar dagpenger fra NAV.
Prosent. August 1987 – mai 2017

Kilde: NAV

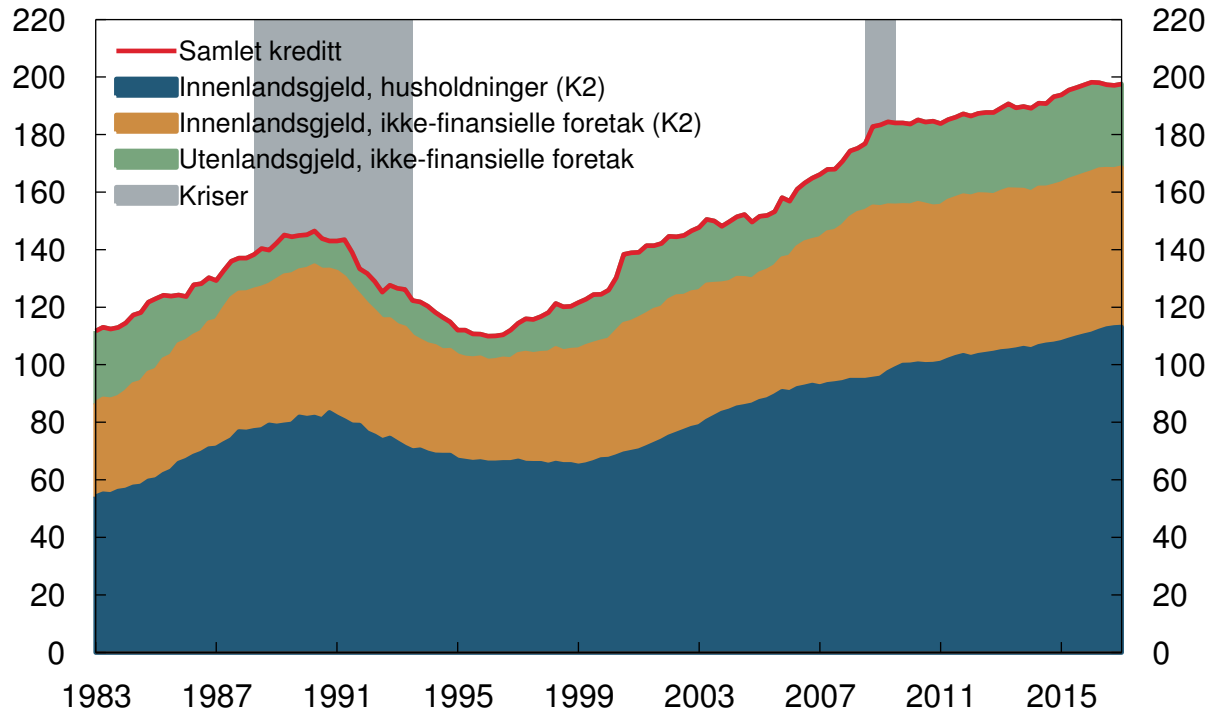
Figur 5.1 Misligholdte lån som andel av utlån. Prosent. 4. kv. 2016¹⁾

1) Tall fra 3. kv. 2016 for Danmark, Irland, Portugal, Storbritannia og Litauen, tall fra 2. kv. 2016 for Italia og Frankrike og tall fra 4. kv. 2015 for Tyskland.

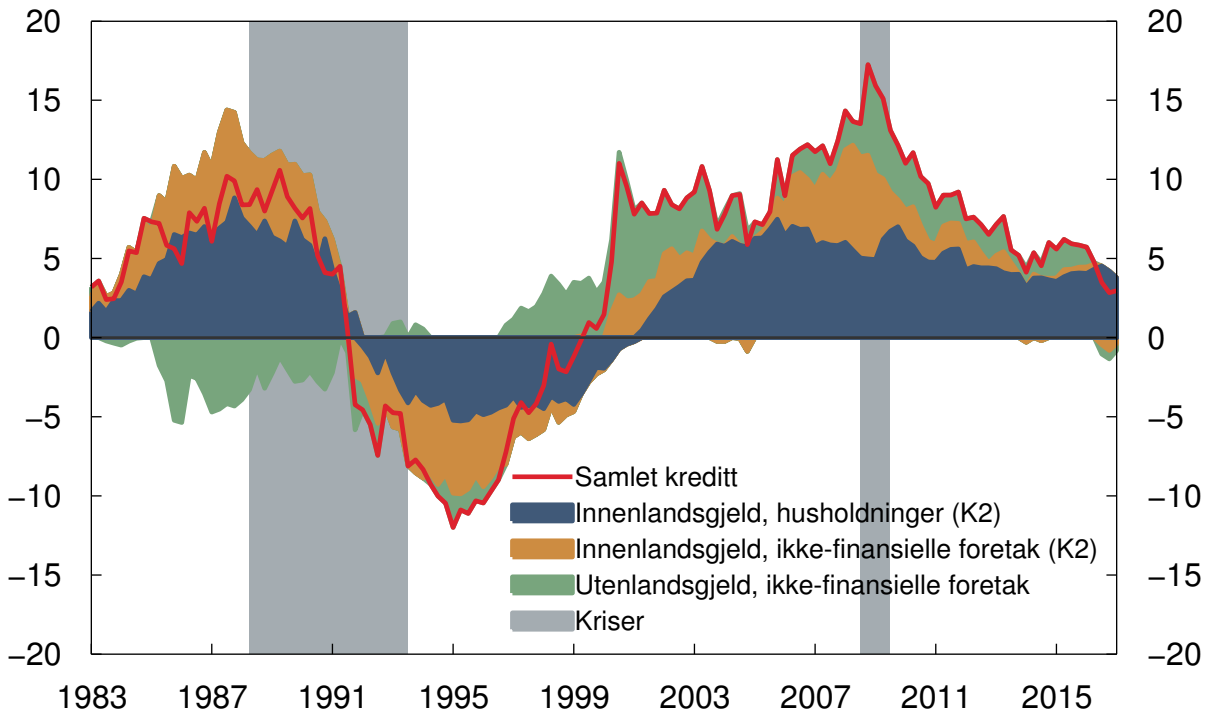
Kilde: IMF

Figur 5.2 Kreditt for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.3 Dekomponert kredittgap. Kreditt for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge. Avvik fra trend ved utvidet HP-filter.¹⁾ Prosentenheter. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

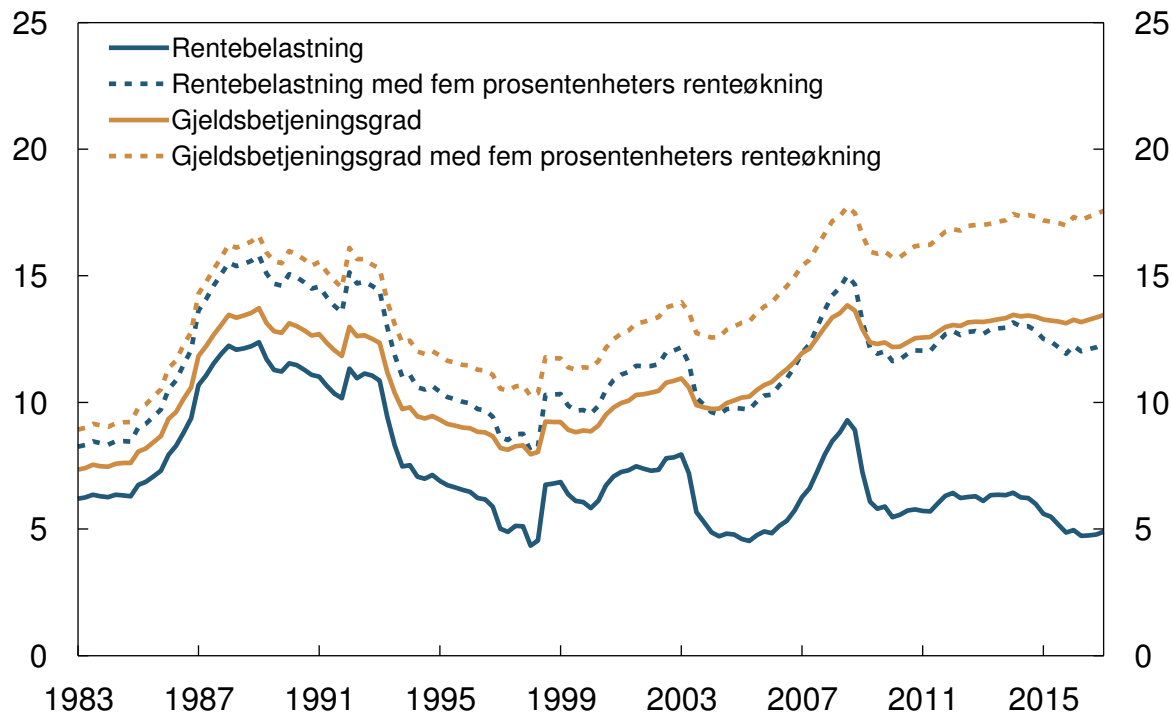

1) Ensidig Hodrick Prescott-filter beregnet på data utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000.

Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

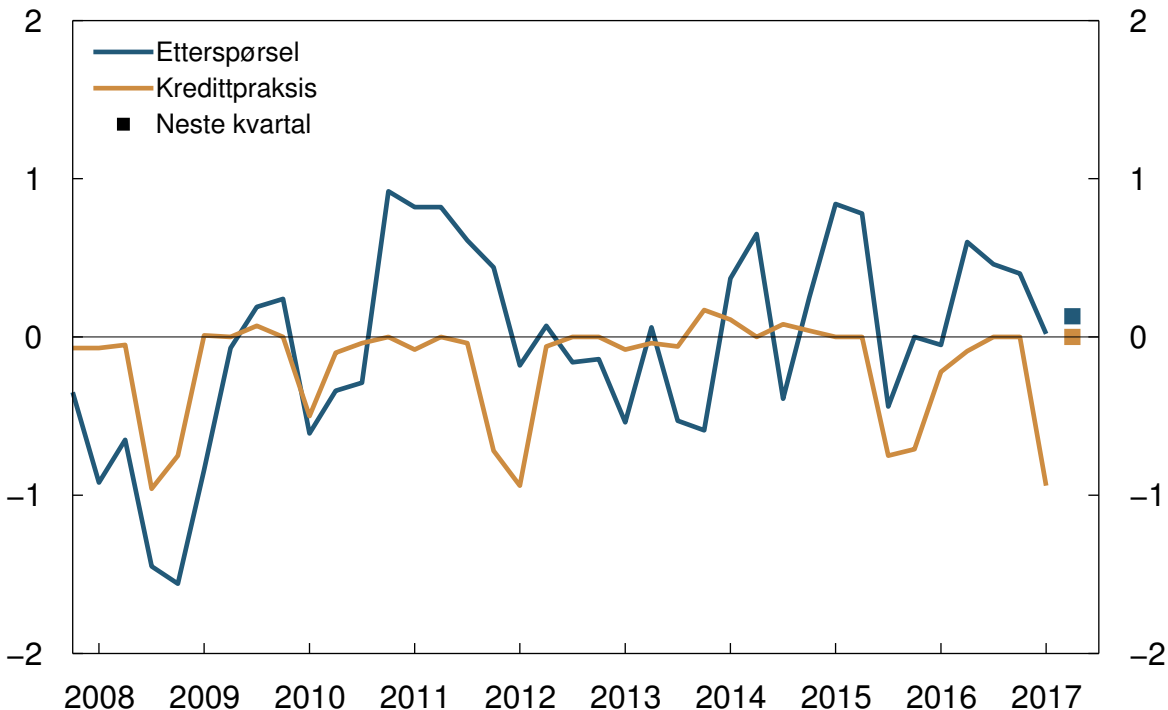
Figur 5.4 Husholdningenes rentebelastning og gjeldsbetjeningsgrad.¹⁾

Prosent. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

1) Rentebelastning er beregnet som renteutgifter i prosent av summen av disponibel inntekt og renteutgifter. Gjeldsbetjeningsgrad inkluderer i tillegg anslått avdrag på lånegjelden med 18 års nedbetalingstid. Disponibel inntekt er korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte i 2003 – 2005 og nedsettelse av egenkapital i 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012. For 1. kv. 2015 – 1. kv. 2017 benyttes veksten i disponibel inntekt uten aksjeutbytte. Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

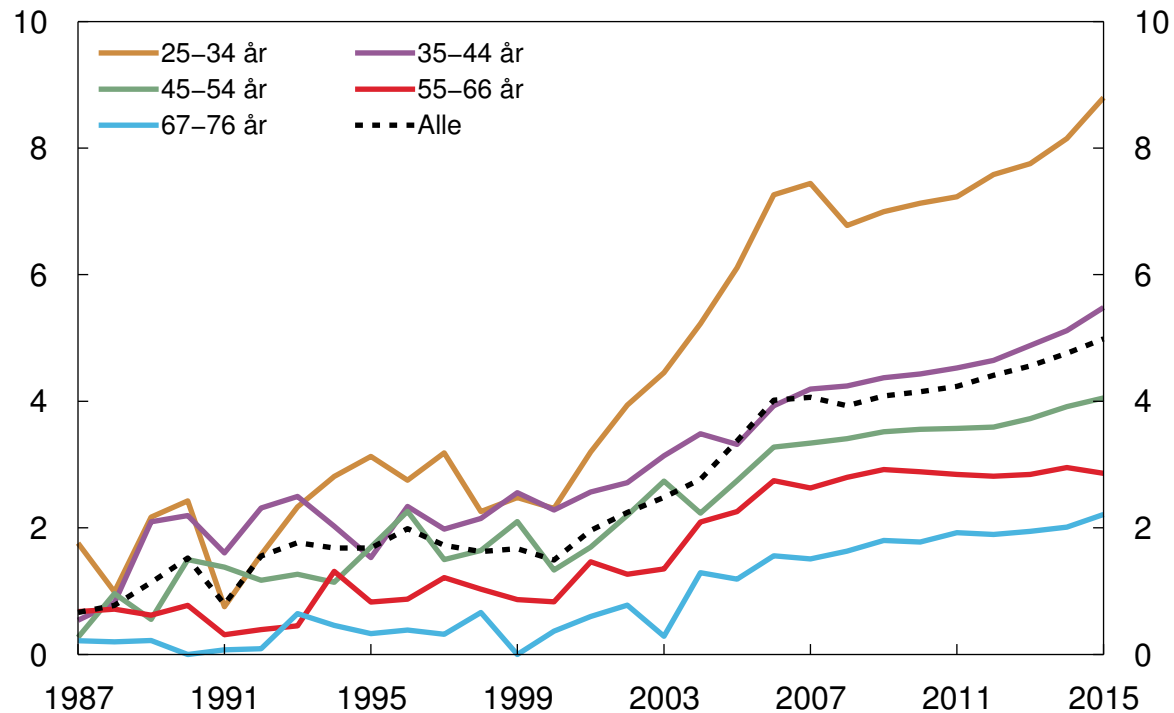
Figur 5.5 Etterspørsel etter lån og bankenes kredittpraksis.¹⁾
Endring fra foregående kvartal. Husholdninger. 4. kv. 2007 – 2. kv. 2017

1) Bankene svarer innenfor en skala på +/-2. I de aggregerte tallene er bankene vektet med størrelsen på deres balanse. Negative tall betyr lavere etterspørsel eller strammere kredittpraksis.

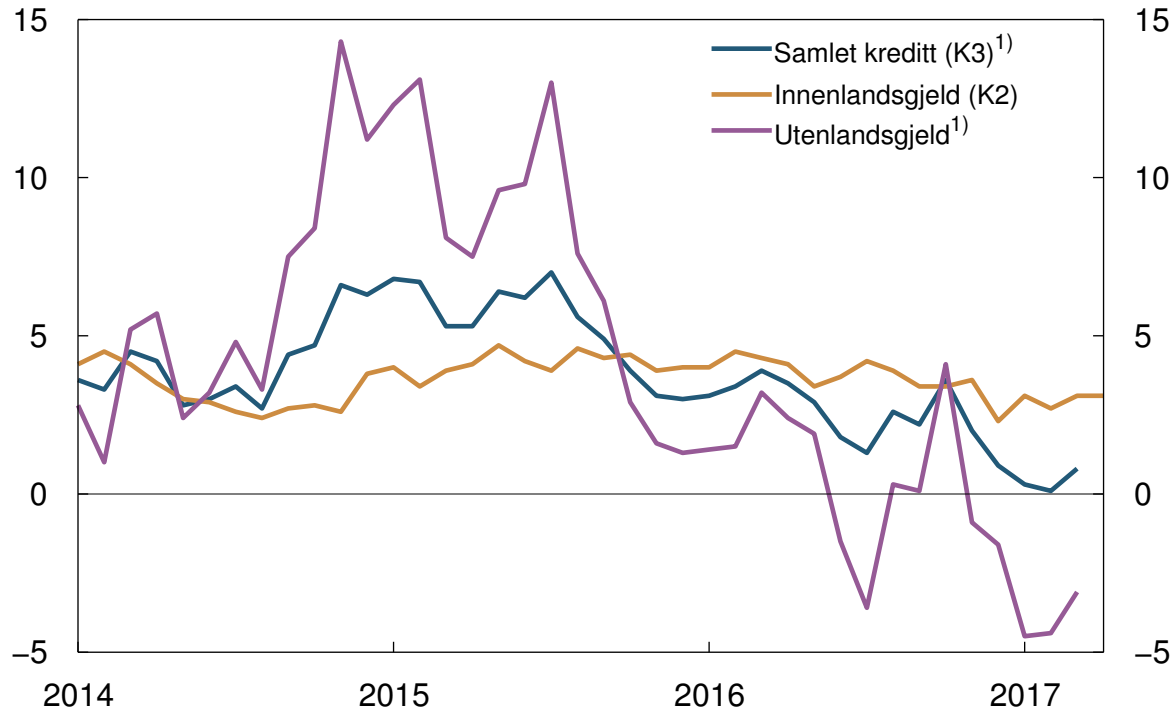
Kilde: Norges Banks utlånsundersøkelse

Figur 5.6 Andel husholdninger med gjeld over fem ganger bruttoinntekt. Etter alder på hovedinntektshaver. Prosent. 1987 – 2015

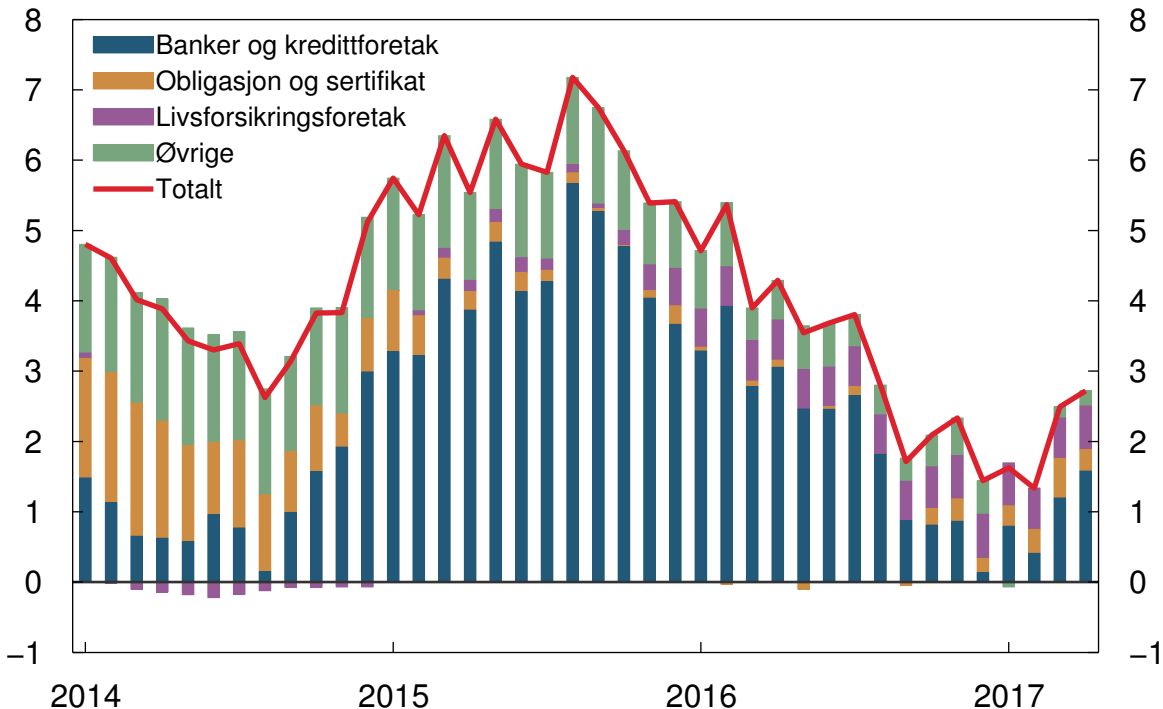
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.7 Kreditt til ikke-finansielle foretak. Transaksjoner.
Fastlands-Norge. Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2014 – april 2017

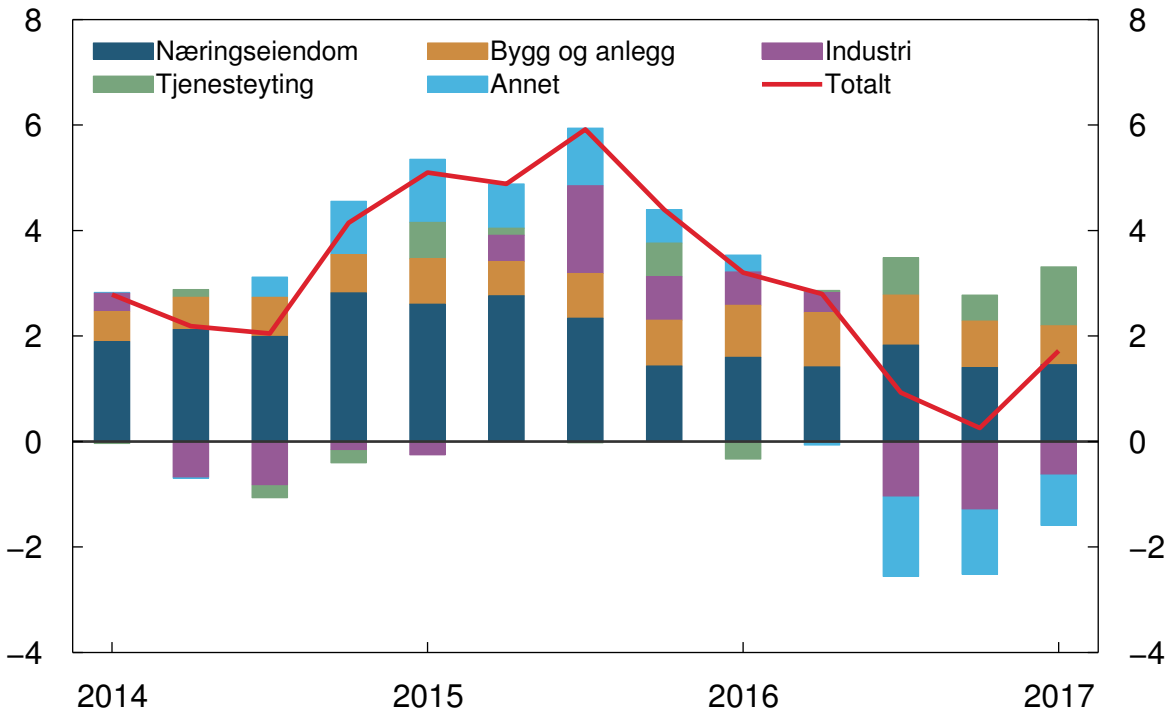

1) Til og med mars 2017.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 5.8 Kreditt til ikke-finansielle foretak etter kilder.
Beholdning. Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2014 – april 2017

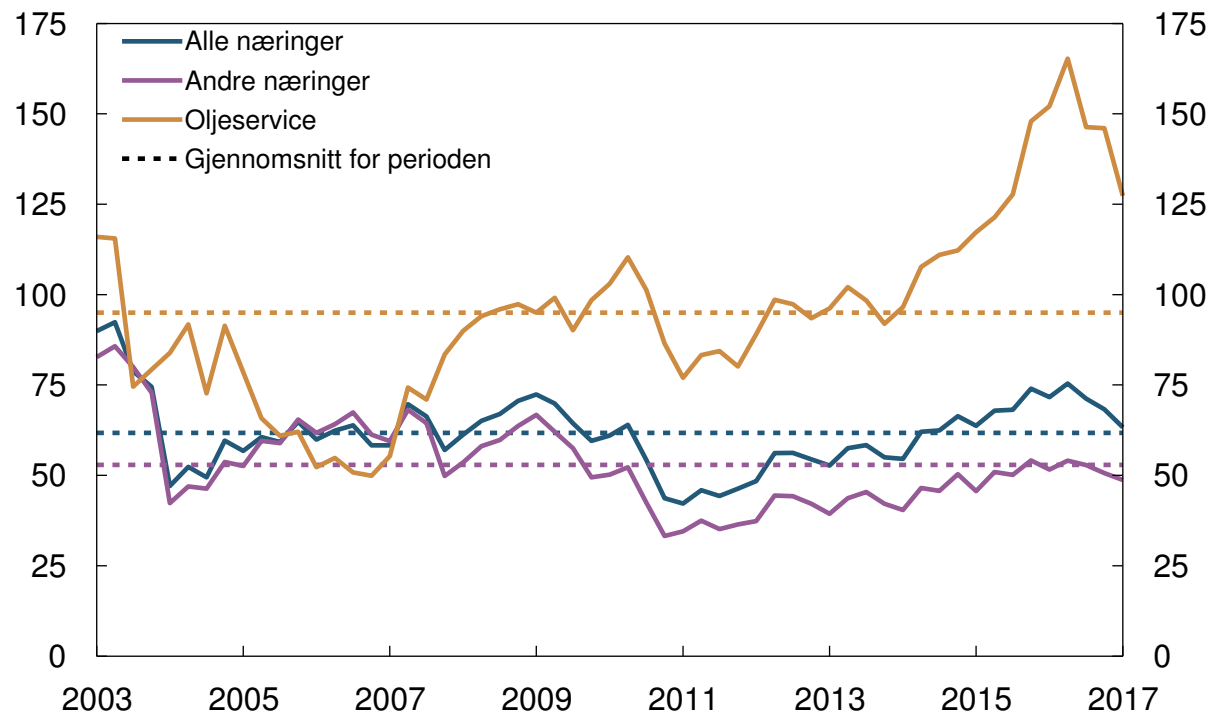
Figur 5.9 Kreditt fra banker, kredittforetak, obligasjoner og sertifikater etter næring. Beholdning. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2014 – 1. kv. 2017

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.10 Netto gjeldsgrad.¹⁾ Børsnoterte foretak.²⁾

Prosent. 1. kv. 2003 – 1. kv. 2017

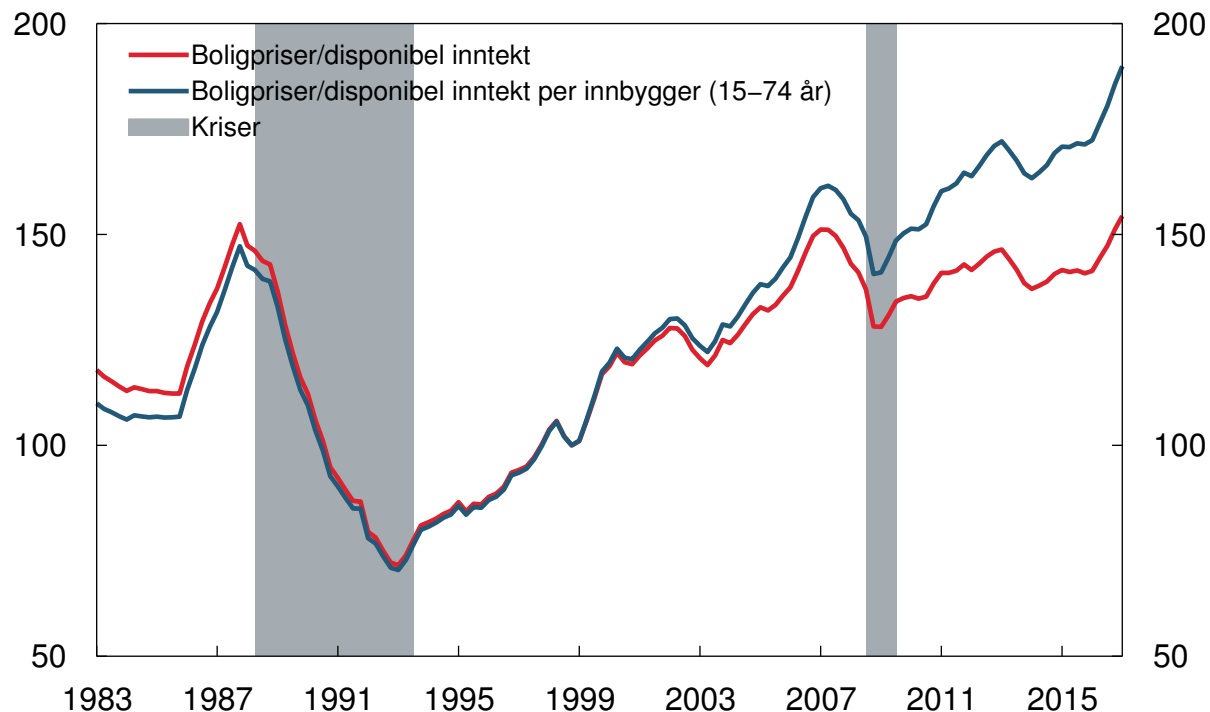
1) Netto rentebærende gjeld som andel av egenkapital.

2) Norskregistrerte ikke-finansielle foretak på Oslo Børs, ekskludert foretak innen utvinning av olje og gass.

Norsk Hydro er ekskludert t.o.m. 3. kv. 2007.

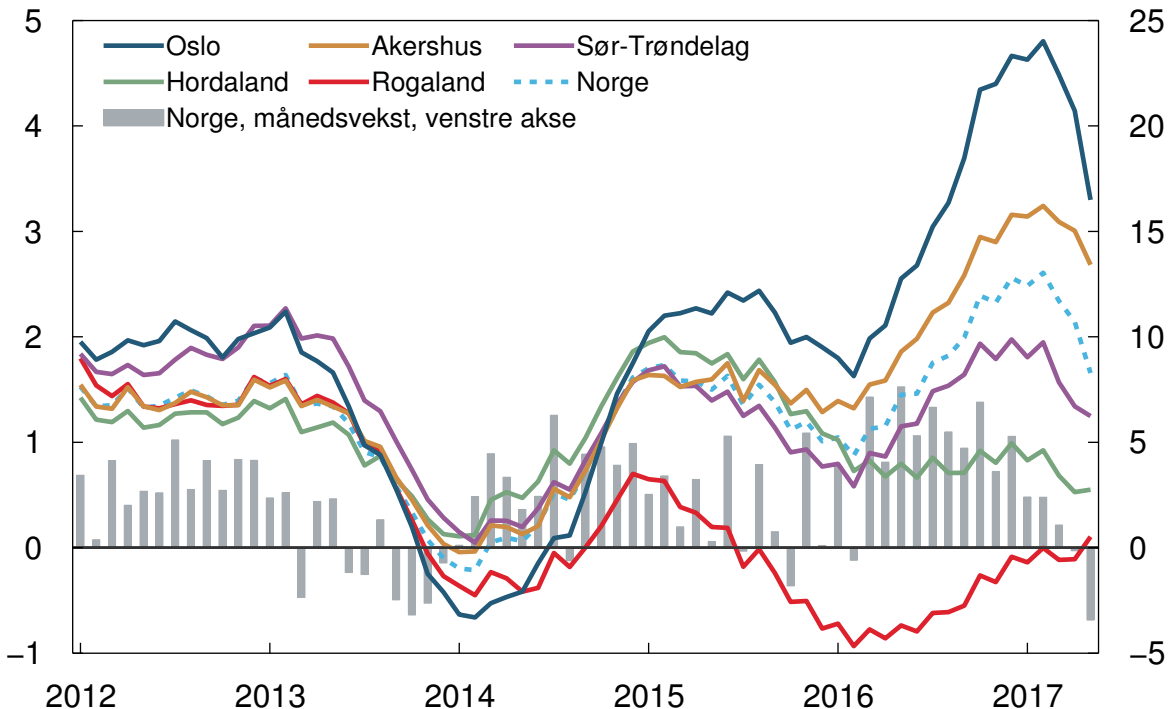
Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Figur 5.11 Boligpriser i forhold til disponibel inntekt.¹⁾
Indeks. 4. kv. 1998 = 100. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

1) Disponibel inntekt er korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte i 2003 – 2005 og nedsettelse av egenkapital i 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012. For 1. kv. 2015 – 1. kv. 2017 benyttes veksten i disponibel inntekt uten aksjeutbytte.
Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

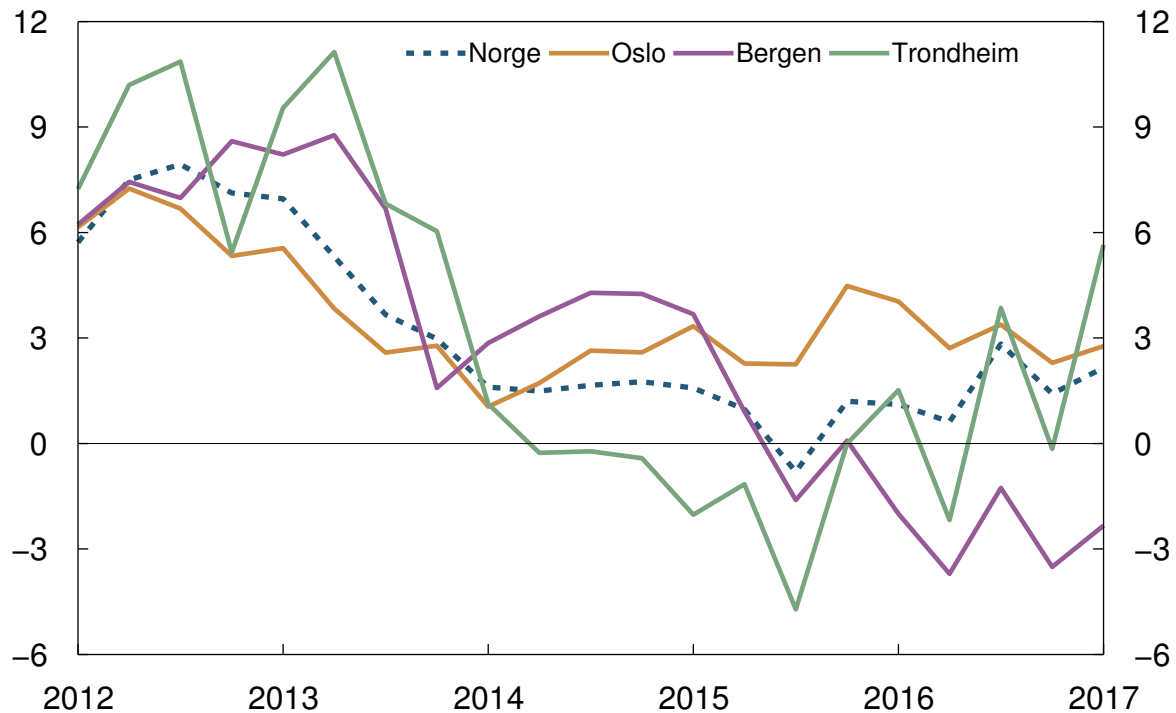
Figur 5.12 Boligpriser. Tolvmånedersvekst og sesongjustert månedsvekst.¹⁾
Prosent. Januar 2012 – mai 2017

1) Tolvmånedersvekst i fylker. Tolvmånedersvekst og sesongjustert månedsvekst i Norge.

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

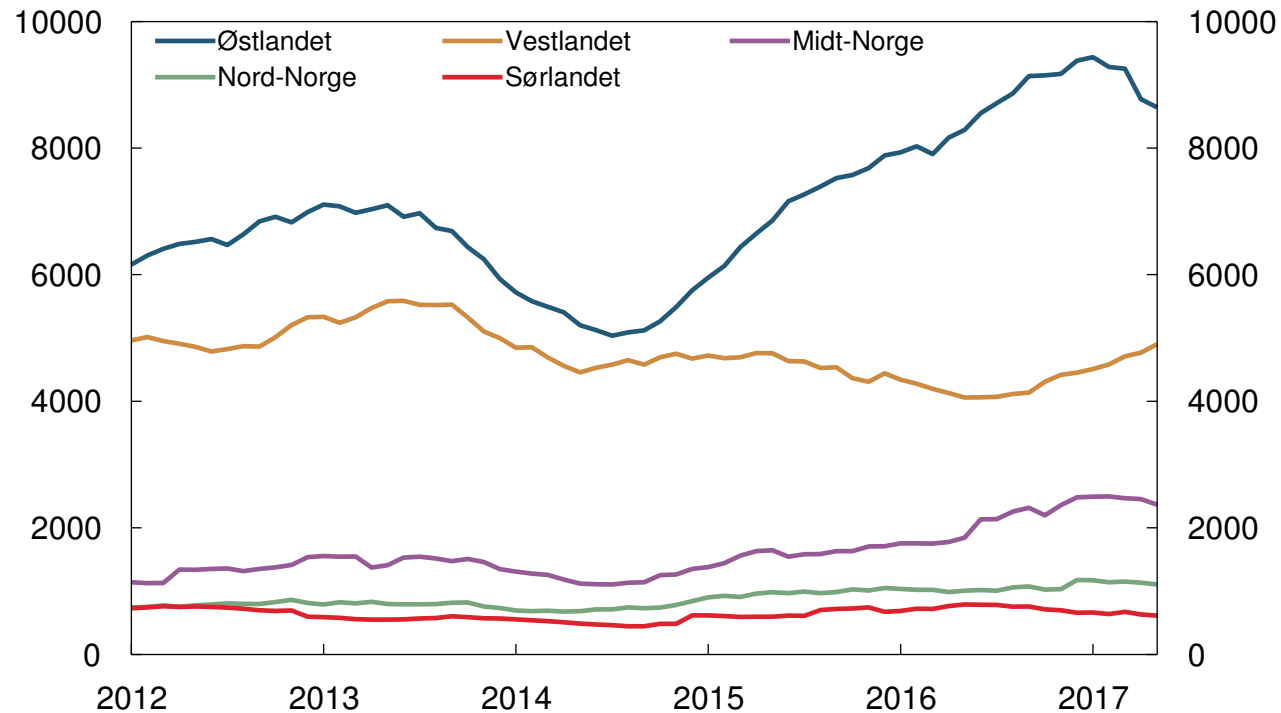
Figur 5.13 Leiepriser for bolig. Firekvarterersvekst.
Prosent. 1. kv. 2012 – 1. kv. 2017

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no og Norges Bank

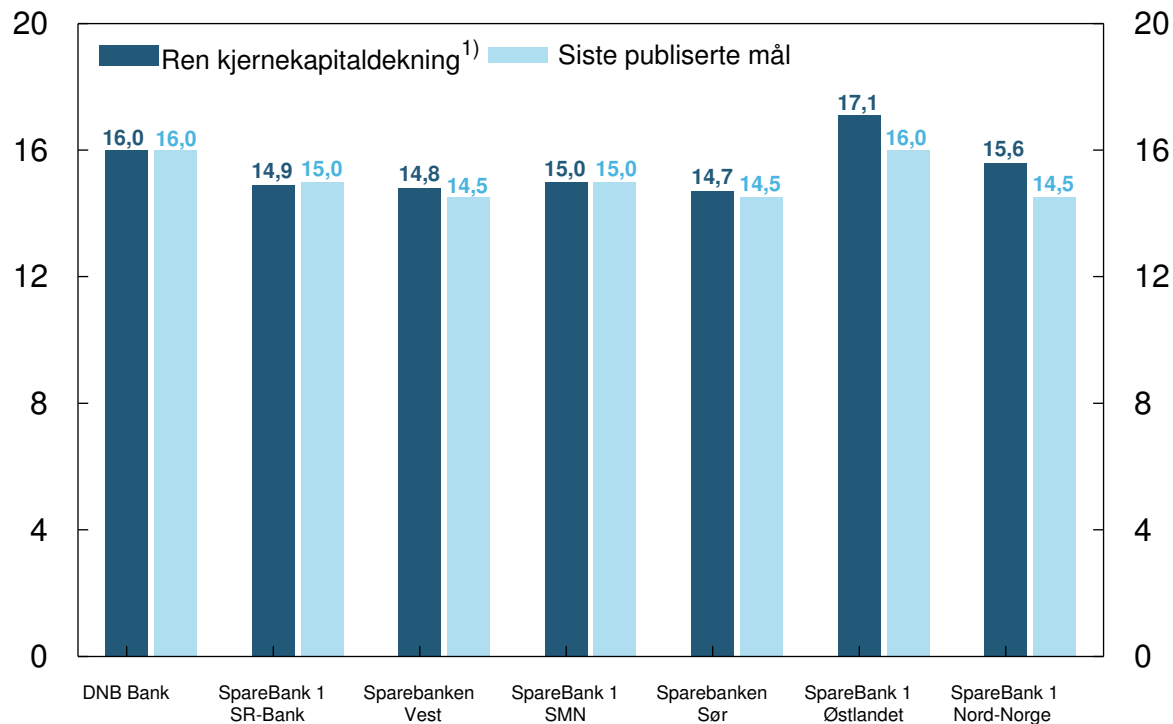
Figur 5.14 Nyboligsalg. Antall boliger. Sum siste tolv måneder.

Januar 2012 – mai 2017

Kilder: Boligprodusentenes forening, Prognosesenteret og Norges Bank

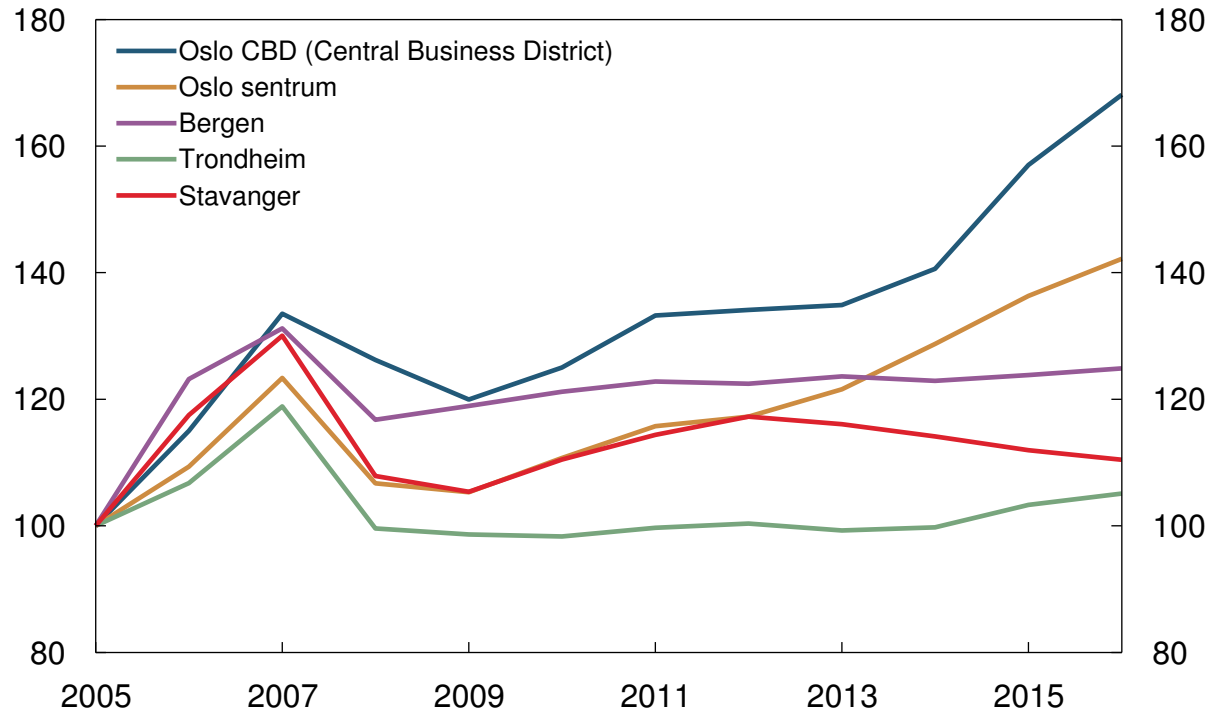
Figur 5.15 Ren kjernekapitaldekning i store norske banker per 1. kv. 2017 og bankenes mål for ren kjernekapitaldekning. Prosent

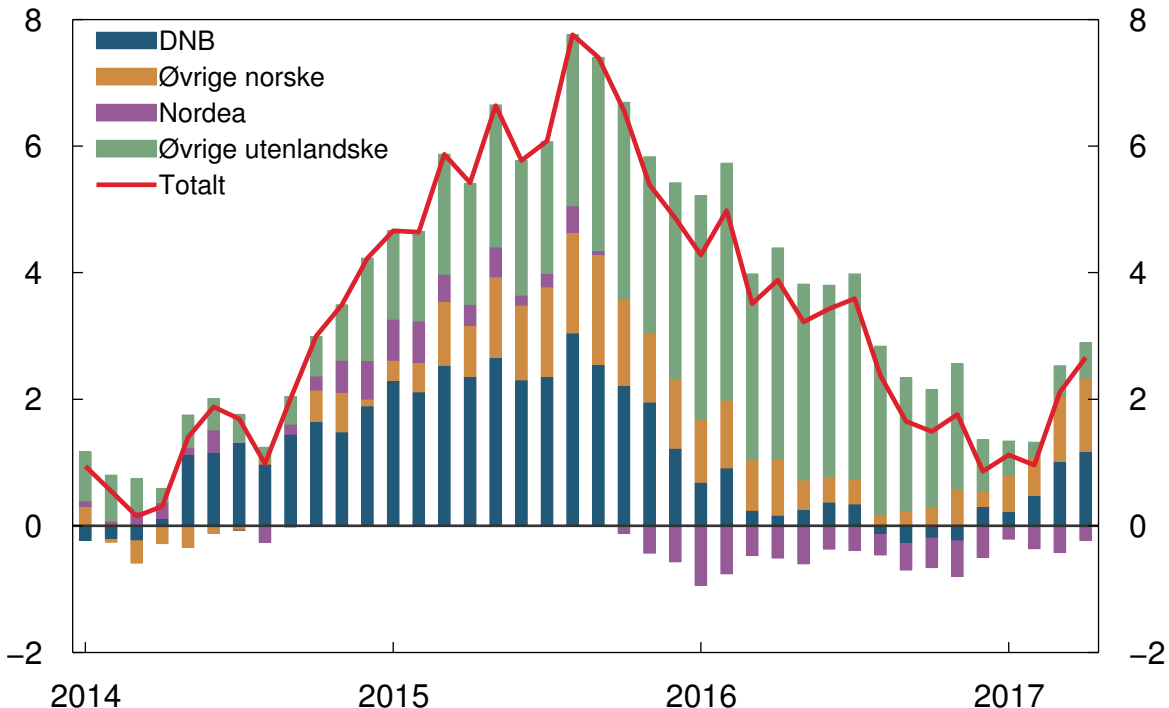
1) Inkludert hele kvartalsresultatet for 1. kv. 2017.

Kilder: Bankenes kvartalsrapporter og Norges Bank

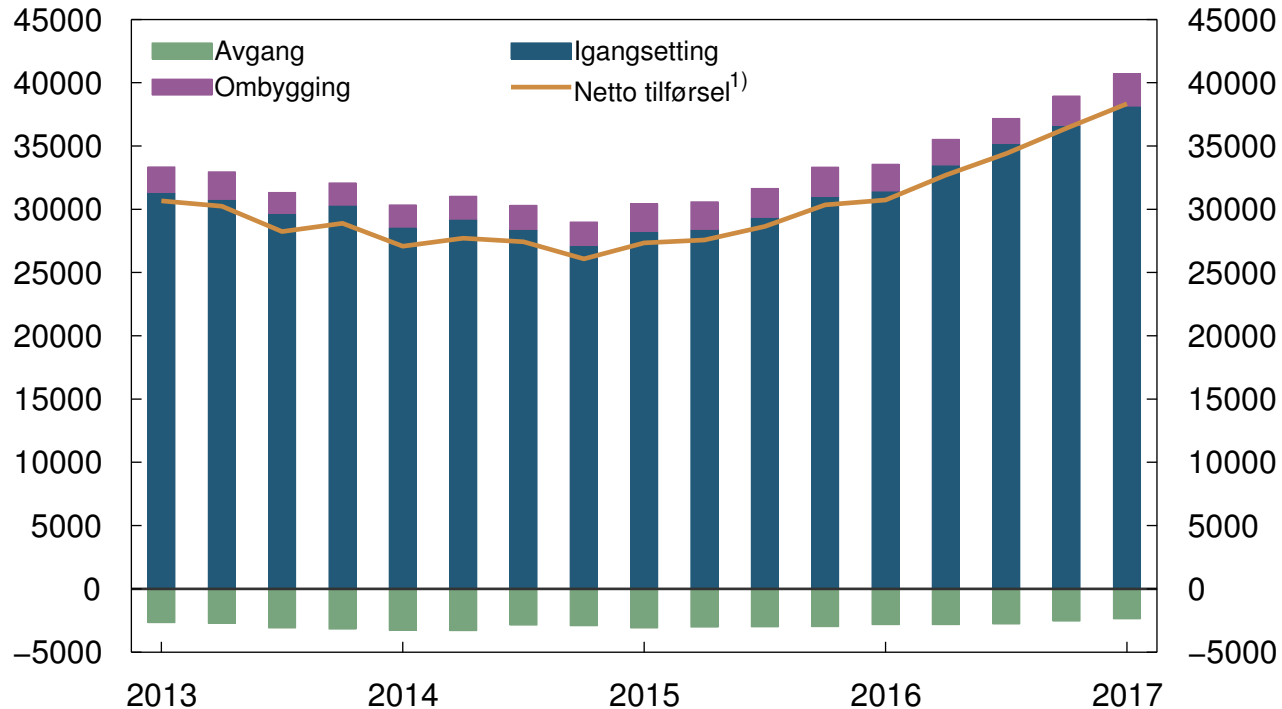
Figur 5.16 Verdiutvikling kontorbygg. Indeks. Desember 2005 = 100.
Desember 2005 – desember 2016

Figur 5.17 Utlån til næringsmarkedet fra banker og kredittforetak.
Beholdning. Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2014 – april 2017

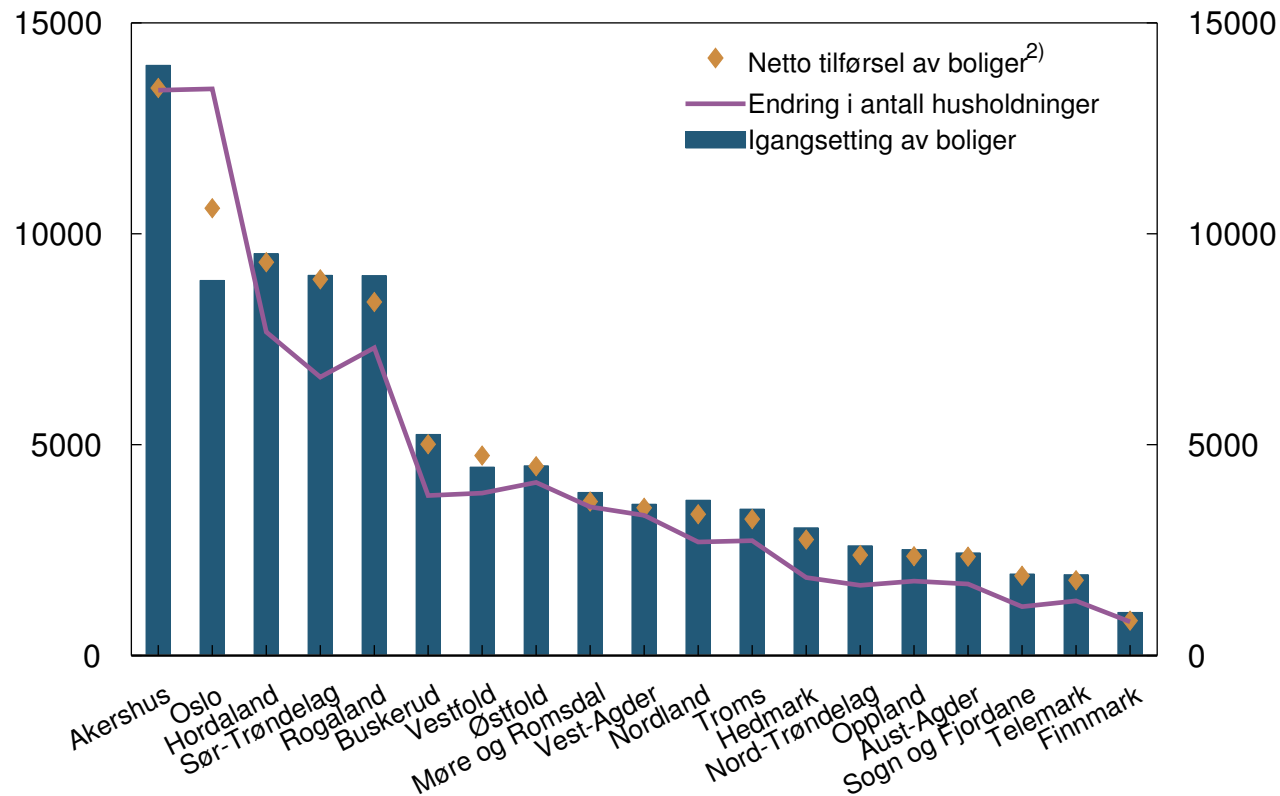
Figur 5.18 Tilførsel av boliger i Norge. Antall boliger.
Sum siste fire kvartaler. 1. kv. 2013 – 1. kv. 2017

1) Igangsetting pluss ombygging til boliger fratrukket avgang av boliger.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.19 Tilførsel av boliger og husholdningsvekst. Antall boliger og endring i antall husholdninger. Sum siste tre år. 2014 – 2016¹⁾

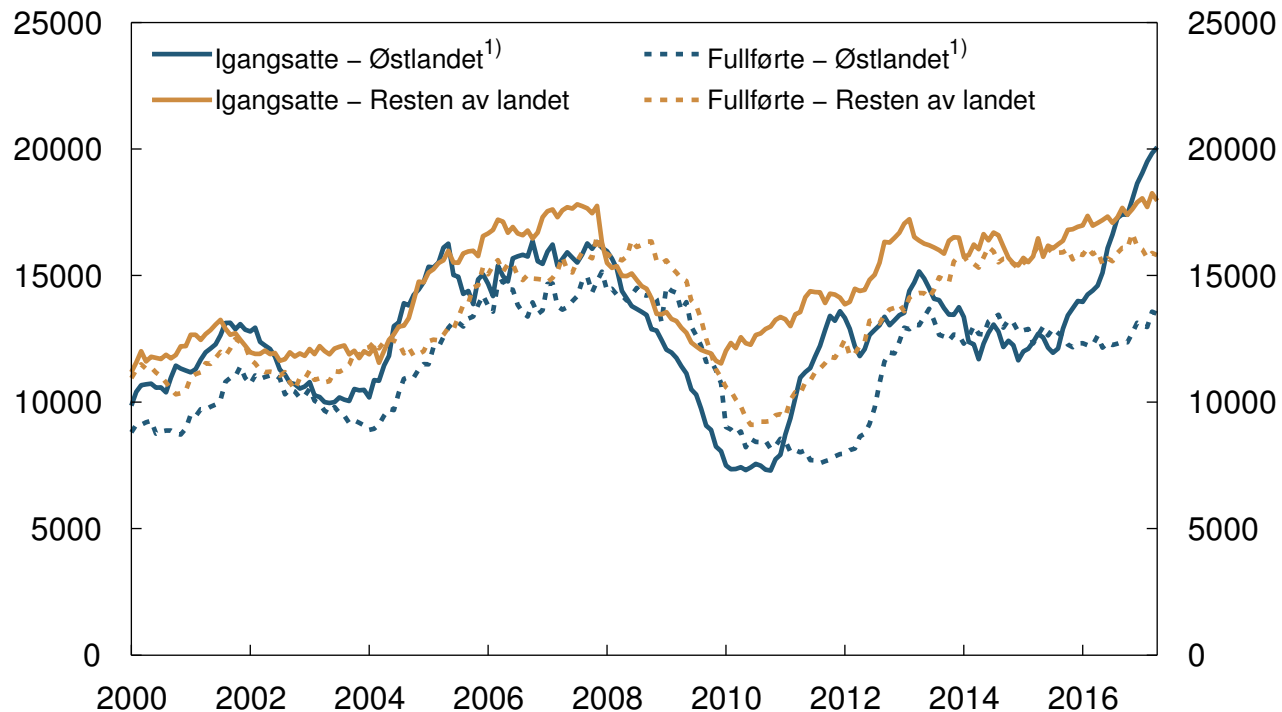

1) For 2016 er endring i husholdninger anslått ut ifra befolkningsvekst.

2) Igangsetting pluss ombygging til boliger fratrukket avgang av boliger.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.20 Igangsatte og fullførte boliger.
Sum siste tolv måneder. Januar 2000 – april 2017

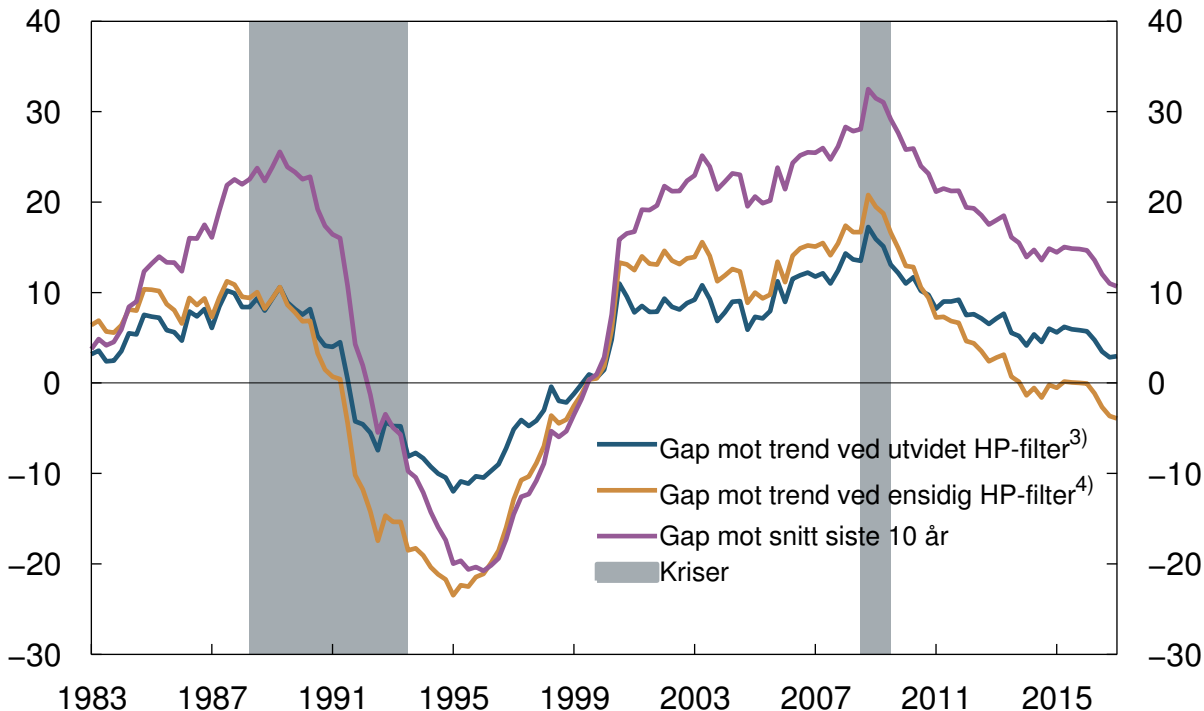

1) Akershus, Buskerud, Hedmark, Oppland, Oslo, Telemark, Vestfold og Østfold.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.21 Kredittgap. Samlet kreditt for Fastlands-Norge¹⁾ som andel av BNP for Fastlands-Norge. Avvik fra beregnede trender²⁾ Prosentenheter.

1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

1) Summen av K2 husholdninger og K3 ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge (alle ikke-finansielle foretak før 1995). K3 ikke-finansielle foretak inneholder K2 ikke-finansielle foretak og utenlandsgjeld i Fastlands-Norge.

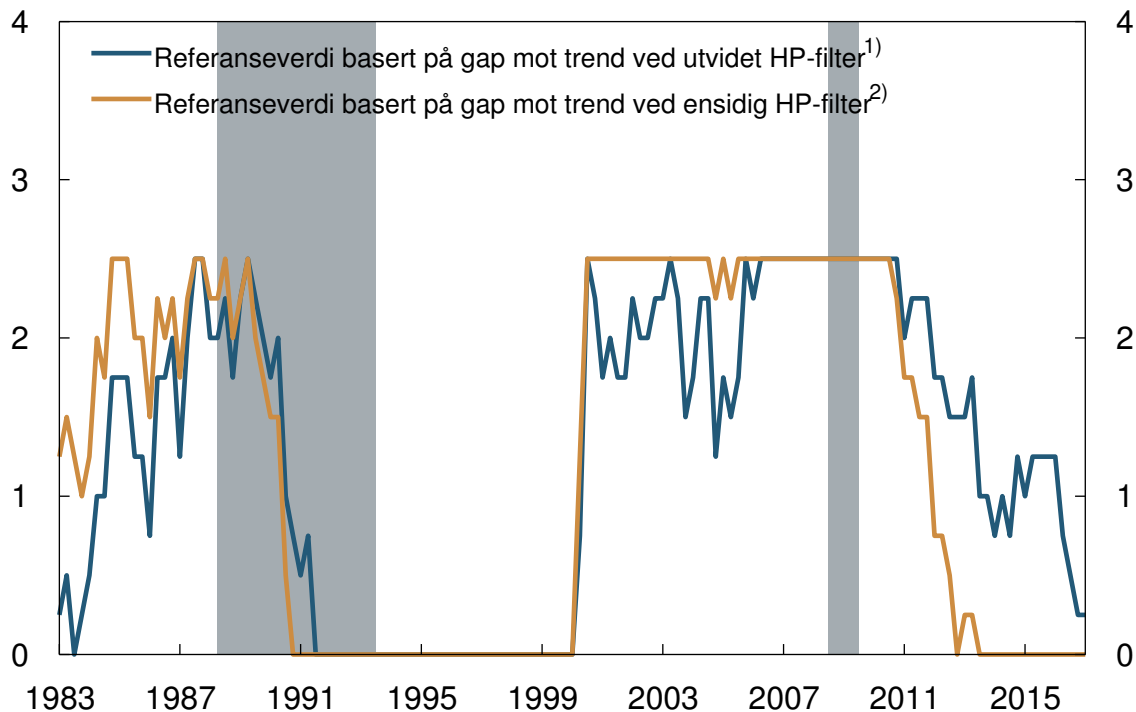
2) Trendene er beregnet basert på data fra 4. kv. 1975.

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter beregnet på data utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000.

4) Ensidig Hodrick Prescott-filter. Lambda = 400 000.

Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.22 Referanseverdier for den motsykliske kapitalbufferen ved ulike trendberegninger. Prosent. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

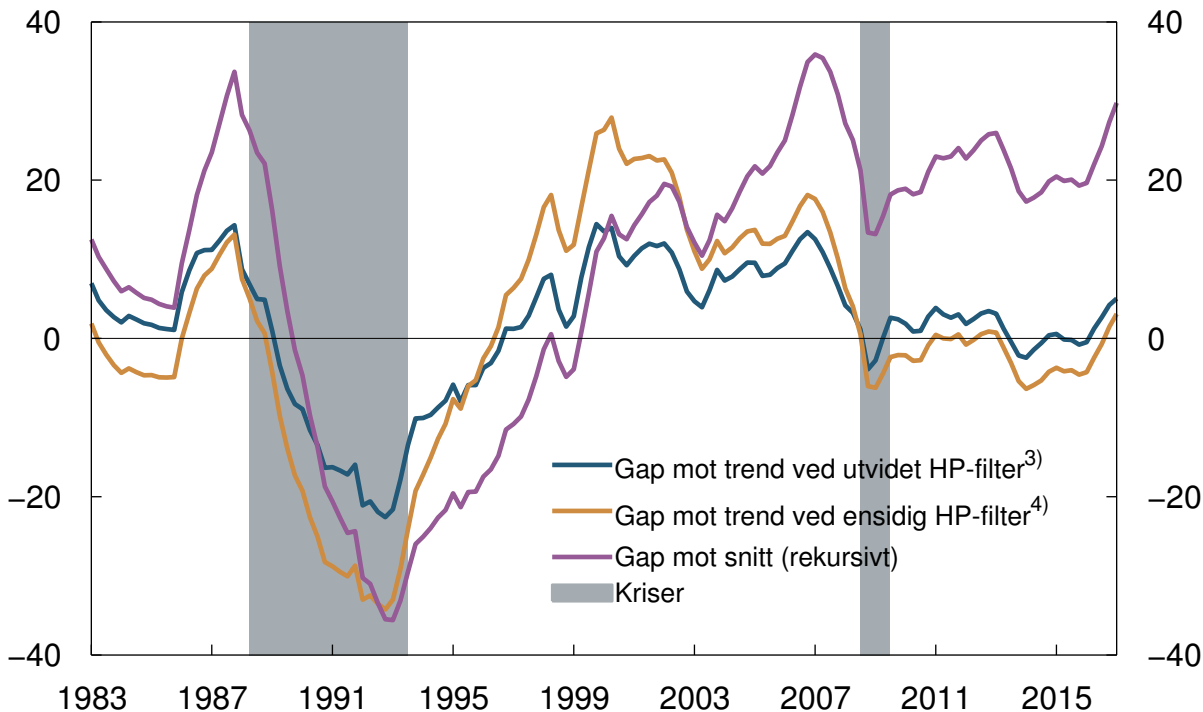

1) Ensidig Hodrick Prescott-filteer beregnet på data utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000.

2) Ensidig Hodrick Prescott-filteer. Lambda = 400 000.

Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.23 Boligprisgap. Boligpriser i forhold til disponibel inntekt¹⁾ som avvik fra beregnede trender.²⁾ Prosent. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

1) Disponibel inntekt er korrigeret for anslått reinvestert aksjeutbytte i 2003 – 2005 og nedsettelse av egenkapital i 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012. For 1. kv. 2015 – 1. kv. 2017 benyttes veksten i disponibel inntekt uten aksjeutbytte.

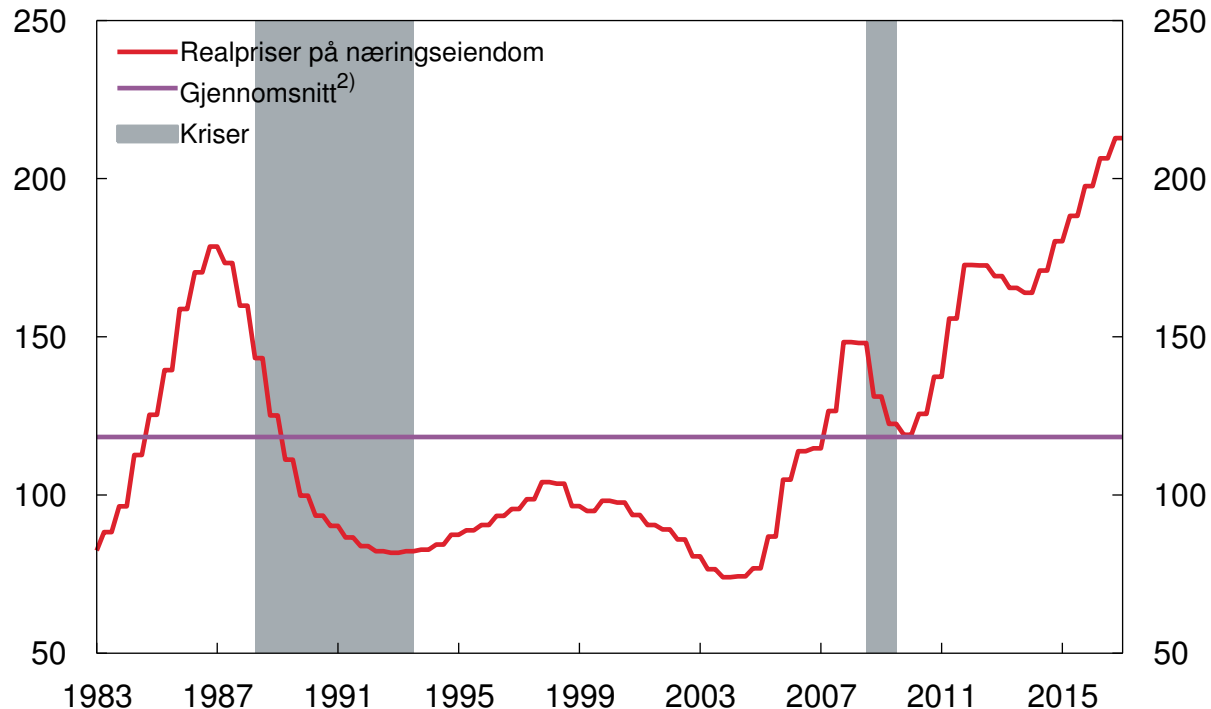
2) Trendene er beregnet basert på data fra 4. kv. 1978.

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter beregnet på data utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000.

4) Ensidig Hodrick Prescott-filter. Lambda = 400 000.

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.24 Realpriser på næringsseiendom.¹⁾
Indeks. 1998 = 100. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

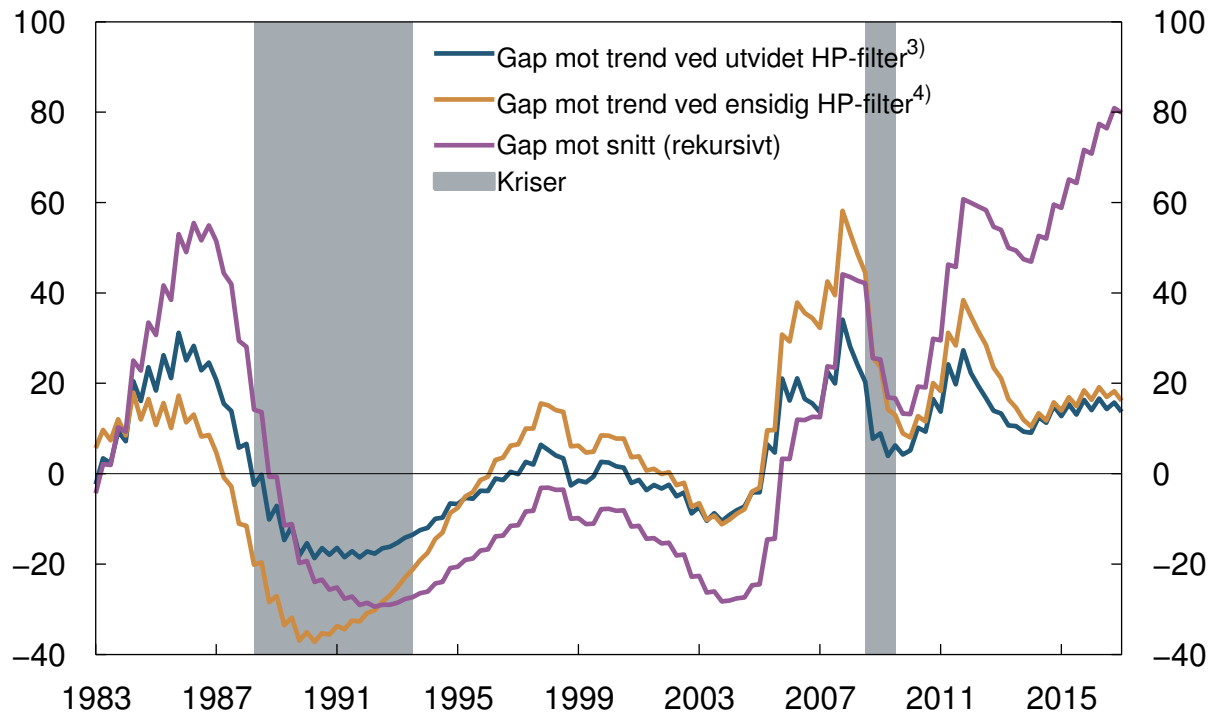

1) Beregnede salgspriser på kontorlokaler av høy standard, sentralt i Oslo. Deflatert med BNP-deflatoren for Fastlands-Norge.

2) Basert på data fra 2. kv. 1981.

Kilder: Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.25 Næringseiendomsprisgap. Realpriser på næringseiendom¹⁾ som avvik fra beregnede trender.²⁾ Prosent. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

1) Beregnede salgspriser på kontorlokaler av høy standard, sentralt i Oslo deflatert med BNP-deflatoren for Fastlands-Norge.

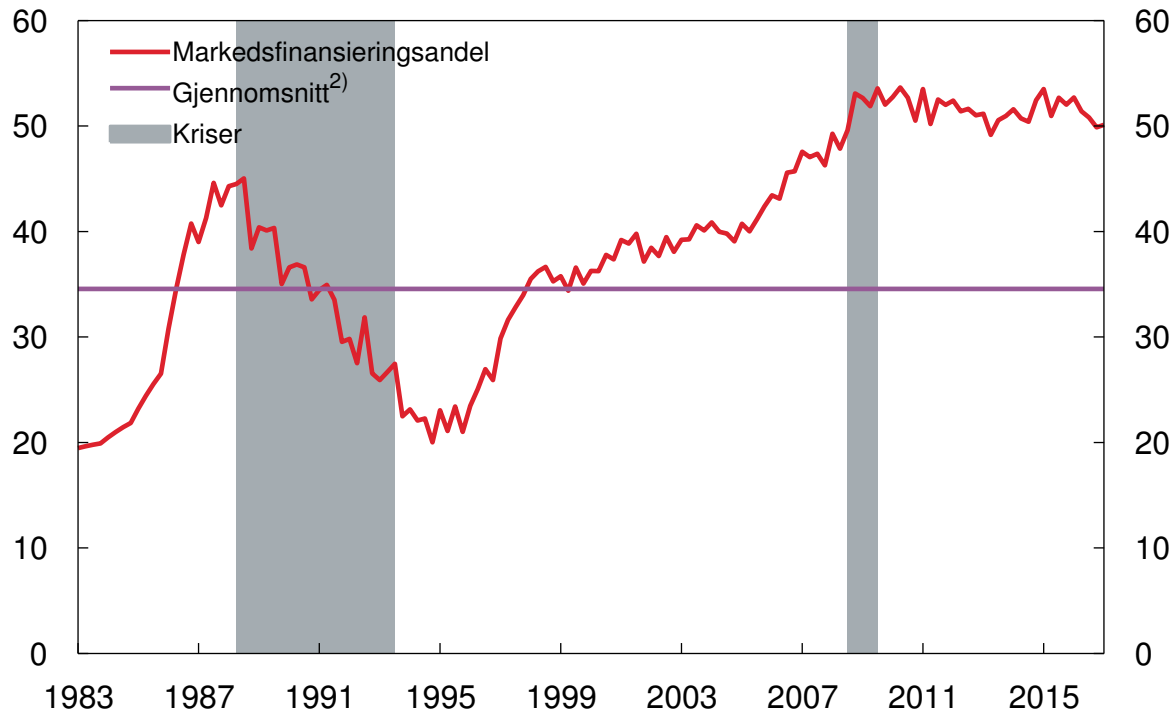
2) Trendene er beregnet basert på data fra 2. kv. 1981.

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter beregnet på data utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000.

4) Ensidig Hodrick Prescott-filter. Lambda = 400 000.

Kilder: Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.26 Bankenes¹⁾ markedsfinansieringsandel.
Prosent. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

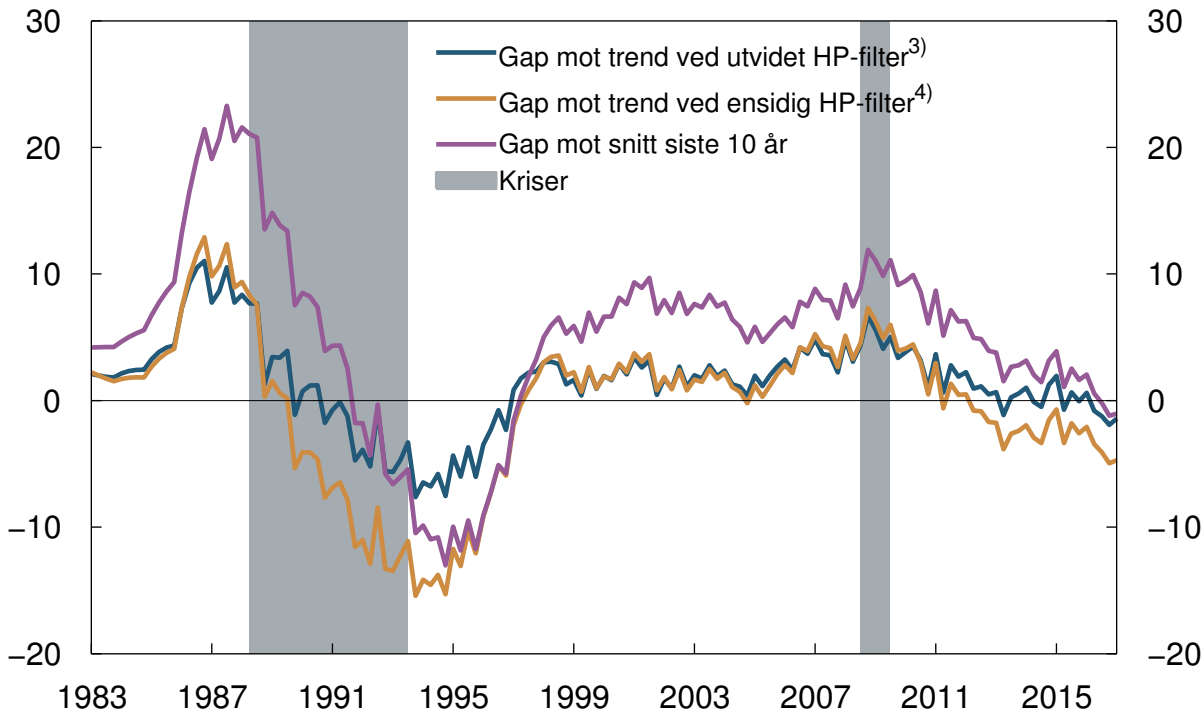

1) Alle banker og OMF-kredittforetak i Norge med unntak av filialer og datterbanker av utenlandske banker.

2) Basert på data fra 4. kv. 1975.

Kilde: Norges Bank

Figur 5.27 Markedsfinansieringsgap. Bankenes¹⁾ markedsfinansieringsandel som avvik fra beregnede trender.²⁾ Prosentenheter. 1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

1) Alle banker og OMF-kredittforetak i Norge med unntak av filialer og datterbanker av utenlandske banker.

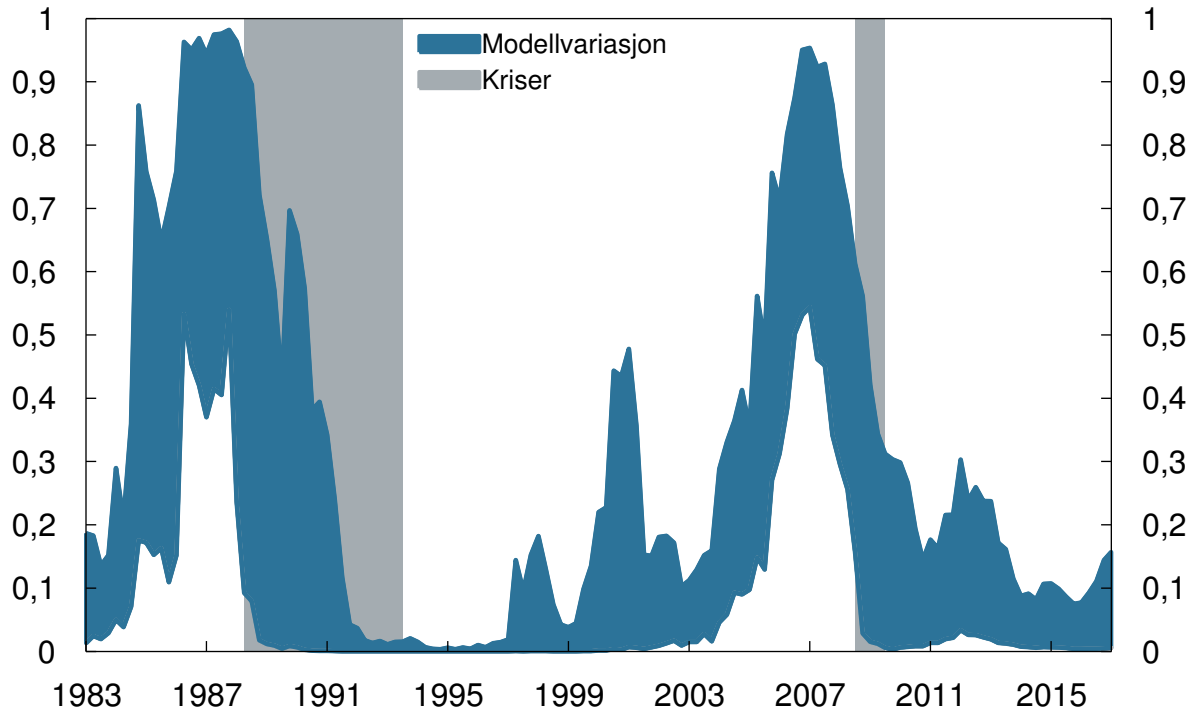
2) Trendene er beregnet basert på data fra 4. kv. 1975.

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter beregnet på data utvidet med en enkel prognose. Lambda = 400 000.

4) Ensidig Hodrick Prescott-filter. Lambda = 400 000.

Kilde: Norges Bank

Figur 5.28 Estimerte kritesannsynligheter fra ulike modellspesifikasjoner.
1. kv. 1983 – 1. kv. 2017

Kilde: Norges Bank